VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV MANAGEMENTU

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF MANAGEMENT

ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ JAKO ZDROJ FINANČNÍCH PŘÍJMŮ V POPRODUKTIVNÍM VĚKU

LIFE INSURANCE AS A SOURCE OF INCOME AT RETIREMENT AGE

DIPLOMOVÁ PRÁCE
MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE Bc. ALENA ERTLOVÁ
AUTHOR

VEDOUCÍ PRÁCE Ing. FRANTIŠEK ŘEZÁČ, Ph.D.
SUPERVISOR

BRNO 2012

Vysoké učení technické v Brně
Fakulta podnikatelská

Akademický rok: 2011/2012
Ústav managementu

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Ertlová Alena, Bc.

Řízení a ekonomika podniku (6208T097)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Životní pojištění jako zdroj finančních příjmů v poproduktivním věku

v anglickém jazyce:

Life Insurance as a Source of Income at Retirement Age

Pokyny pro vypracování:

Úvod
Vymezení problému a cíle práce
Teoretická východiska práce
Analýza problému a současná situace
Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení
Závěr
Seznam použité literatury

Podle § 60 zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon) v platném znění, je tato práce "Školním dílem". Využití této práce se řídí právním režimem autorského zákona. Citace povoluje Fakulta podnikatelská Vysokého učení technického v Brně.

Seznam odborné literatury:

DUCHÁČKOVÁ, E. Principy pojištění a pojišťovnictví. Praha : Ekopress, 2009. ISBN 97880-86929-51-4.
MAJTÁNOVÁ, A., DAŇHEL, J., DUCHÁČKOVÁ, E., KAFKOVÁ, E. Pojišťovnictví – Teorie a praxe. 1. vydání. Praha : EKOPRESS, 2006. 288 s. ISBN 80-86929-19-1.
ŘEZÁČ, F. Pojišťovnictví. 1.vyd. Brno : CERM, s.r.o., 2011. 110 s. ISBN 978-80-214-4242-9.
ŘEZÁČ, F. a kol. Marketingové řízení komerční pojišťovny. 1.vyd. Brno : MU, tisk : BonnyPress, 2009. 210 s. ISBN 978-80-210-4799-0.
ŘEZÁČ, F. Řízení rizik v pojišťovnictví. Vydání první. Brno : Masarykova univerzita, 2011. Munipress. 222 s. ISBN 978-80-210-5637-4.
Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Vedoucí diplomové práce: Ing. František Řezáč, Ph.D.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2011/2012.

L.S.

PhDr. Martina Rašticová, Ph.D. Ředitel ústavu	doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA Děkan fakulty

V Brně, dne 15.05.2012

Abstrakt

Tato diplomová práce se zaměřuje na hlavní charakteristiky životního pojištění a jeho význam jako prostředek příjmů v poproduktivním věku. Cílem diplomové práce je zhodnocení vybraných pojistných produktů životního pojištění dle předem zvolených ukazatelů na modelových příkladech. Nejvýhodnější zvolený produkt bude dále porovnán s produktem penzijního připojištění určitého pojistného subjektu. Závěr je zaměřen na vyhodnocení výsledků a vyvození odpovídajících doporučení fiktivním klientům, aby disponovali v důchodovém věku určitým objemem finančních prostředků.

Abstract

This thesis is focused on the main characteristics of life insurance and its importance as a means of income at retirement age. The aim of this thesis is the evaluation of selected environmental insurance products according to preselected parameters on model examples. Best selected product will be further compared with the product of supplementary pension of a specific insurance subject. At the very end, I am focused on evaluating the results and drawing appropriate recommendations for fictitious clients to dispose of a certain amount of retirement funds.

Klíčová slova

Životní pojištění; pojistná částka; pojistná smlouva; pojistné produkty.

Key words

Life insurance; sum insured; insurance contract; insurance products.

Bibliografická citace

ERTLOVÁ, A. *Životní pojištění jako zdroj finančních příjmů v poproduktivním věku.* Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2012. 96 s. Vedoucí diplomové práce Ing. František Řezáč, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona číslo 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 20. května 2012

……..

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucímu mé diplomové práce panu Ing. Františku Řezáčovi, Ph.D., za jeho vstřícný přístup a čas, který mi při tvorbě této práce věnoval.

Dále bych chtěla velké poděkování věnovat svým rodičům, kteří mne po celou dobu studií na vysoké škole, podporovali.

OBSAH

1 ÚVOD 9

2 CÍL A METODIKA PRÁCE 11

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA 12

3.1 Důležité pojmy pojistného trhu 12

3.2 Důchodový systém v České republice 14

3.2.1 Důchodová reforma 17

3.3 Životní pojištění 19

3.3.1 Právní úprava pojištění 21

3.3.2 Právní úprava životního pojištění 22

3.3.3 Trh a vývoj životního pojištění v ČR 22

3.3.4 Druhy životního pojištění 26

3.3.5 Připojištění k životnímu pojištění 36

3.3.6 Riziko v pojištění 36

3.3.7 Daňové výhody životního pojištění 37

3.3.8 Role životního pojištění 38

3.3.9 Výše pojistného 39

3.3.10 Výhody a nevýhody životního pojištění 40

3.3.11 Zásadní změny v životním pojištění od roku 2013 41

3.4 Penzijní připojištění 41

3.4.1 Charakteristika a poslání penzijního připojištění 41

3.4.2 Právní úprava penzijního připojištění 42

3.4.3 Penzijní fond 42

3.4.4 Daňové zvýhodnění 43

3.4.5 Trh penzijních fondů 44

4 PRAKTICKÁ ČÁST 47

4.1 Metodologie 47

4.2 Charakteristika vybraných pojistných subjektů a produktů 49

4.2.1 Česká pojišťovna, a.s. 49

4.2.2 Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group 50

4.2.3 Pojišťovna České spořitelny, a.s. Vienna Insurance Group 52

4.2.4 Allianz pojišťovna, a.s. 53

4.3 Modelový příklad 1 55

4.3.1 Investiční životní pojištění 55

4.3.2 Penzijní připojištění 63

4.3.3 Srovnání investičního životního pojištění s penzijním připojištěním 63

4.4 Modelový příklad č. 2 66

4.4.1 Investiční životní pojištění 67

4.4.2 Penzijní připojištění 77

4.4.3 Srovnání investičního životního pojištění s penzijním připojištěním 78

5 DISKUZE A DOPORUČENÍ 80

6 ZÁVĚR 88

SEZNAM LITEREATURY 91

SEZNAM TABULEK 94

SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ 95

SEZNAM PŘÍLOH 96

1 ÚVOD

V dnešní době, označované jako době celosvětové ekonomické krize, která má dopady ve všech sférách, je důležitým aspektem právě to, aby jedinci veškerá svá rizika, spojená s ekonomickým zajištěním, řešili. Od toho jsou tu produkty, které mají v takových situacích pomoci. Životní pojištění se řadí mezi ně a zároveň patří mezi jedny z nejdůležitějších pojistných instrumentů obecně. Stejně jako ve světě, tak i v České republice význam životního pojištění roste, avšak jeho podíl na předepsaném pojistném je ve srovnání s ekonomickými vyspělými státy stále nízký. Životní pojištění je obecně považováno za produkt, o který by se měl každý občan nebo uživatel zajímat a to právě z toho důvodu, že na toto pojištění vydají své nemalé peněžní prostředky. Řadí se do produktů, které se v posledních letech staly oblíbenou alternativou k uchování finančních prostředků. Jak je všeobecně známo a často toho finanční instituce zneužívají ve svůj prospěch, většina klientů, která životní pojištění uzavře, vlastně sama ani neví, do čeho se vrhají a pro většinu je životní pojištění obecně jednou velkou neznámou. Negramotnost v oblasti financí je stále vysoká a často si sama nemůžu odpovědět proč, když se doopravdy jedná o naše peníze, které poskytujeme různým finančním institucím s příslibem, že se klientům vrátí ve zhodnocené nebo alespoň ve stejné výši.

Cílem této práce není zhodnocení současného stavu životního pojištění v naší ekonomice, tato diplomová práce si klade za cíl poukázat na konkrétních modelech na možnost finančního zabezpečení se na důchod prostřednictvím produktů životního pojištění, tedy na období, kdy se občané stanou nevýdělečnými a budou se muset spoléhat pouze na svoje příjmy (případně stále ještě na možné příjmy z důchodového systému), které si v produktivním věku naspořili. Produkty životního pojištění se za posledních pár let značně rozrostly. Pojistné subjekty se snaží o co největší množství nových klientů, a proto je i na pojistném trhu životního pojištění nemalá konkurence. Současná ekonomická situace a již její zmíněný nepříliš pozitivní vývoj obzvláště nutí občany zamýšlet se, co udělají s přebytečnými prostředky, pokud jimi vůbec disponují, a jakým způsobem své finanční prostředky zhodnotí. Alternativ je nespočetné množství, záleží však na výši peněžních prostředků a mnoha dalších aspektech.

Z mého pohledu, myšleno jak z pohledu zákazníka, tak i z pohledu té jisté doby zaměstnance v jedné z největších pojišťoven na území České republiky, můžu pohlížet na životní pojištění a jeho možnosti nezaujatým pohledem a alespoň s malou zkušeností v tomhle oboru.

Důchodová reforma, která nabyla platnosti dne 1. ledna 2012, by měla ovlivnit další vývoj pojištění. Je obecně známo, že demografický vývoj obyvatelstva se projevuje negativním směrem, lidstvo stárne a aktivní obyvatelstvo za pár let nebude schopno zajistit dostatečné příjmy pro důchody neaktivnímu obyvatelstvu. Tato reforma má za úkol přizpůsobit se dnešním a budoucím změnám ve věkové struktuře obyvatelstva, což může ohrozit zabezpečení občanů v České republice a mít tak dopad na celý finanční systém. Zavedená reforma by měla zmírnit narůstající neudržitelný systém a měla by přinést především změnu v metodě vyplácení důchodů neaktivnímu obyvatelstvu jinou formou, než je metoda průběžného financování.

Na životní pojištění je důležité pohlížet jako na pojištění, v němž je pravý význam a nezaměňovat jej se spořením. Klienti by si v každém případě měli uvědomit, že původní význam životního pojištění tkví v ochraně, finančním zabezpečení občana či v případě živitele, zabezpečení rodiny pozůstalého, pokud dojde k nenadálé životní situaci. Trh životního pojištění se neustále rozrůstá o nové produkty, případně jejich kombinace. Stabilními produkty v nabídce pojišťoven jsou rizikové životní pojištění, kapitálové životní pojištění a investiční životní pojištění.

2 CÍL A METODIKA PRÁCE

Cílem této diplomové práce je na základně komparativní studie zhodnotit vybrané pojistné produkty životního pojištění dle předem zvolených ukazatelů na modelových příkladech. Na základě výsledků bude vybrán nejvýhodnější produkt, který bude porovnán s vybraným produktem penzijního připojištění. Dále vyvození odpovídajících doporučení fiktivním klientům, aby disponovali v důchodovém věku určitým objemem finančních prostředků. Jelikož je při modelaci použit věk dožití 65 let a pojištění je uzavřeno nejméně na 30 let, není zde zohledněn vliv inflace.

V teoretické části se zaměřuji na charakteristiku životního pojištění a penzijního připojištění – vlastnostem, druhům pojistných produktů nabízenými pojišťovacími institucemi, právní úpravě, daňovým úlevám a dalším důležitým aspektům. V neposlední řadě rovněž charakteristice současného důchodového systému v České republice, trhu životního pojištění a penzijního připojištění se státním příspěvkem.

V praktické části pracuji se dvěma modelovými příklady. U obou fiktivních klientů provedu analýzu předem vybraných produktů. Za komparační kritérium pojistných produktů volím výnosnost, finanční krytí v případě smrti klienta, likviditu, nákladovost a rizikovost investic.

V závěru diplomové práce zhodnotím za použití metody indukce produkt z dané nabídky, který je nejvýhodnější z pohledu maximalizace zhodnocení vložených finančních prostředků po uplynutí pojistné doby.

Potřebné informace a údaje byly čerpány z odborné literatury, odpovídajících internetových zdrojů a především prostřednictvím konzultací s pracovníky České pojišťovny, Kooperativy pojišťovny, Pojišťovny České spořitelny a Allianz pojišťovny.

K vypracování závěrečné diplomové práce byly pro lepší orientaci a přehlednost zpracovány údaje pomocí tabulkového editoru a grafického znázornění.

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

V této části diplomové práce jsou objasněny pojmy a důležitá stanoviska související s důchodovým systémem České republiky, životním pojištěním a penzijním připojištěním.

3.1 Důležité pojmy pojistného trhu

V následujícím textu jsou vysvětleny termíny, které jsou důležité při uzavírání pojistných smluv.

Indexace

Pojistně-technický nástroj. Pro klienty je jednou z forem, jak se bránit negativnímu vlivu inflace. Představuje aktualizaci hodnoty pojištění, která umožňuje zachovat hodnotu sjednané pojistné částky.

Pojištění

Ducháčková (2009, s. 219) pojištění vysvětluje jako *„specifickou finanční kategorii, jejíž podstata spočívá v peněžním krytí důsledků nahodilosti prostřednictvím tvorby kolektivní rezervy pojistnou metodou“*.

Pojistné

Částka, kterou pojistník pojišťovně platí za sjednané pojištění. Dělí se:

- Běžné pojistné – pojistné placené v ročních, pololetních, čtvrtletních či měsíčních splátkách obvykle po celou pojistnou dobu.
- Jednorázové pojistné – pojistné, které pojistník zaplatí jednorázově při sjednání pojistné smlouvy na celou pojistnou dobu.
- Mimořádné pojistné – pojistné, které pojistník zaplatí navíc mimo pravidelnou platbu, aby navýšil kapitálovou hodnotu pojištění.

Podle Ducháčkové (2009, s. 218) je pojistné *„Cena pojištění. Struktura ceny pojištění = netto pojistné + kalkulované správní náklady + kalkulovaný zisk“*.

Pojistník

Fyzická nebo právnická osoba, která uzavřela s pojistitelem smlouvu o pojištění a zavázala se k placení pojistného.

Pojištěný

Osoba, na jejíž život a zdraví se životní pojištění vztahuje.

Pojistitel

Právnická osoba, která je zákonem oprávněná provozovat pojišťovací činnost (pojišťovna).

Pojistné riziko

Míra pravděpodobnosti vzniku pojistné události vyvolané pojistným nebezpečím (Daňhel, 2006).

Pojistná částka

Částka, která je dohodnuta v pojistné smlouvě a která udává buď přímo velikost pojistného plnění, nebo horní hranici velikosti pojistného plnění.

Pojistná doba

„Doba, na kterou bylo pojištění sjednáno. Pojistná doba může být sjednána jako doba určitá, nebo doba neurčitá“ Ducháčková (2009, s. 218).

Pojistná smlouva

Dle Ducháčkové (2009, s. 218) je pojistná smlouva *„právní dokument vytvořený písemnou formou, na základě kterého vzniká a trvá konkrétní pojištění. Pojistná smlouva je sjednávána mezi pojistníkem a pojistitelem. Pojistník se zavazuje hradit pojistné, pojistitel poskytnout pojistnou ochranu, tedy v případě vzniku přesně definované pojistné události uhradit vzniklé ztráty“*.

Pojistná událost

Nahodilá skutečnost definovaná v pojistné smlouvě či ve zvláštním právním předpisu, na který se pojistná smlouva odvolává, a se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele poskytnout pojistné plnění.

Pojistné plnění

Peněžní částka, kterou je pojistitel povinen vyplatit v případě pojistné události.

Vinkulace

Při uzavírání hypotéční smlouvy někdy banka požaduje vinkulaci životním pojištění (v případě pojistné události je pojistná částka vyplacena bance).

3.2 Důchodový systém v České republice

Tématika životního pojištění je bezesporu spojená s důchodovým systémem, který se opírá především o státní důchodové pojištění. Český důchodový systém se dle Ministerstva práce a sociálních věcí skládá ze dvou pilířů (Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2012):

- Povinné základní důchodové pojištění, dávkově definované (DB) a průběžně financované (PAYGO).
- Dobrovolně doplňkové, příspěvkově definované (DC), kapitálově financované penzijní připojištění se státním příspěvkem.

Důchodové systémy jsou v Evropské unii i v dalších rozvinutých zemích tvořeny systémem tří pilířů.

Tab. 1: Členění důchodového systému v Evropské unii

1. pilíř	**Základní všeobecný důchodový systém**
2. pilíř	**Doplňkové důchodové systémy**
3. pilíř	**Individuální důchodové spoření občanů**

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

- **1. pilíř:** Právním předpisem je stanovena povinnost zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných hradit příspěvky na důchodové pojištění. Tento systém je systémem povinným a univerzálním. Jedná se o státem garantovaný systém, kdy stát garantuje jeho fungování, solventnost apod. Tento systém je zpravidla financován průběžnou metodou financování a je

založen na sociální solidaritě mezi generacemi aktivního obyvatelstva a obyvatelstva pobírající dávky (Řezáč, 2011).

- **2. pilíř:** Zaměstnavatel dobrovolně nebo povinně (na základě zákona) hradí příspěvky za své zaměstnance na některou z forem zaměstnaneckých důchodů včetně životního pojištění. Doplňkové důchodové systémy představují nadstavbu, v jejímž rámci je možné poskytovat dávky zabezpečující vyšší úroveň důchodu, než může poskytnout systém základní. Vznikají ze soukromé iniciativy, ať už individuální nebo kolektivní, většinou bývají dobrovolné a nedosahují univerzálního rozsahu základního systému. Doplňkové důchodové systémy jsou většinou financovány kapitálovou metodou. Z příspěvků zaměstnanců a zaměstnavatelů se vytváří nestátní fond (Řezáč, 2011).

- **3. pilíř:** Dle Řezáče (2011, s. 45) *„třetí pilíř představuje individuální důchodové spoření občanů. Měl by umožnit jedinci vyplnit mezery, které mohou vzniknout mezi souhrnem dávek ze základního všeobecného a doplňkového systému a příjmy, které dosahoval před odchodem do důchodu. Jedná se o soukromé a dobrovolné spoření, využívané nejčastěji jedinci s vyššími příjmi nebo těmi, kteří nejsou účastni povinných důchodových systémů. Stát pak může toto individuální důchodové spoření podporovat např. formou daňových výhod, státních příspěvků apod“.*

Celosvětově se ekonomiky potýkají s problémem stárnutí populace. Tento negativní trend je způsobený zejména (Žofka, 2006):

- Růstem počtu obyvatel v důchodovém věku (díky lékařské péči a vůbec kvalitnějšímu způsobu života).
- Poklesem počtu osob v produktivním věku.

Obr. 1: Srovnání skladby obyvatel v roce 2010 a 2066

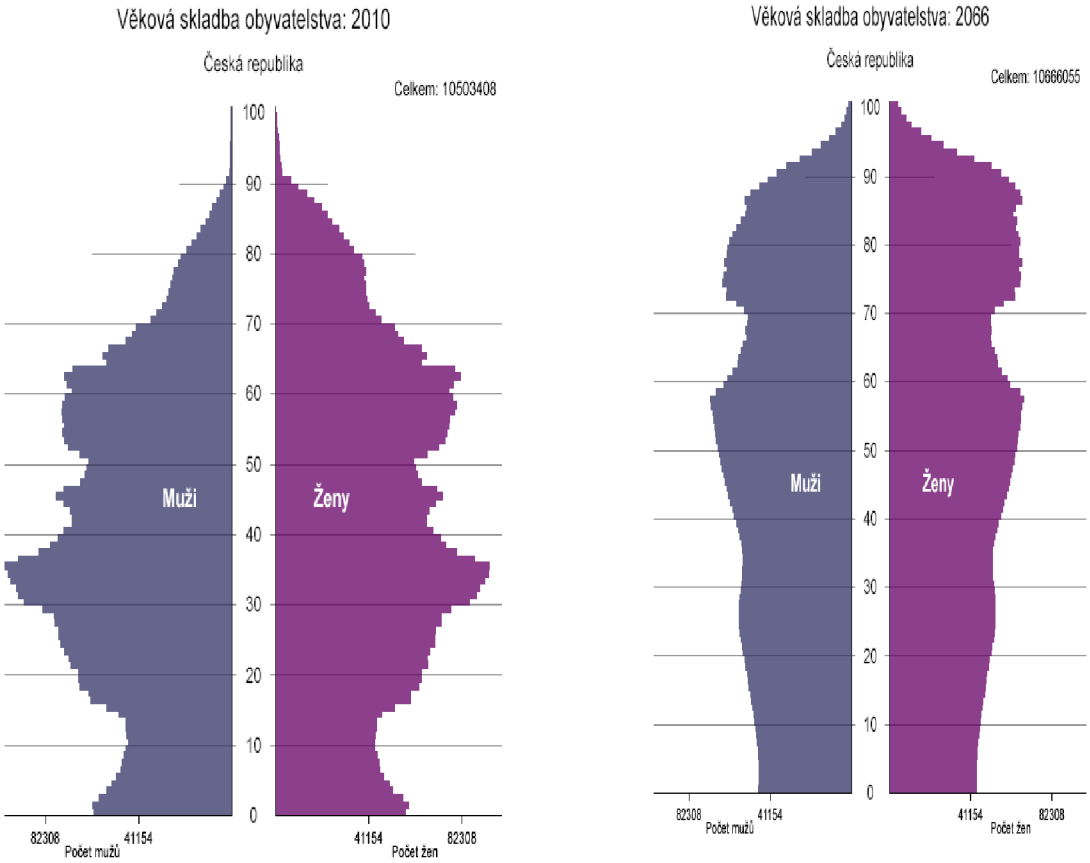

Zdroj: Český statistický úřad

Na obrázku 1 je znázorněn demografický vývoj žen a mužů. Tzv. strom života zachycuje věkovou strukturu obyvatel České republiky v časovém horizontu 56 let. Z obrázku je zřejmé, že lidé se v roce 2066 budou dožívat vyššího věku jak u ženské, tak i mužské populace. Předpokládá se, že oproti roku 2010, kdy je počet obyvatel přibližně 10,5 milionu, bude v roce 2066 počet obyvatel o 162 647 více.

Obyvatelstvo stárne. Dokazuje to i další schéma, kde lze vidět podíl jednotlivých věkových skupin na celkové populaci. Graf 1 prezentuje pokles počtu populace mladší generace a rostoucí věk generace starší ve stoletém srovnání – od roku 1950 až do roku 2050.

Graf 1: Podíl osob věku 65+ / počet osob věku 16 – 64

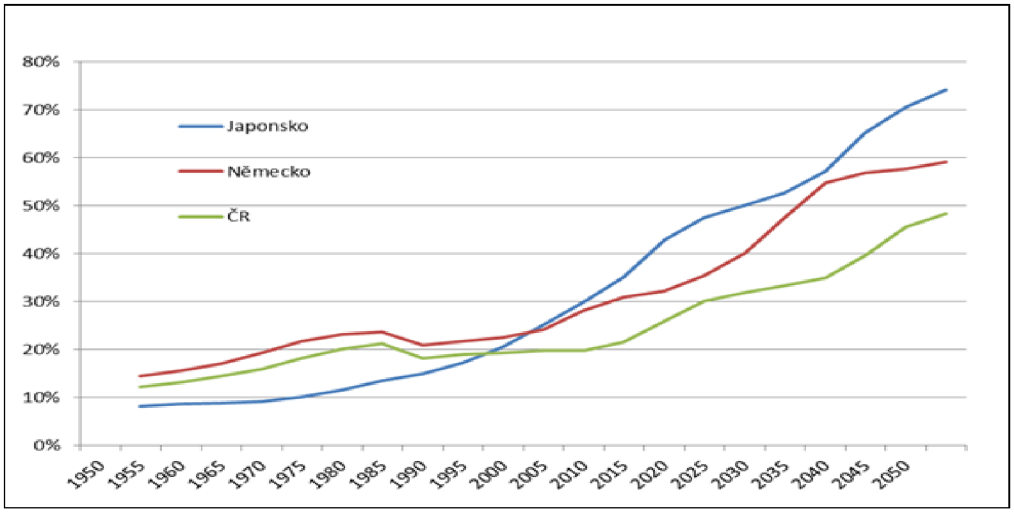

Převzato z (Odbor 71, 2011)

3.2.1 Důchodová reforma

Nová důchodová reforma, si klade za cíl zkvalitnění penzijního systému. Obsahem reformy je možnost dobrovolného fondového penzijního spoření (tzv. opt-out) v podobě vyvedení 3% sociálního pojištění na soukromé individuální účty občanů ČR vedení u penzijních společností za podmínky další dodatečné vlastní platby minimálně ve výši 2% ze základu pro výpočet odvodu na sociální pojištění. Vláda se dohodla, že v rámci mezigenerační solidarity bude možné dobrovolné vyvedení částky o výše jednoho procenta mzdy, respektive vyměřovacího základu, potomků vůči svým rodičům, kteří jsou ve starobním důchodu. Vstup do dobrovolného opt-out bude umožněn lidem mladším 35 let. Jejich rozhodnutí je pak nevratné a ze systému již nebudou moci vystoupit. Reforma, která má být předběžně spuštěna k 1. lednu 2013, už v roce 2012 způsobila z řad odborníků, ale i obyvatel České republiky negativní reakce. Podle průzkumů agentury Ipsos[1] (Vyroubalová, 2011) druhému pilíři důchodové reformy důvěřuje pouze jedna třetina obyvatel České republiky. Důvody jsou především, že penzijní připojištění v privátních fondech nebude přinášet pro nízko a středně příjmové vrstvy žádné výhody, spíše ztráty, systém je podstatně dražší než státní systém průběžný, a že výnosy systému jsou v podstatě uměle zvyšovány státním příspěvkem.

[1] Ipsos je agentura, která poskytuje služby v oblasti výzkumu trhu a veřejného mínění.

Obr. 2: Schéma důchodového systému v České republice

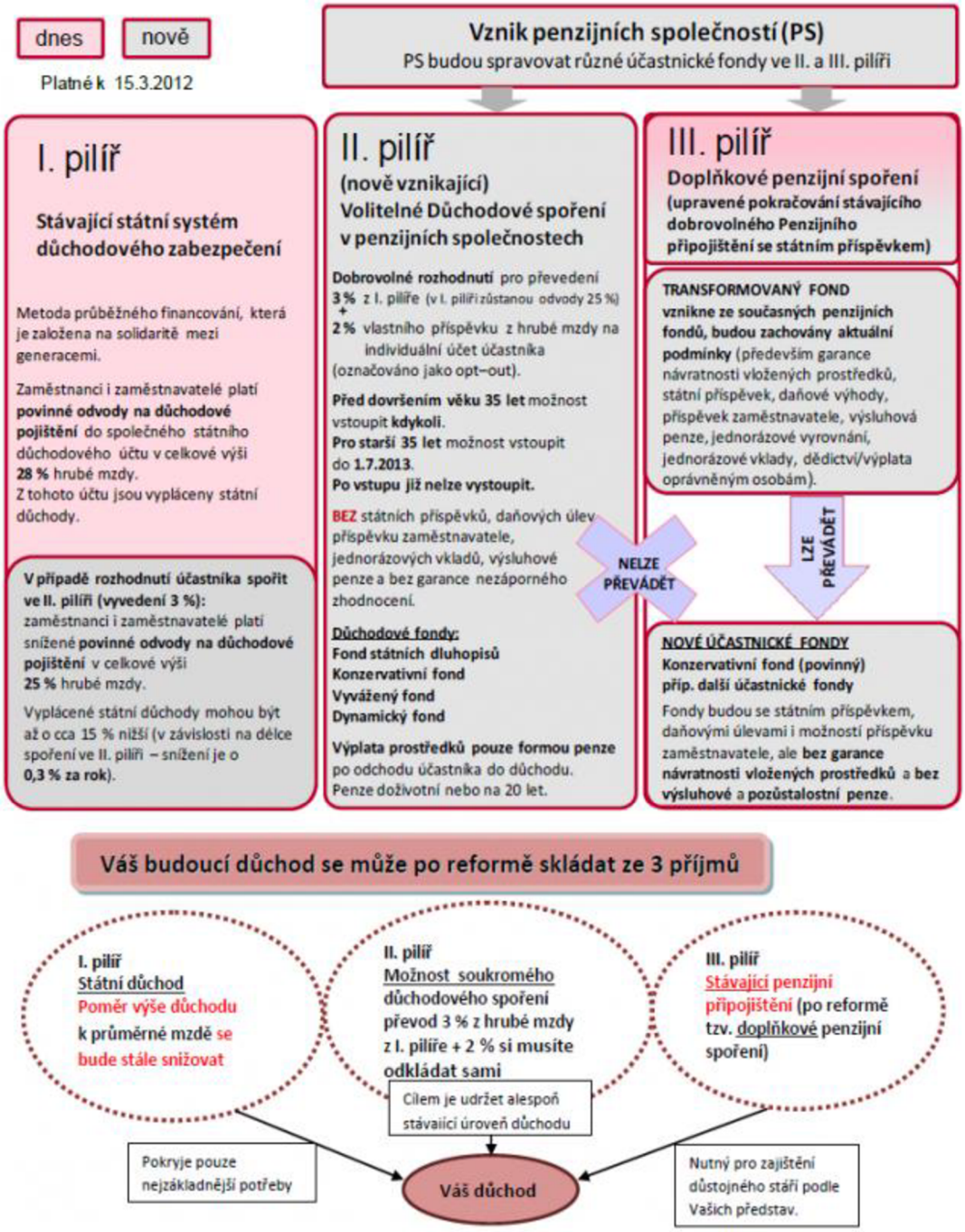

Převzato z (Komerční banka, 2012)

Schéma důchodového systému zachycuje kapitálové financování, které se vyznačuje vysokými počátečními náklady kapitálové metody. Ze schématu je názorná jednotlivá propojenost pilířů, kde příspěvky jdou na individuální účet každého účastníka.

3.3 Životní pojištění

Životní pojištění (Kolektiv České asociace pojišťoven, 2002) se řadí historicky mezi jedno z nejstarších pojištění vůbec. Jeho základním posláním byla finanční ochrana pozůstalých a krytí jejich potřeb. V minulosti bylo běžné, že rodina byla odkázána na příjmy pouze jen od jediného živitele. Dřívější finanční ochrana však nebyla vysoká, měla pokrýt převážně náklady, které byly spojené s pohřbem. Dříve bylo proto životní pojištění nazýváno pohřební pojištění.

Pojišťovny v dnešní době nabízí různé druhy životního pojištění, které by tak měly zmírnit nepříjemné dopady nahodilých situací, které se v životě mohou stát každému z nás (smrt, úraz, nemoc) a zajistit tak osoby sobě blízké. Životní pojištění však v sobě skrývá kromě pojištění rizika i další výhody v podobě investičního nebo spořícího produktu, který by měl zhodnotit vložené finanční prostředky. Proto může být životní pojištění považováno za produkt, který umožňuje vytvářet si finanční rezervy do budoucna, např. v podobě zajištění se na stáří. V dnešní době životní pojištění spíše představuje komerční produkt, který funguje na tržních principech a pro pojišťovny se tak stal významným produktem, prostřednictvím kterého se snaží nabídnout co nejvíce druhů životního pojištění, aby tak pokrylo co nejširší škálu životních rizik.

Dle Daňhela (2006, str. 189) „*slouží životní pojištění jedincům, kteří objektivně nemohou být schopni predikovat nejistý budoucí vývoj, zejména ve dvou podobách. Historicky nejstarším posláním je finanční krytí následků omezené délky lidského bytí. Novější význam získalo životní pojištění s rozvinutím potřeby financovat pokles běžných příjmů, který je spojen s určitými společenskými změnami během života*“.

Životní pojištění je nedílnou součástí finančních trhů. Podle Daňhela (2006, str. 191) „*do životního pojištění je na domácím trhu alokována každá desátá korun úspor*“. Velikost vytvořeného kapitálu vytváří vhodné podmínky pro to, aby pojistné plnění bylo lépe využito, než je spotřebováno, a tak životní pojištění působí pozitivně i na hospodářský růst. Daňhel (2006, str. 189) taktéž uvádí, že „*drobní investoři, klienti finančních institucí, se rozhodují o alokaci svých úspor na základě tří základních kritérií – **rizika, výnosnosti a likvidity***“.

Kritérium **výnosnosti** naplňují pojistitelé zpravidla garantováním pojistné technické úrokové míry, která v současnosti dosahuje přibližně **2,4 %** (Ministerstvo financí České republiky, 2003).

Technická úroková míra (Česká národní banka, 2012) je míra, kterou pojišťovna používá při kalkulaci pojistného v životním pojištění. Technická úroková míra představuje takové zhodnocení rezervy pojistného životních pojištění, na které má klient smluvní nárok (zaručený podíl na výnosech z finančního umístění). Maximální výše technické úrokové míry je stanovena vyhláškou.

Kriterium **rizikovosti** investice je hlavním hlediskem u finančního umístění finančních prostředků pojistitelů. Depozita nejsou v pojišťovně ze zákona pojištěna.

Většina produktů se vyznačuje velmi nízkou **likviditou** (jsou téměř nelikvidní).

Životní pojištění je určeno osobám, které:

- Se pohybují v rizikovém prostředí a lehce můžou přijít k úrazu.
- Mají rodinu a tato rodina je závislá na příjmech osoby, zajištění rodiny v případě smrti, nemoci, úrazu.
- Chtějí si zajistit určitý příjem v budoucnosti a udržet si tak životní úroveň.
- Chtějí ušetřit na daních nebo využít příspěvky zaměstnavatele na životní pojištění.
- Chtějí pokrýt rizika a vytvářet si finanční rezervy.

Řada klientů se může znepokojovat o bezpečnost svých vložených finančních prostředků už z toho důvodu, že životní pojištění je investicí dlouhodobou, a tudíž nejistou. Důvody, proč si lidé zakládají životní pojištění, přesahují jeho prvotní význam.

Zde jsou uvedeny důvody kromě pojištění a spoření, kvůli kterým si klienti životní pojištění zřizují (Steuer, 2010):

- **K náhradě příjmů** (ochrana před předčasnou smrtí, ochránit tak manžela/ku nebo rodiče při ztrátě příjmů, aby následky nebyly pro rodinu tak zničující).

- **K úhradě konečných výloh** (pokrytí plateb spojených s pohřbem a její administrativou).
- **K úhradě nesplacených pohledávek** (hypotéka, platby na auto, kreditní karty).
- **K zajištění finančních prostředků na vzdělání** (smrt rodičů může způsobit, že potomek nebude mít dostatek platebních prostředků pro zajištění si dalšího vzdělání).
- **Fond na mimořádné události** (životní pojištění má zajistit finanční prostředky pro krytí potřeb pozůstalých dětí).
- **Pojištění podnikatelů** (finanční prostředky na pomoc v případě, že zemře společník ve společnosti a finanční výpomoc tak bude poskytnuta na předem určené výlohy).

3.3.1 Právní úprava pojištění

Česká asociace pojišťoven (2001, s. 14) uvádí, že „*pojišťovnictví patří k regulovaným oborům zejména na základě těchto předpisů*:

a) Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

V systému bezpečnosti má stěžejní úlohu kontrolní činnost ministerstva financí, jejímž předmětem je například:

- *Hospodaření pojišťovny z hlediska splnitelnosti jejích závazků.*
- *Způsob tvorby a použití technických rezerv, finanční umístění aktiv, jejich zdrojem jsou technické rezervy, a solventnost pojišťovny.*
- *Plnění opatření vydaných ministerstvem.*
- *Způsob vedení administrativních a účetních postupů a vnitřní kontroly“.*

b) „Vyhláška Ministerstva financí č. 75/2000 Sb., kterou provádí zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů“.

3.3.2 Právní úprava životního pojištění

Problematiku životního pojištění upravují následující právní předpisy:

- **Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě**, jež nahrazuje a zároveň ruší obecnou právní úpravu danou občanským zákoníkem. Je zvláštní právní úpravou vztahů účastníků soukromého pojištění, tj. pojištění vzniklého na základě pojistné smlouvy.
- **Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví**, jež byl novelizován Zákonem č. 39/2004 Sb., o pojišťovnictví. K zákonu byla vydána prováděcí Vyhláška MF č. 303/2004 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o pojišťovnictví. Tento zákon upravuje činnosti v pojišťovnictví, podmínky provozování pojišťovací a zajišťovací činnosti, zprostředkovatelské činnosti a státní dozor nad provozováním těchto činností.
- **Zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí**, s vyhláškou č. 582/2004, kterou se provádějí některá ustanovení tohoto zákona. Tento zákon upravuje podmínky podnikání zprostředkovatelů a likvidátorů, podmínky zahájení činnosti, dále pak zřizuje registr pojišťovacích zprostředkovatelů a likvidátorů a upravuje výkon státního dozoru.

3.3.3 Trh a vývoj životního pojištění v ČR

Trh životní pojištění v České republice je silně konkurenční a pojišťovny se na něj neustále snaží uvádět nové a inovované produkty. V současné době působí na českém pojistném trhu 54 pojišťoven, z nichž 30 pojišťoven je členy České asociace pojišťoven (dále jen ČAP). Životní pojištění provozují pouze členské pojišťovny ČAP, k měsíci květnu 2012 jich bylo 20 (Česká asociace podnikatelů, 2012). Dle údajů ČAP trh životního pojištění v roce 2011 rostl a počítá se s růstem i do roku 2012. V roce 2011 došlo k nárůstu předepsaného pojistného o 1,9 %. Zájem o produkty s jednorázově placeným pojistným, konkrétně u obchodů spojených se stávajícími smlouvami, narostl o 20,5 %.

Avšak jednorázově placené životní pojištění pokleslo o 700 mil. korun. Oproti tomu narostl předpis v oblasti běžně placeného pojistného pojištění téměř o 1 miliardu korun. Oproti nárůstu pojistného je negativní zprávou pro české pojišťovnictví zrušení více než 100 tisíc smluv životního pojištění.

Komerční pojišťovna si z pojišťoven uvedených výše drží vedoucí pozici za poslední tři roky. V roce 2011 uzavřela s celkovým předpisem jednorázového pojistného 5,78 miliard korun na poli životního pojištění (Komerční pojišťovna, 2012). Za úspěchem životního pojištění Komerční pojišťovny je Komerční banka, která se snaží nabízet a prodávat klientům produkty životní pojištění a může se tak těšit ze zvýšeného zájmu.

Graf 2: Procentuální podíl pojišťoven na předepsaném pojistném

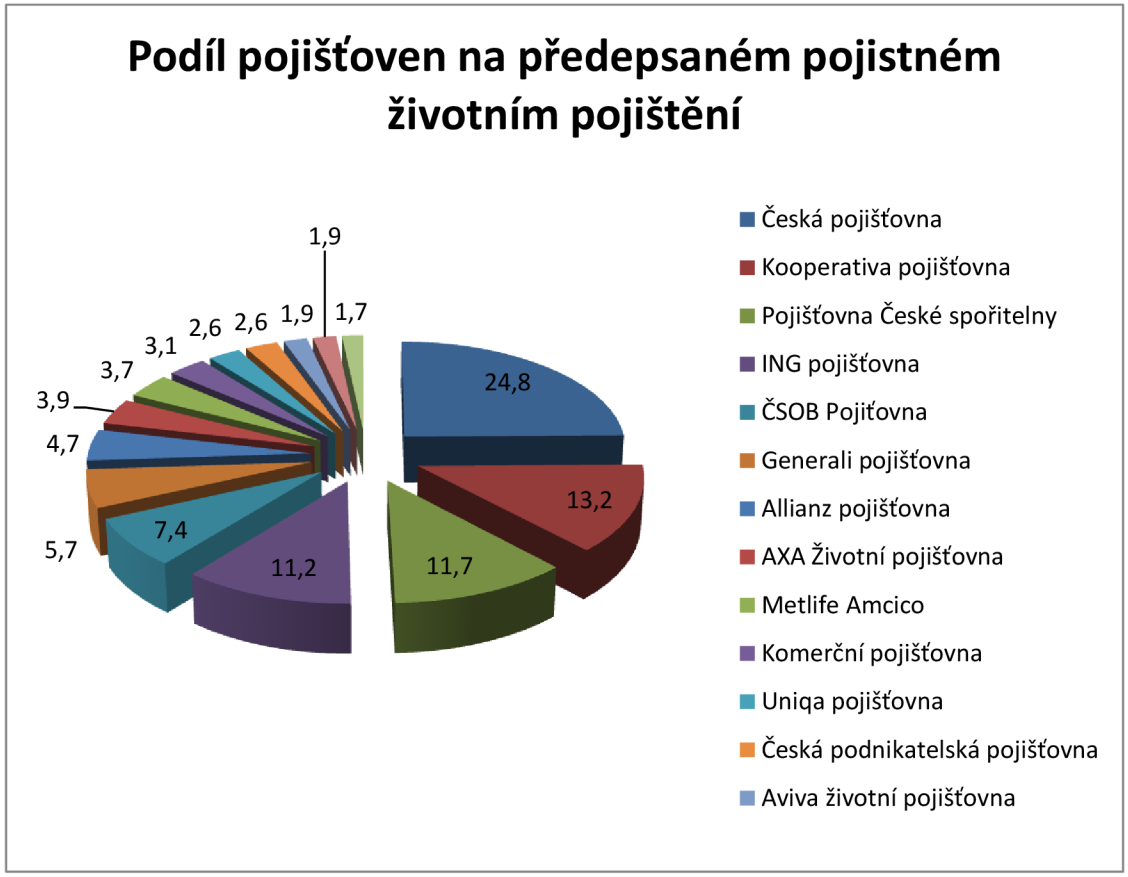

Zdroj: Vlastní zpracování autory dle podkladů z ČAP

V grafu je uveden procentuální podíl pojišťoven na předepsaném pojistném životního pojištění ve 4. čtvrtletí roku 2011. Z grafu je patrné, že největší podíl na Českém trhu

dle předepsaného pojistného životního pojištění zaujímá Česká pojišťovna s podílem 24,7 procent. Následující pojišťovna Kooperativa zaostává už o více než deset procent, s podílem 13,2 procenta, Pojišťovna České spořitelny a ING pojišťovna se vyznačuje podílem 11,7 procent, respektive 11,2 procenta.

Graf 3: Předepsané pojistné v ČR a v EU (meziroční index)

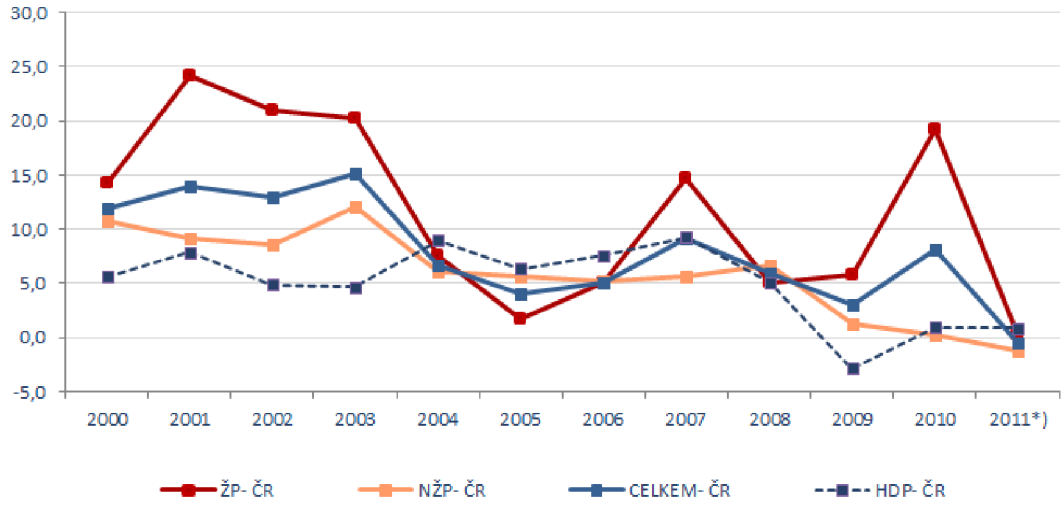

Převzato z (ČAP, 2012)

Graf ukazuje, že v zahraničí ekonomická krize zapříčinila pokles životního pojištění, kdežto v České republice nastal pozvolný růst.

Nejvyšších nárůstů od roku 2006 do roku 2011 bylo dosaženo v roce 2007 a v roce 2010 a to cca 8 %. Průměrný nárůst českého trhu životního pojištění vycházel v letech 2006 až 2010 ve výši 9,4% ročně. Zásadní změnu ve vykazování statistik pojistného trhu v roce 2011 představuje započítání produktů s jednorázovým pojistným do statistik předepsaného pojistného namísto 100% pouze 10% z celkového objemu předepsaného pojistného (ČAP, 2012).

Graf 4: Vývoj druhů životního pojištění v ČR (tis. Kč)

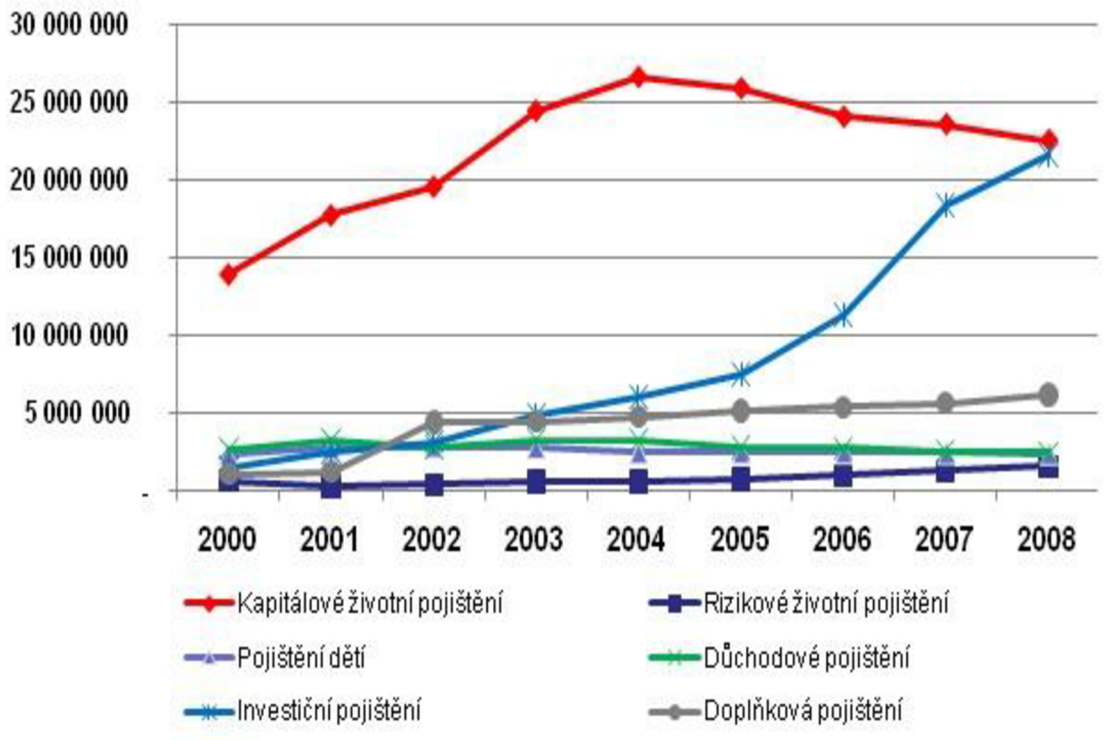

Převzato z (Česká asociace pojišťoven, 2012)

Výsledek životního pojištění v roce 2008 byl ovlivněn pokračujícím růstem pojištění spojeného s investičním fondem, jež v absolutním vyjádření stouplo nejvíce, tj. o 3,2 mld. Kč. Relativní přírůstek 17,4 % znamená pokles dynamiky téměř na čtvrtinu (z 62,2 % v předchozím roce). Tento přírůstek byl však do značné míry oslaben výrazným poklesem klasického pojištění pro případ dožití a pro případ smrti nebo dožití, a to o 1 mld. Kč (- 4,4 %). Nejrychleji rostlo rizikové pojištění pro případ smrti (+ 24,2 %) (Česká asociace pojišťoven, 2012).

3.3.4 Druhy životního pojištění

Životní pojištění lze členit podle různých hledisek. Základním rozdělením je dle Řezáče (2010):

1) Riziková pojištění

Takové pojištění, u kterých není jisté, zda dojde k pojistné události a tím také k výplatě pojistného plnění. Jsou to tedy *dočasná pojištění pouze pro případ smrti*. I když se u těchto pojištění vytvářejí pojišťovnami rezervy, nevytváření pojišťovny rezervu pro každé jednotlivé pojištění.

2) Rezervotvorná pojištění

Smíšená pojištění pro případ smrti nebo dožití, samostatná pojištění pro případ dožití nebo například trvalé pojištění pro případ smrti.

Dle Kolektivu České asociace pojišťoven (2001) je životní pojištění rozděleno do následujících pojistných odvětví:

- Pojištění pro případ smrti, pojištění pro případ dožití nebo pojištění pro případ smrti nebo dožití.
- Svatební pojištění nebo pojištění prostředků na výživu dětí.
- Důchodové pojištění.

Na trhu životního pojištění se v současné době objevuje celá řada produktů, pojistek, poskytujících různou pojistnou ochranu. Veškeré pojistky jsou konstruovány tak, aby vyhovovaly individuálním potřebám a požadavkům klientům.

Nabídka komerčních pojišťoven je v současné době velmi rozsáhlá a neustále se vyvíjí. Pojišťovny se neustále snaží trh obohacovat o nové varianty a přicházejí s novými kombinacemi základních druhů životního pojištění. Rozrůstají se převážně produkty investičního charakteru (investiční životní pojištění), ale taktéž produkty pro zaměstnance, pro rodiny a pro děti.

Produkty se od sebe vzájemně mohou lišit, což demonstruje následující tabulka 2 a to například krytím rizika (smrti), tvorby kapitálové hodnoty, aktivním ovlivňováním výnosu, garantovaným zhodnocením, flexibilitou, daňovou znatelností a v neposlední řadě taktéž tím, jestli je pojištění se spořící složkou nebo bez spořící složky.

Tab. 2: Vlastnosti základních druhů pojištění osob

Vlastnosti	Druh pojištění osob				
	Rizikové životní a úrazové	Kapitálové životní	Univerzální (flexibilní) životní	Investiční životní	Důchodové
Krytí rizika (smrti)	ano	ano	ano	ano	ne
Tvorba kapitálové hodnoty	ne	ano	ano	ano	ano
Aktivní ovlivňování výnosu	ne	ne	ne	ano	ne
Garantované zhodnocení	ne	ano	ano	ne	ano
Flexibilita	ne	ne	ano	ano	ne
Daňová uznatelnost	ne	ano	ano	ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování autory

Další možné členění produktů životního pojištění na produkty bez spořící složky a se spořící složkou.

1) Produkty životního pojištění bez spořící složky

- *Pojištění pro případ smrti (rizikové životní pojištění)*

Pojištění pro případ úmrtí kryje pouze riziko úmrtí, tedy sjednaná pojistná částka v případě realizace rizika je vyplacena osobě určené pojistníkem – obmyšlenému (osobě uvedené v pojistné smlouvě). Účelem výplaty pojistného plnění v rámci pojištění pro případ úmrtí je obvykle zabezpečení pozůstalých pojištěné osoby, dále to může být úhrada závazků pojištěného, úhrada nákladů v souvislosti s úmrtím a pohřbem apod. (Ducháčková, 2009).

- *Dočasné pojištění pro případ smrti*

Dočasné pojištění je pojištění pouze rizikovým bez rezervy pojistného. Pojistná částka je vyplacena jen v případě smrti pojistného, podmínka spočívá v tom, že ke smrti musí dojít v průběhu pojistné doby. Na konci pojistné doby není vyplacena žádná částka. Tento druh pojistného se sjednává na dobu určitou (5 až 25 let) čí do určitého věku (např. do 80 let). Dočasné pojištění se doporučuje pro zabezpečení rodiny, neboť pojistné je relativně levné, používáno je pro krytí úvěrů ze stavebního spoření nebo hypotéčních úvěrů (zivotni-pojisteni.eu, 2012).

- *Trvalé pojištění pro případ smrti*

Trvalé pojištění pro případ smrti je doživotní pojištění. Pojistná částka se vyplácí vždy, je vytvořena rezerva podobně jako u kapitálového pojištění. Sjednává se na dobu neurčitou, pojistná částka je vyplacena pouze v případě smrti. Pojištění se většinou platí po omezenou dobu (5 až 25 let) či do určitého věku (55-70let), zůstává v platnosti až do smrti pojištěného. Pojistná částka je vyplacena oprávněné osobě nebo pojistnému po dosažení 85 let věku. Zproštění od placení pojistného je v případě plné invalidity. Variantou trvalého pojištění pro případ smrti je pojištění pohřebních nákladů (zivotni-pojisteni.eu, 2012).

2) Produkty životního pojištění se spořící složkou

- ***Pojištění pro případ dožití***

Podle Daňhela (2006) může u pojištění pro případ dožití nastat pouze jedna pojistná událost a tou je dožití se pojištěného sjednaného věku, lépe řečeno konce pojistné doby. V případě vzniku pojistné události vyplácí pojišťovna pojistné plnění. Jedná se spíše o tvorbu úspor pojistníkem, kdy je využita možnost sjednat, díky garantované pojistné technické úrokové míře, i na dlouhé období minimální zhodnocení. Hlavní nevýhodou je skutečnost, že pokud pojistná událost nenastane, pojištění zaniká bez náhrady.

- Věnové pojištění - *Rodinné pojištění, pojištění dětí a mládeže, stipendijní pojištění, svatební pojištění.*

Pojišťovny nabízejí různé produkty pro zabezpečení rodiny, včetně pojištění dětí a mládeže. Co se týče zabezpečení dětí lze použít životní pojištění, v případě, že

pojištěný, určí děti jako příjemce pojistného plnění. Speciální kombinovaná pojištění dětí a mládeže poskytují ochranu celé rodině, jedná se o Rodinné pojištění, Sdružené pojištění mládeže, Stipendijní pojištění, Svatební pojištění. Pojištění jsou nejen děti, ale i rodiče nebo jiné osoby, jako prarodiče, pěstouni apod. V případě úmrtí (invalidity) pojištěného rodiče (rodičů) dochází k zproštění od placení pojistného, zároveň je zajištěno pokračování pojištění do konce sjednané pojistné a výplata pojistného (zivotni-pojisteni.eu, 2012).

- Vkladové pojištění

U vkladového pojištění pojistník na počátku pojistné doby vloží jednorázově vklad, z jehož úroků je hrazeno pojistné pro sjednané riziko. Když je sjednáno pouze riziko dožití, odpovídá vkladové pojištění konstrukčně jednorázovému pojištění pro případ dožití. Když je však sjednáno libovolné jiné riziko, pak je zhodnocení ve výši pojistně technické úrokové míry spotřebováváno. Na konci pojistné doby bude vyplacen pouze vklad, který může být navýšen o podíly na přebytcích pojistného (Daňhel, 2006).

- ***Pojištění pro případ smrti nebo dožití***
  - Kapitálové životní pojištění

Kapitálové životní pojištění je pojištění, které se skládá ze spořicí a rizikové části. Spořicí část se nazývá kapitálovou hodnotou, která je pojišťovnou investována a zhodnocována. Pojišťovny většinou garantují výši zhodnocení. V případě, že klient zemře, je pozůstalým vyplacená právě tato hodnota a zároveň sjednaná výše pojistné částky. Hlavím účelem kapitálového životního pojištění je zajistit pozůstalé v případě nenadálých událostí. Výše měsíční splátky je klientovi vypočtena na základě výše pojistné částky. Stejně jako k ostatním druhům pojištění je i ke kapitálovému nabízená široká škála připojištění.

- Investiční životní pojištění

Investiční životní pojištění je pojištění pro případ smrti a dožití. Výhoda spočívá v možnosti investování prostředků do investičních podílových fondů - peněžní fondy, dluhopisové fondy, akciové fondy a smíšené fondy a tím k případnému vyššímu zhodnocení prostředků. Tento druh pojištění lze uzavřít kdykoliv mezi 15. až 60 rokem

života, sjednává se na určitou dohodnutou dobu (5 až 35 let) nebo do určitého věku (až do 70 let). U investičního pojištění se stanovuje pojistná částka pro případ smrti, pro případ dožití není stanoven, neboť závisí na výsledku zvoleného investování. Na konci sjednané pojistné doby pojistník dostane aktuální hodnotu svých podílových jednotek, výplata se provádí jednorázově nebo ve formě pravidelného důchodu. V případě smrti pojištěného je oprávněné osobě vyplácena sjednaná pojistná částka plus aktuální hodnota podílových jednotek (Životní pojištění, 2010).

Investiční životní pojištění v sobě kombinuje pojistnou ochranu s možností dosáhnout zajímavého zhodnocení. Přináší zpravidla vyšší zhodnocení finančních prostředků než v případě kapitálového životního pojištění, které ale nebývá garantováno. Míra dosaženého zhodnocení je závislá na zvolené investiční strategii a investiční riziko je celé na straně klienta.

Standardem je přitom možnost změnit poměr finančních prostředků mezi pojistnou ochranou a zhodnocením finančních prostředků v závislosti na volbě výše pojistné částky a výše pojistného. V průběhu doby trvání pojištění lze také měnit rozložení finančních prostředků mezi vybrané fondy.

Pojišťovna vede svým klientům individuální účet tvořený investičními podílovými jednotkami. Z podílového účtu si také pojišťovna strhává správní poplatky a pojistné pro případ smrti - v případě pojištění na smrt se pojistná částka sjednává, plnění nezávisí na hodnotě podílových jednotek (Peníze.cz, 2008).

Přehled podílových fondů:

- Fondy peněžního trhu (riziko nízké, likvidita vysoká).
- Dluhopisový fond (riziko nižší, likvidita vyšší).
- Akciový fond (riziko vysoké, likvidita nízká).
- Smíšený fond (riziko střední, likvidita střední).
- Fond fondů (riziko vyšší, likvidita nižší).
- Zajištěný fond (riziko nízké, likvidita nízká).
- Nemovitostní fond (riziko vyšší, likvidita nízká).

Investiční životní pojištění je vhodné zejména pro ty, kteří chtějí:

- Zabezpečit své blízké v případě smrti.
- Dlouhodobě a pravidelně zhodnocovat finanční prostředky.
- Či akceptují vyšší míru rizika podle zvolené investiční strategie.
- Volně nakládat s naspořenými finančními prostředky.
- Aktivně ovlivňovat spořící složku pojištění různou volbou investiční strategie.

V investičním životním pojištění ***není*** garantováno (Peníze.cz, 2007):

a) Zhodnocení (není garantovaná pojistná částka pro případ dožití, závisí na hodnotě podílových jednotek).
b) Náklady (výše poplatků je dána sazebníkem, může být průběžně měněn).
c) Rizikové pojistné (strhávané rizikové pojistné může být měněno stejně jako výše poplatků).

Poplatky

Každé pojištění je zatíženo poplatky, které značně mohou ovlivnit výnosnost daného produktu. Pojišťovací instituce někdy uvádějí výše poplatků, které jsou spojeny se zřízením pojistného, administrací, průběhem pojištění apod. Poplatky u investičního pojištění by měly být transparentní a čitelné. Každý klient by měl vědět, za jaké služky a jakou částku platí. Existují ukazatele, které se zabývají hodnocením zatížení pojistného poplatky.

<u>Obecně se poplatky dělí na:</u>

- Řádné – jsou účtovány pravidelně (měsíční poplatek, inkasní poplatek, vstupní poplatek, poplatek za správu fondů).
- Mimořádné – jsou účtovány při mimořádném požadavku klienta (změna investiční strategie, mimořádný vklad, odkup).

Poplatky jsou strhávány z přijatého pojistného, z podílového účtu nebo z vyplacené částky.

Poplatky, které platí klient u investičního pojištění, jsou vysoké z důvodu (Peníze.cz, 2007):

- Kapitálové přiměřenosti (požadavky na minimální výši základního jmění nebo na solventnost odvozenou z výše upsaného rizika a pojistných rezerv).
- Vyšší správní náklady spojené s administrací pojištění (taxace smluv, právní oddělení, účetní oddělení, školení).
- Distribuční kanály (základním distribučním kanálem prodeje pojištění je síť poradců a to z toho důvodu, že pojistný produkt je více složitý a potřebuje být dobře vysvětlen, a taktéž se pojištění nekupuje, ale prodává.

Druhy jednotlivých poplatků:

- Měsíční poplatek (fixní částka často v intervalu od 20 do 65 Kč, určen k pokrytí administrativním nákladů, tímto poplatkem se snižuje hodnota podílového účtu)
- Vstupní poplatek (hodnota investovaných peněz je snížena o určité procento, používá se na investiční náklady, odměnu spotřebovatele, výše se pohybuje od 2 – 5 %, často je poplatek nazván administrativním poplatkem, rozdílem mezi nákupní a prodejní cenou nebo alokačním procentem)
- Inkasní poplatky (v hodnotě 0 – 10 Kč, vznikají při předpisu pojistného – složenka)
- Poplatek za správu investic – fondů (na pokrytí investičních nákladů, v intervalu od 0,5 – 2 %)

Nákladovost investičního životního pojištění

Investiční životní pojištění je obecně produkt, který je zatížený poplatky a náklady. Investování prostřednictví pojišťovny je tak zpoplatněno náklady, které jsou klientovi strhávány z jeho zaplaceného pojistného. Pro zjištění nákladovosti pojištění je tu více ukazatelů, především je to ukazatel TANK, ukazatel TER a ukazatel PER. Pro klienta je důležité, kolik ho bude pojištění stát a kolik tak pojišťovně za toho pojištění zaplatí.

Ukazatel TANK - Typická Absolutní Nákladovost Konstrukce

- Autorem ukazatele jsou Vít Kalvoda a Roman Stuchlík
- Ukazuje veškeré náklady libovolných investičních produktů v porovnání s výkonností trhů za určitý čas.
- Je vhodný při porovnání dlouhodobých investic, u kterých jsou známé poplatky.
- Neodhalí výhody jednotlivých rizikových pojistek prodávaných v rámci rezervotvorných pojištění.

Výpočet TANK (Tým Tank, 2012)

- Ukazatel udává, kolik procent z budoucí hodnoty investice vynaložíme na poplatky.
- TANK je poměrem všech předpokládaných zaplacených poplatků vůči předpokládané budoucí hodnotě investice. TANK 30% neznamená, že by na konci zbylo 70% z vložených peněz. Znamená to, že pokud se 400 000,- Kč zhodnotí na 1 mil Kč, 300 000,-Kč si nechá finanční instituce a klientovi zbude 700 000,- Kč.
- Možnost výpočtu ukazatele TANK online na http://www.t-a-n-k.eu/.

TANK = všechny zaplacené poplatky na úrovni pojišťovny / budoucí hodnota investice (v %)

TANK20 – říká nám, jaká je nákladovost při sjednání pojištění na 20 let.
TANK40 – říká nám, jaká je nákladovost při sjednání pojištění na 40 let.

Ukazatel PER – Product Expense Ratio (Šídlo, 2007)

- Dílčí ukazatel nákladů pojištění.
- Zabývá se poplatky z pojistného.
- Nezabývá se manažerskými a dalšími poplatky z objemu spravovaných aktiv.
- Vychází-li per například 15%, znamená to, že 15% zaplaceného pojistného je určeno na pokrytí nákladů

Výpočet PER

PER = (Součet poplatků – smluvně zaručené bonusy) / celkové zaplacené pojistné (v %)

- Poplatky (počáteční, rozdíl mezi nákupní a prodejní cenou)

Ukazatel TER – Total Expence Ratio

- Hodnotí celkovou nákladnost pojištění.

Výpočet TER

TER = celkové provozní náklady fondu / průměrné hodnoty vlastního kapitálu fondu (v %)

- Čím je ukazatel vyšší, tím je větší poměr nákladů fondu k výnosům.

Internetový portál produktovelisty.cz uvádí na svých stránkách jako porovnání investičního životního pojištění, kde je použit ukazatel PER. Další internetový portál old.t-a-n-k.eu uvádí na svých stránkách porovnání investičního životního pojištění pomocí ukazatele TANK (TANK10, TANK20, TANK30, TANK40)

- Důchodové životní pojištění

Důchodové pojištění je životní pojištění s určitými zvláštnostmi týkající se plnění, při dožití dochází k pravidelné výplatě důchodových dávek, umožňuje i volbu jednorázové výplaty. Důchodové pojištění nabízí ochranu v případě plné invalidity, a to sjednáním dočasného důchodu. Existuje hodně variant důchodového pojištění- například základní doživotní důchod, dočasný důchod v případě plné invalidity, důchod po pozůstalé, připojištění (Životní pojištění, 2010).

Komerční důchodové pojištění poskytují běžné komerční pojišťovny a jedná se o běžný produkt životního pojištění, jež je upravováno zákonem o pojistné smlouvě. Jedná se

o běžné životní pojištění se spořící složkou. V rámci tohoto pojištění je možné se pojistit proti riziku smrti, ale i dalším, které lze sjednat jako připojištění (např. riziko invalidity, pobytu v nemocnici, trvalé následky úrazu a mnoho dalších). Kromě sjednaného pojištění se v jednotlivých platbách pojistného hradí i sjednaná spořící složka, která se v průběhu let zhodnocuje. Pojistné je zpravidla nutno hradit jednou měsíčně, ale zde záleží na konkrétních podmínkách pojišťovny. Zhodnocená spořící složka je vyplacena po dosažení určitého – předem sjednaného – věku. Je možné pojištění vypovědět a zrušit i před sjednanou dobou, ale v tom případě je téměř jisté, že klient může přijít o část svých peněžních prostředků.

Dle Ducháčkové (2009) se podle způsobu určení okamžiku počátku výplaty důchodu rozlišuje:

- Pojištění ihned splatného důchodu, kdy po jednorázovém zaplacení pojistného pojistníkem pojišťovna začíná pravidelně vyplácet pojištěnému důchod při postupném dožívání se jednotlivých období věku.
- Pojištění odloženého důchodu, kdy je obvykle po určitou předem sjednanou dobu vyplaceno pojistné (po tzv. dobu odkladu) a současně je sjednán okamžik počátku výplaty důchodu (vlastně dochází k postupnému spoření na výplatu důchodu, tato forma důchodového pojištění je dnes obvyklejší).

Výhody důchodového pojištění:

- Spořící a zároveň pojistný produkt.
- Je možné si odečíst od základu daně 12 000 Kč ročně.
- Garantovaná výplata sjednané pojistné částky.
- Garantované minimální zhodnocení finančních prostředků.

Nevýhody důchodového pojištění:

- Nelze aktivně ovlivňovat tvorbu kapitálové hodnoty pojištění.
- V průběhu trvání pojištění nelze libovolně měnit jeho nastavení.

3.3.5 Připojištění k životnímu pojištění

K řadě produktů životního pojištění lze sjednat i připojištění – úrazové pojištění, pojištění pro případ nemoci či pobytu v nemocnici, pojištění pro případ vážných chorob apod.

Úrazové pojištění

Úrazové pojištění lze uzavřít jak samostatně tak k životnímu pojištění. Někdy také bývá nazýváno pojištění trvalých následků úrazu. Toto pojištění má různé konstrukce a může mít i velmi různorodé formy. Úrazové pojištění obvykle zahrnuje:

- Pojištění pro případ smrti následkem úrazu.
- Pojištění pro případ trvalých následků úrazu.
- Denní odškodné nebo pojištění doby nezbytného léčení.

Invalidní pojištění

Nárok na pojistné plnění u invalidního pojištění vzniká v případě, že se pojištěný stane plně invalidním. Některé pojišťovny ještě mohou rozlišovat, jakým způsobem se dotyčný stal invalidním, zda se tak stalo následkem úrazu či nemoci. Plnění bývá uplatněno formou zproštění od placení pojistného. Pojišťovna ale pojištěnému připisuje částku, jakou by běžně platil. Jinak tomu může být u důchodového pojištění, když si klient sjedná tzv. dočasný důchod, kde vedle zproštění od placení pojištění dostává ještě vyplacen důchod. Dále může pojištěný obdržet i jednorázové pojistné plnění.

3.3.6 Riziko v pojištění

Všeobecně u lidí převažuje averze k riziku. Při averzi k riziku je preferován jistý výsledek před rizikem se stejným očekávaným výsledkem. Averzi k riziku má člověk, který požaduje poměrně vysokou pravděpodobnost nejvyššího možného výsledku riskantní alternativy, aby byl indiferentní mezi jistou a riskantní alternativou. Lidé se záporným vztahem k riziku jsou ochotni vzdát se určité části příjmu, aby se riziku vyhnuli. Takovou možnost jim poskytuje pojištění (Soukupová, 2006).

Spravedlivá pojistka – výše pojistky je shodná s očekávanou ztrátou, respektive jistý příjem je roven očekávanému příjmu.

Maximální pojistka – pojistka, při níž je užitek spojený s jistotou dosaženou pojištěním shodný s očekávaným užitkem spojeným s riskantní alternativou (bez pojištění).

Užitek spojený se spravedlivým pojištěním je u člověka s averzí k riziku vyšší než očekávaný užitek bez pojištění. Proto se člověk, který má odmítavý vztah k riziku, při možnosti spravedlivé pojistky rád pojistí.

3.3.7 Daňové výhody životního pojištění

- **Pojistné placené pojistníkem**

Soukromé osoby si od základu daně z příjmů mohou odečíst pojistné zaplacené na své soukromé životní pojištění až do výše 12 000 Kč ročně. Podmínky jsou stanoveny zákonem č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů v platném znění.

Podmínky daňových výhod:

- Pojistná smlouva je sjednaná mezi zaměstnancem a pojišťovnou.
- Zaměstnanec je současně pojistníkem i pojištěným.
- Příspěvek na pojistné j e zaměstnavatelem hrazen přímo na účet pojišťovny.
- Výplata pojistného plnění je sjednána nejdříve po 60 kalendářních měsících trvání.
- Pojištění a nejdříve v kalendářním roce dosažení věku 60 let pojištěného.
- Právo na pojistné plnění má zaměstnanec a v případě jeho smrti osoba jiná než zaměstnavatel, který hradil příspěvek na pojistné.

Při splnění podmínek (zejména existence nároku zaměstnanců na příspěvek zaměstnavatele) představuje zaplacený příspěvek na pojistné zaměstnanců pro zaměstnavatele daňově uznatelný náklad. Zaplacené částky je možno uplatňovat za zdaňovací období v jakékoli výši jako náklady na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

- **Příspěvky zaměstnavatele**

Pokud vám na pojištění přispívá zaměstnavatel, je tato částka za podmínek stanovených zákonem č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů osvobozena od daně z příjmů fyzických osob i od odvodů na všeobecné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení až do výše 24 000 Kč ročně (tento limit je společný pro penzijní připojištění a životní pojištění). Pro zaměstnavatele představuje zaplacený příspěvek na pojistné zaměstnanců daňově uznatelný náklad. Zaplacené částky je možno uplatňovat za zdaňovací období v jakékoli výši jako náklady na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

3.3.8 Role životního pojištění

Role životního pojištění dle České asociace pojišťoven (2001, s. 10):

- **Tlumení inflace**

Životní pojištění je obvykle sjednáváno na 10 a více let. Ten, kdo se rozhodne pravidelně platit pojistné, vlastně odkládá svoji spotřebu, což má v zásadě protiinflační charakter.

- **Výhodné investování investic**

Rozhodující část pojistného, které platí klienti pojišťoven, je kumulována jako jejich úspory v technických rezervách. Pojišťovny investují do různých finančních instrumentů, např. státních dluhopisů, akcií a jiných cenných papírů, umísťují finanční prostředky na termínované vklady v bankách apod.

- **Doplněk státního důchodového pojištění**

Základem zabezpečení ve stáří je státní důchodový systém. Některé produkty životního pojištění umožňují vhodně doplnit zabezpečení ze strany státu soukromou pojistnou ochranou.

- **Přínosy pro státní rozpočet**

Rozvoj životního pojištění přináší daňové efekty pro státní rozpočet. Při jistém zjednodušení lze hovořit:

  - O zdanění zisků pojišťoven.
  - O zdanění některých druhů pojistného plnění, resp. Rozdílu mezi výší pojistného plnění a zaplaceným pojistným (srážková daň).

3.3.9 Výše pojistného

Dle Kolektivu autorů České asociace pojišťoven (2002) je pojistné v životním pojištění závislé především na tom, zda se jedná o muže nebo ženu, na věku pojištěného, jeho zdravotním stavu, na délce sjednané pojistné doby a samozřejmě také na pojistné částce. Pojišťovny určují minimální pojistné nebo minimální pojistnou částku, na kterou lze pojištění uzavřít.

Pojistné u tradičních produktů životní pojištění je kalkulováno na základě pojistně technických výpočtů a principů (Daňhel, 2006).

Tři faktory pro stanovení základního pojistného:

- **Cena pojišťovaného rizika úmrtí** – netto pojistné, pojišťovny k určení rizika úmrtí používají úmrtnostní tabulky, které jsou sestaveny na základě statistických údajů o úmrtí obyvatelstva. Tyto tabulky stanoví pravděpodobnost úmrtí průměrného jedince. Tabulky jsou různé pro ženy a muže.
- **Náklady na získání a správu pojištění** – mezi tyto náklady mohou patřit náklady inkasa pojištění, veškeré administrativní náklady, náklady související se sjednáním pojištění (provize zprostředkovatelům).
- **Pojistně-technická úroková míra** – úroková míra, kterou pojišťovny používají pro kalkulaci pojistného. Jsou to předpokládané výnosy z rezerv pojistného, které spolu s pojistným vytvoří během pojistné doby sjednanou částku (ČAP, 2002).

Brutto pojistné (netto pojistné + náklady)

Netto pojistné (cena pojišťovaného rizika úmrtí)

- Část riziková, která kryje riziko pojistné události (tato část hradí pojistná plnění v případě úmrtí) - riziková pojištění.
- Část ukládací (spořivá), nutná k navýšení současné rezervy, po zúročení získání nové hodnoty netto rezervy, tuto část je nutné uložit do rezerv, aby v případě dožití klienta sjednaného věku byl k dispozici dostatečný kapitál pro výplatu pojistného plnění (rezervotvorná pojištění).

K nettu pojistnému se připočítávají další nákladové položky (získatelské náklady, správní, inkasní a další).

Získatelské náklady zahrnujeme do pojistného za účelem krytí nákladů spojených s pořízením pojistky, tj. zejména náklady na provize pojišťovacích zprostředkovatelů, na provedení lékařského a finančního underwritingu, na vyhotovení smlouvy, na zadání dat do systému společnosti a na část fixních nákladů společnosti) (Daňhel, 2006).

Správní náklady jsou takové náklady, které by měly pokrýt náklady vzniklé během pojistné doby a jsou spojené s udržováním pojištění a případnými provedenými změnami ve smluvním vztahu (Daňhel, 2006).

Inkasní náklady jsou nákladu kalkulované ve výši nákladu nutných na výběr pojistného, např. náklady spojené s vyplácením pojistného plnění, odkupního a jiných výplat, přiznaným klientům (Daňhel, 2006).

3.3.10 Výhody a nevýhody životního pojištění

Tab. 3: Výhody a nevýhody životního pojištění

Výhody životního pojištění	Nevýhody životního pojištění
Zabezpečení pojištěného i jeho rodiny – v případě nižších příjmů, nemoci, či smrti.	Délka investičního horizontu pojištění
Pojistná ochrana ihned od počátku smluvního vztahu.	Vyšší náklady v případě zhodnocování
Pokračování v pojištění v plném rozsahu bez placení pojistného.	Ne každý klient může uzavřít ŽP
Sjednání různých možných připojištění (pojištění invalidity, úrazu, apod.)	Nízká likvidita – rychlost dostupnosti finančních prostředků
Pojišťovna po uplynutí výpovědní lhůty nemůže pojištění vypovědět.	Riziko solventnosti pojistitele
Snížení daňového základu daně z příjmů.	

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

3.3.11 Zásadní změny v životním pojištění od roku 2013

Na základě rozhodnutí Evropské komise a Evropského soudního dvora musí členské státy EU implementovat do svých národních legislativ do 21. prosince roku 2012 ustanovení o zrušení používání pohlaví jako faktoru pro výpočet pojistného (musí být odstraněny rozdíly ve výši pojistného a pojistného plnění, které vyplývaly z využití pohlaví jako faktoru při jejich výpočtu). Stalo se tak v rámci programu EU na boj proti diskriminaci žen dle Direktivy EK 2006/54. Opatření se bude týkat jak nově uzavíraných pojistných smluv, tak změn existujících pojištění. Toto rozhodnutí bude mít za očekávatelný následek zvýšení ceny pojistného pro ženy na úroveň cen kalkulovaných aktuálně pro muže, a to u všech pojistitelů v České republice. Nevýhodou pro pojistný trh tak bude, že částečně přijde o svoji pružnost a konkurenceschopnost kvůli užšímu výběru produktů pro klienty. Adaptace na nový systém hodnocení rizika bude navíc znamenat další náklady, které v konečném důsledku povedou ke zvýšení cen produktů. Důvodem bude přehodnocení celkových strategií společností v kontextu transformace pojistného, změna pojistných podmínek, marketingové náklady a další (tyto informace jsou čerpány z interních zdrojů pojišťovny vydané Českou asociací pojišťoven).

3.4 Penzijní připojištění

3.4.1 Charakteristika a poslání penzijního připojištění

Penzijním připojištěním se pro účely zákona č. 42/1994 Sb. rozumí (Šulc a Illetško, 2000) „*shromažďování peněžních prostředků od účastníků penzijního připojištění a státu poskytnutých ve prospěch účastníků, nakládání s těmito prostředky a vyplácení dávek penzijního připojištění*“.

Penzijní připojištění je produkt, který je prvotně zaměřen na krytí, tzv. dožití. Tím představuje vytváření úspor na stáří, také ho lze charakterizovat jako spořicí nástroj. Toto připojištění obvykle obsahuje i výplatu plnění (dávek) v případě úmrtí nebo invalidity. Penzijní připojištění je provozováno penzijními fondy, což jsou specifické finanční instituce, které od klientů (účastníků penzijního připojištění) soustřeďují příspěvky, investují shromážděné peněžní prostředky na finančních trzích a vyplácejí

plnění (dávky) svým klientům. Penzijní fondy tak jsou, stejně jako životní pojišťovny, významnými institucionálními investory na finančních trzích (jejich význam z pohledu institucionálních investorů vyplývá z rozsahu provozovaného penzijního připojištění, který je v jednotlivých zemích různý a závisí na přístupu k sociálnímu důchodovému pojištění a jeho rozsahu).

3.4.2 Právní úprava penzijního připojištění

Penzijní připojištění je upraveno zákonem č. 42/1994 Sb. o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění zákona č. 61/1996 Sb., zákona č. 15/1998 sb. a zákona č. 170/1999 Sb.

3.4.3 Penzijní fond

Dle zákona č. 42/1994 Sb. je penzijní fond *„právnickou osobou se sídlem na území České republiky, která provozuje penzijní připojištění podle tohoto zákona, akciovou společností, pro kterou platí ustanovení obchodního zákoníků, pokud se v tomto zákoně nestanoví jinak“*.

Penzijní fondy mohou fungovat podle Ducháčkové (2009) jako:

- Penzijní fondy založené na zaměstnaneckém principu (penzijní fond je zřizován a spravován zaměstnavatelem).
- Penzijní fondy založené na občanském principu (penzijní připojištění funguje nezávisle na zaměstnaneckém poměru účastníka).

Dva typy penzijního připojištění (Ducháčková, 2009):

- Systém s definovanou dávkou.
- Systém s definovaným příspěvkem.

Výhody podílových fondů:

- Výnos.
- Přiměřená likvidita.

Nevýhoda podílových fondů:

- Vysoké investiční riziko.

Výhody penzijního připojištění

- Státní příspěvek.
- Možnost daňového zvýhodnění (úspora na daních až 6 000 Kč ročně, odčitatelná položka od základu daně až 12 000 Kč ročně).
- Zhodnocení finančních prostředků (nemůže být záporné).
- Možnost získání příspěvků od zaměstnavatele.

Nevýhody penzijního připojištění:

- Dlouhodobý časový horizont.
- Nepojištění ze zákona.
- Nízká likvidita.
- Nevhodná věková struktura klientů.
- Nízké zhodnocování prostředků.

3.4.4 Daňové zvýhodnění

- **Pro účastníka penzijního připojištění**

Od základu daně z příjmu lze odečíst platbu příspěvku poplatníka na penzijní připojištění podle smlouvy o penzijním připojištění mezi poplatníkem a penzijním fondem. Částka, kterou lze takto odečíst, se rovná úhrnu příspěvku zaplacených na penzijním připojištění za rok, sníženému o 6 000 Kč, maximálně lze ročně odečíst příspěvek do výše 12 000 Kč.

- **Pro zaměstnavatele, který přispívá svému zaměstnanci na penzijní připojištění.**

Příspěvek zaměstnavatele na penzijním připojištění nebo příspěvek na životní pojištění zaměstnance lze odečíst ze základu daně z příjmu, a to do výše 24 000 Kč ročně. Současně příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění zaměstnance nepodléhá placení příspěvku na sociální a zdravotní pojištění.

Tab. 4: Přehled státních příspěvků na penzijní připojištění

	Výše státních příspěvků za měsíc	
Vlastní úložka	**Příspěvek od státu 2012**	**Příspěvek od státu 2013**
100 Kč	50 Kč	**0 Kč**
200 Kč	90 Kč	**0 Kč**
300 Kč	120 Kč	**90 Kč**
400 Kč	140 Kč	**110 Kč**
500 Kč	150 Kč	**130 Kč**
600 Kč	150 Kč	150 Kč
700 Kč	150 Kč	**170 Kč**
800 Kč	150 Kč	**190 Kč**
900 Kč	150 Kč	**210 Kč**
1000 a vyšší	150 Kč	**230 Kč**

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

Stání příspěvek je poskytován občanovi po celou dobu jeho spoření a závisí na výši jeho měsíční úložky. V současné době se pohybuje státní příspěvek od 50 Kč do 150 Kč měsíčně. Nejméně je nutné spořit 100 Kč měsíčně. Při měsíční úložce 100 Kč je státní příspěvek 50 Kč, při 200 Kč činí 90 Kč, při 300 Kč činí 120 Kč, při 400 Kč činí 140 Kč a při 500 Kč přispívá stát měsíčně 150 Kč (tj. 1 800 Kč ročně). Od roku 2013 bude měsíční státní příspěvek od 90 Kč do 230 Kč. Aby občan na státní příspěvek dosáhl, bude muset spořit nejméně 300 Kč měsíčně. Při měsíční úložce 300 Kč až 999 Kč bude měsíční státní příspěvek 90 Kč a 20 % z částky nad 300 Kč. Při měsíční úložce 1 000 Kč a více bude státní příspěvek 230 Kč měsíčně. Občan tak může obdržet od roku 2013 státní příspěvek až do výše 2 760 Kč ročně.

3.4.5 Trh penzijních fondů

Penzijní připojištění se státním příspěvkem funguje v České republice od roku 1994. Důvodem jeho vzniku byla snaha podpořit občany v individuálním zajištění na stáří. Protože zákonodárci chtěli umožnit připojištění i důchodcům, ženám na mateřské dovolené apod., rozhodli, že státní podpora bude mít podobu dotace ke každé úložce. Později k těmto dotacím přibyly též daňové úlevy. Převážná část penzijních fondů

obdržela povolení ke svému vzniku během prvních dvou let fungování systému, tedy 1994 a 1995. Licence získalo celkem 47 subjektů. Dva fondy však nikdy svou činnost nezahájily, takže na trhu aktivně působilo 45 poskytovatelů připojištění (Finanční vzdělávání, 2012).

K poslednímu dni roku 2011 působilo na Českém trhu 9 penzijních fondů. Přehled fondů a jejich zhodnocení je uvedeno níže v tabulce a následně i v grafickém znázornění.

Tab. 5: Přehled zhodnocení penzijních fondů v roce 2011

Penzijní fondy	Počet účastníků	Výnos v roce 2011	Prostředky účastníků
AEGON PF	114 521	1,7 %	4 718 mil. Kč
Allianz PF	212 156	**3,2 %**	11 863 mil. Kč
AXA PF	472 169	1,7 %	33 247 mil. Kč
ČSOB PF	721 634	2,0 %	28 650 mil. Kč
Generali PF	62 087	0,4 %	3 220 mil. Kč
ING PF	408 312	2,6 %	25 109 mil. Kč
PF ČP	**1 162 495**	1,7 %	**56 696 mil. Kč**
PF ČS	938 209	2,4 %	38 176 mil. Kč
PF KB	507 626	2,3 %	30 373 mil. Kč

Převzato z (Asociace penzijních fondů ČR, 2012)

Zhodnocení penzijních fondů posledních let je doprovázeno negativním trendem. Z grafu je patrné, že v roce 2011 si nejlépe vedl fond pojišťovny Allianz s 3,2 %, naopak nejhůře fond pojišťovny Generali s 0,4 %. Většina penzijních fondů uvedených v grafu zhodnotí/znehodnotí peněžní prostředky svým klientům pod úrovní inflace.

Z čísel za loňský rok je patrné, že spoření na důchod v podobě penzijního připojištění je pro Čechy i nadále velmi atraktivní. Dohromady si v něm ukládá peníze 4 599 209 klientů, což je o necelé čtyři tisíce víc než konci roku 2010.

Podle zástupců Asociace penzijních fondů tak penzijní připojištění využívá přes 70 procent ekonomicky aktivních obyvatel České republiky (Tůma, 2012)

Graf 5: Zhodnocení penzijních fondů v roce 2011

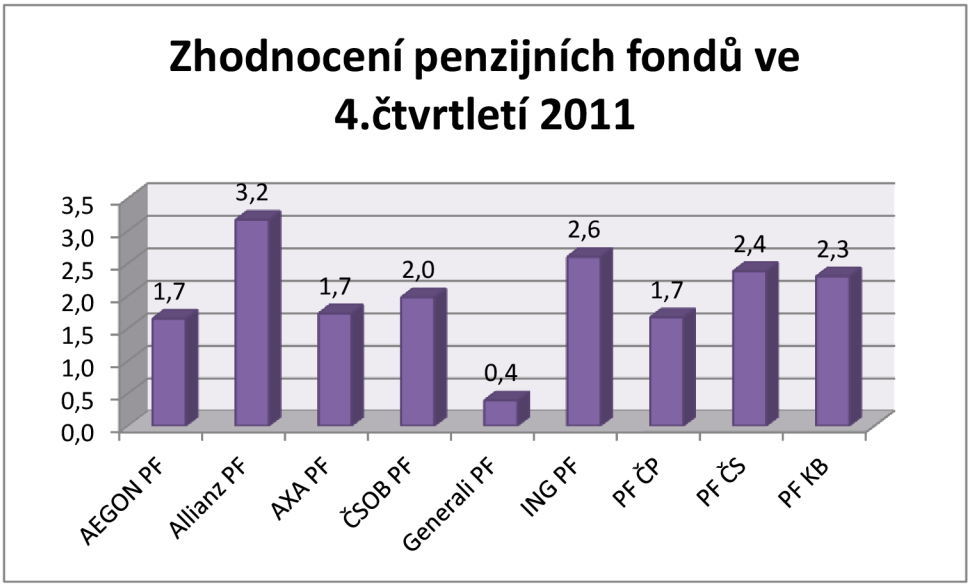

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle Asociace penzijních fondů ČR

Na konci roku 2011 bylo na účtech klientů v jednotlivých penzijních fondech dohromady přes 232 miliard korun, zhruba o 16 miliard víc než o rok dřív. Z hlediska zisků penzijních fondů jsou poslední dva roky hodně podobné. V loňském roce zisk fondů činil 4,55 miliardy korun, zatímco v roce 2010 fondy vydělaly 4,58 miliardy (Tůma, 2012)

4 PRAKTICKÁ ČÁST

V předcházející teoretické části diplomové práce jsem po nastudování odpovídajících literárních a elektronických zdrojů uvedla všechny důležité informace týkající se tématiky životního pojištění a penzijního připojištění. Zaměřila jsem se především na produkty životního pojištění, jejich vlastnosti, význam, výhody či nevýhody. V praktické části diplomové práce budu vycházet právě z těchto informací a na modelových příkladech provedu analýzu jednotlivých produktů a následnou komparaci u dvou fiktivních klientů.

4.1 Metodologie

U obou modelových příkladů byli fiktivní klienti zvoleni na základě vlastního výběru tak, aby byly vidět rozdíly především v délce placeného pojistného a ve výši měsíčních splátek. Rozhodla jsem se zkontaktovat pracovníky České pojišťovny, Kooperativy pojišťovny, Pojišťovny České spořitelny a Allianz pojišťovny z důvodu jejich dostupnosti, informacím, které mají přístupné na svých internetových stránkách a v neposlední řadě také ochoty, která hrála samozřejmě velkou roli. Představila jsem jim svůj záměr na vypracování praktické části diplomové práce, kde jsem kladla důraz především na vhodnou srovnatelnost pojistných produktů a jejich tarifů. V neposlední řadě jsem zkontaktovala pracovníka nejmenované poradenské společnosti, který mi poskytl větší rozhled v problematice životního pojištění a penzijního připojištění. Na závěr vyhodnotím získané výsledky a fiktivním klientům doporučím, ke kterému produktu ze srovnávaných, se přiklonit při nejlepším zhodnocení jejich finančních prostředků.

Určení životního investičního pojištění se pro oba dva fiktivní klienty stalo stěžejním produktem z jasných důvodů. Především pro možnost ovlivňování vložených peněžních prostředků do jednotlivých fondů a zvolení si své vlastní strategie. Aby bylo možné porovnat jednotlivé produkty, bylo důležité nastavit základní parametry pojištění, které byly brány za vstupní údaje. Srovnání je uskutečněno na základě více kritérií, aby bylo pro klienty jasnější, na co brát v případě uzavírání smlouvy ohled.

Kritéria srovnání jsou pro oba dva modelové příklady následující:

- **Faktor výnosnosti**

Výnosnost je posuzována na základě zhodnocení vložených prostředků na konci pojistného období, daňovou úsporou a její následnou reinvesticí.

- **Faktor likvidity**

Dostupnost peněžních prostředků je u životního pojištění spojená s nízkou likviditou. U investičního životního pojištění lze finanční prostředky po prvních dvou letech vybírat, kdežto u kapitálového životního pojištění je to nemožné. Zpravidla první dva roky od uzavření platí klient pouze provize zprostředkovatelům a náklady na správu. V dalších letech vzniká nárok na odbytné, které je ovšem daleko nižší, než do té doby na pojistném pojištěný odvede. Za předčasné vypovězení smlouvy se strhává vysoký poplatek. Po několika letech se odbytné vyrovná s výší odvedeného pojistného a fakticky se tak teprve začínají zhodnocovat klientovy úspory.

- **Faktor finančního krytí v případě smrti klienta**

Faktor rizika je určen výší pojistné částky, na kterou si ji klient ve smlouvě sjedná. V případě smrti klienta se tak jedná o výplatu peněžních prostředků pozůstalým. Každá pojišťovna má plnění v případě smrti rozdílné. Více o této problematice je uvedeno již v teoretické části v jednotlivých kapitolách u produktů životního pojištění.

- **Faktor nákladovosti**

Nákladovost u investičního životního pojištění může být posouzena prostřednictvím více faktorů. V této práci je nákladovost posouzena pomocí ukazatele PER a TANK vzhledem k dostupnosti dat. Ukazatele většinou poskytují instituce, které se zabývají různými srovnáními a statistikami na finančních trzích. Nákladovost je v takovém případě určena výši poplatků. Poplatky jsou uvedeny v kapitole 3.4.4. – Investiční pojištění.

- **Faktor rizika investic**

Vzdání se finančních prostředků ve prospěch životního pojištění jako investice s sebou nese řadu rizik, se kterými musí klient při uzavření smlouvy počítat. Jednotlivá rizika jsou rozvedena u jednotlivých modelových příkladů.

4.2 Charakteristika vybraných pojistných subjektů a produktů

V této kapitole představím předem zvolené pojistné produkty investičního životního pojištění u vybraných pojistných subjektů a to u České pojišťovny, Kooperativy pojišťovny, Pojišťovny České Spořitelny a pojišťovny Allianz. U investičního životního pojištění bude pohlíženo na investiční fondy, z nichž bylo sestaveno investiční portfolio důležité pro analýzu produktu. Pro níže uvedené produkty jsem se rozhodla z důvodu, že jsou stěžejními produkty jednak v nabídce jednotlivých pojišťoven a jednak patří k nejžádanějším na českém trhu.

4.2.1 Česká pojišťovna, a.s.

Česká pojišťovna je pojišťovnou univerzální a od roku 1991 je největší na českém pojistném trhu. Česká pojišťovna má bohatou tradici v poskytování životních i neživotních produktů. Poskytuje jak individuální životní a neživotní pojištění, tak i pojištění pro malé, střední a velké klienty v oblasti průmyslových podnikatelských rizik a zemědělství. Pojišťovna zaměstnává nad 3 900 zaměstnanců. Celkové předepsané pojistné podle metodiky České asociace pojišťoven v roce 2010 činilo 38,4 miliardy korun. Česká pojišťovna spravuje téměř devět miliónů pojistných smluv a její tržní podíl na domácím trhu přesahuje 25 procent. Rating pojišťovny podle světové agentury Standard & Poor's dosahuje hodnocení A+, což je nejvyšší stupeň, který dokazuje vysokou finanční stabilitu společnosti.

Produktová nabídka České pojišťovny, a.s.

Česká pojišťovna nabízí několik pojistných produktů určených pro různé skupiny občanů, které se navzájem prolínají. Jedná se o pojištění uzpůsobené pro:

- Zaměstnance (životní pojištění Profi Život, životní pojištění Manager, životní pojištění Partner).
- Pro děti (Dětské pojištění Sluníčko plus, Životní pojištění diamant, úrazové pojištění, životní pojištění Multirisk).
- Pro rodinu (Životní pojištění diamant, úrazové pojištění, životní pojištění Multirisk).
- Na stáří (Životní pojištění Patriot, Životní pojištění Manager).

Životní pojištění Diamant

Životní pojištění, které nabízí maximální flexibilitu. Investiční složka tohoto životního pojištění vychází ze zhodnocení fondů spravovaných v rámci finanční skupiny Generali PPF Holding, stejně jako u jiných životních pojištění. Kombinuje garantované zhodnocení a investování.

Česká pojišťovna, a.s. nabízí v rámci ČP Invest investiční společnosti, a.s. investování do různých fondů, uvádím stěžejní z nich:

- Konzervativní fond.
- Fond korporátních dluhopisů.
- Smíšený fond.
- Fond globálních značek.
- Zajištěné fondy.

Dále jsou v nabídce fondy fondů, kterými jsou:

- Vyvážený fond fondů.
- Dynamický fond fondů.

4.2.2 Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

Kooperativa pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group je druhou největší pojišťovnou na tuzemském trhu. Byla založena v roce 1991 jako první komerční pojišťovna na území bývalého Československa. Její podíl na celkovém předepsaném pojistném v České republice je 22 %. Je univerzální pojišťovnou, která nabízí plný sortiment služeb a všechny standardní druhy pojištění jak pro občany, tak pro klienty z řad firem od drobných podnikatelů až po velké kooperace. Kooperativa je součástí koncernu Vienna Insurance Group (VIG). Počet zaměstnanců je v současné době 3 754.

Produktová nabídka pojišťovny Kooperativa, a.s.

- Univerzální životní pojištění Perspektiva.
- Kapitálové životní pojištění Harmonie.
- Komplexní rizikové životní pojištění Rubikon.
- Dětské pojištění Perspektiva.

Investiční životní pojištění Perspektiva

Perspektiva je vysoce variabilní produkt, kde si klient sám volí aktuální výši pojistné ochrany a spořící složky pojištění. Klient zároveň může přesouvat pojistné na jednotlivá rizika, která jsou pro něj v dané životní situaci aktuální. Dále může klient investovat do několika druhů podílových fondů společnosti Erste Sparinvest, Conseq nebo C Quadrat. Druhy fondů, které se prostřednictvím Perspektivy nakupují, jsou fondy fondů. Složení portfolia jednotlivých fondů je velmi rozmanité a reaguje na momentální situaci na světových trzích. Výhodou fondů je rozdělení rizika – měnového, odvětvového, regionálního po celém světě. Jednotlivé investiční strategie se navzájem liší podle poměru rozložení investic do akciových a dluhopisových fondů. Vhodným výběrem investiční strategie si klient volí takovou míru rizika a výnosnosti, která je pro něj nejpřijatelnější.

Pojišťovna Kooperativa nabízí při investičním pojištění Perspektiva několik druhů investičních strategií:

- **Garantovaná** (2,4 % roční zhodnocení) - Fond kopíruje zhodnocení kapitálového životního pojištění, respektující všechny zásady investování. Ročně je připisováno zhodnocení ve formě podílů na zisku. Fond je určen pro velmi konzervativní investory, kteří chtějí zabránit kapitálovým ztrátám.
- **Konzervativní** (kombinace 75% - 5% zhodnocení konzervativní fond, 25% - 2,5% zhodnocení garantovaný fond).
- **Vyvážená** (33% - zhodnocení 3% Conseq Vyvážené portfolio, 33% - zhodnocení 3 % C-Quadrat Balanced, 34% - zhodnocení 5 % Dynamický fond).
- **Dynamická** (33% - C-Quadrat Dynamic – zhodnocení 6%, 33% - Conseq Dynamické portfolio – zhodnocení 8 %, 34% - Progresivní strategie - zhodnocení 6%).

Tab. 6: Aktuální výnosnost fondů k 18. dubnu 2012

Perspektiva - Aktuální výnosnost fondů k 18.4.2012					
Název fondu	**Za měsíc**	**Za 3 měsíce**	**Za 6 měsíců**	**Za rok p.a.**	**Za 2 roky**
ERSTA-SPARINVEST - K	-1,11%	-0,36%	**6,73%**	**2,94%**	**0,34%**
ERSTE-SPARINVEST - D	-2,30%	-0,61%	**9,07%**	-0,97%	-3,99%
ERSTE-SPARINVEST - P	-3,41%	-0,48%	**13,38%**	**1,16%**	-1,60%
C-Quadrat Balanced	-0,47%	-3,05%	**3,18%**	**1,52%**	-3,69%
C-Quadrat Dynamic	-0,85%	-1,68%	**4,04%**	-3,07%	-10,19%
Conseq Vyvážené portfolio	-1,57%	**4,42%**	**6,17%**	-0,66%	**4,17%**
Conseq Dynamické portfolio	-3,28%	**5,20%**	**8,22%**	-7,44%	-0,64%
Conseq Horizont Invest 10	-3,14%	**4,93%**	**7,91%**	-6,90%	-0,13%
Conseq Horizont Invest 11	-3,40%	**5,03%**	**8,29%**	-8,35%	-1,77%
Komoditní	-4,41%	-	-	-	-
C-Quadrat Strategie AMI	-0,93%	-	-	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování dle informačního bulletinu investičního životního pojištění Perspektiva

Jednotlivé druhy strategií lze podle přání klienta upravit na míru. Kooperativa pojišťovna má online dostupnou kalkulačku *(http://www.koop.cz/konfigurator-zivotniho-pojisteni/)*, kde je možné si namodelovat životní pojištění podle jednotlivých požadavků klienta.

4.2.3 Pojišťovna České spořitelny, a.s. Vienna Insurance Group

Pojišťovna České spořitelny, a.s., Vienna Insurance (pod tímto názvem pojišťovna vystupuje od roku 2009) byla založena roku 1992, svoji pojišťovací činnost však zahájila pod názvem Živnostenská pojišťovna, od roku 2001 pod názvem Pojišťovna České spořitelny. Pojišťovna byla zřízena s cílem poskytovat pojišťovací služby pro podnikatelskou sféru. V roce 2008 se stala součástí pojišťovací skupiny Vienna

Insurance Group. Roku 2009 a 2010 zvítězilo Flexi životní pojištění v kategorii Životního pojištění vítězství v soutěži Zlatá Koruna. V roce 2011 byla pojišťovna oceněna nejlepší pojišťovnou roku 2011.

Produktová nabídka Pojišťovny České spořitelny:

- Flexi životní pojištění.
- Flexibilní životní pojištění JUNIOR.
- Kapitálové životní pojištění KAPITÁL.
- Úvěrové životní pojištění HYPOTÉKA.
- Pojištění k úvěrům České spořitelny.
- Komplexní pojištění pro účastníky penzijního připojištění.

Flexi životní pojištění

Rodinné pojištění, které lze v rámci jedné smlouvy uzavřít až pro dva dospělé a pět dětí. Pojištění nabízí komplexní zajištění rizik, která si klient může nastavit přesně podle svých potřeb. Pojištění je také spojením životního pojištění a osobních úspor. Spořící složka platby pojistného slouží k navýšení kapitálové hodnoty smlouvy a je možné ji umístit do jednoho či více fondů.

4.2.4 Allianz pojišťovna, a.s.

Allianz pojišťovna je se svým stoprocentním podílem dceřinou společností Allianz New Europe Holdin GmbH a součástí předního světového pojišťovacího koncernu Allianz SE. Na českém trhu působí od roku 1993. Patří mezi tři největší české pojišťovny. Pojišťovna nabízí životní pojištění, pojištění majetku a odpovědnosti občanů, majetkové pojištění pro podnikatele, pojištění profesní odpovědnosti, pojištění průmyslových rizik, komplexní autopojištění pro občany i společnost, cestovní pojištění, penzijní připojištění.

Produktová nabídka pojišťovny Allianz, a.s.:

1) Životní pojištění Rytmus

Investiční životní pojištění Rytmus, které v sobě zahrnuje výhodné spojení ve formě investice s pojištěním pro případ nečekaných událostí. Vstupní věk je určen od 16 let do 75 let/ až 99 let, pojistná doba je minimálně 10 let, minimální měsíční pojistné je stanovené na částku 500 Kč. Možnost výběru ze 100 fondů včetně fondu s garantovaným výnosem 2,4% ročně. Rytmus nabízí pojištění i celé rodiny na jednu smlouvu a slevu na připojištění do výše 15 %.

2) Penzijní fond pojišťovny Allianz, a.s

Pro modelaci penzijního připojištění je použit Penzijní fond pojišťovny Allianz, a.s. a to z důvodu, že tento fond patří mezi jeden z největších fondů v České republice se širokou dostupností a dlouhodobě disponuje nadprůměrným zhodnocením. Allianz penzijní fond byl založen v roce 1997. Penzijní připojištění se státním příspěvkem může být považováno za dlouhodobé spoření, které dlouhodobě podporuje stát. Fond připsal klientům v roce 2010 zhodnocení ve výši 3 %, v roce 2011 zhodnocení 3,2 %. Průměrné zhodnocení fondu u Allianz je 3,3 % za posledních 10 let.

Penzijní fond Allianz:

- Aktuální počet klientů – 182 tisíc.
- Průměrný věk – 45 let.
- Průměrná výše měsíčního příspěvku účastníka – 513 Kč.
- Průměrná výše měsíčního příspěvku zaměstnavatele – 614 Kč.
- Poměr mužů a žen – 51 % mužů, 49 % žen.
- Nejmladší klient – 18 let.
- Nejstarší klient – 94 let a je klientem od roku 1999.
- Ocenění - Penzijní fond roku 2010, Zlatý měšec 2011, Zlatá koruna 2011 v kategorii penzijního připojištění.

4.3 Modelový příklad 1

Nedávno úspěšná absolventka Podnikatelské fakulty VUT v Brně, 25 let, pracující na HPP při hrubé mzdě 25 000 Kč měsíčně se rozhodla část svého příjmu vložit do některého z produktů životního pojištění tak, aby byla zároveň pojištěná a zároveň peníze, které do pojištění vloží, byly zhodnocovány. Klientka chce měsíčně splácet maximálně částku 1 500 Kč. Pojištění pro případ smrti chce uzavřít na částku 500 000 Kč. Klientka taktéž uvažuje o uzavření penzijního připojištění, proto chce vědět, jaké je investiční životní pojištění v porovnání s penzijním připojištěním a jaké mají oba dva produkty pro ni výhody či nevýhody. Do budoucna plánuje, že si zřídí hypotéku na poměrně vysokou výši či případně úvěr na auto. Zatím nemá manžela ani děti. Nepatří do rizikové skupiny. Neuvažuje prozatím žádná připojištění.

Aby byla provedena správnost srovnání, jsou zvolena následující kritéria:

1) **Faktor výnosnosti (zhodnocení, daňová úspora, reinvestice).**
2) **Finanční krytí v případě úmrtí.**
3) **Faktor likvidity (odbytné).**
4) **Faktor nákladovosti (metoda PER, TANK).**
5) **Faktor rizikovosti investic.**

4.3.1 Investiční životní pojištění

Srovnání je provedeno u třech různých pojišťovacích institucí, konkrétně u pojišťovny Kooperativa, Pojišťovny České spořitelny a pojišťovny Allianz. Následně je investiční životní pojištění srovnáno s penzijním připojištěním.

Tab. 7: Vstupní údaje pro modelový příklad 1

Doba spoření	40 let
Měsíční vklad	1 500 Kč
Pojistná částka	500 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování autorky

Celá částka 1 500 Kč je vložena do investičního životního pojištění, kterým je myšleno pojištění pro případ smrti nebo dožití. Jedná se tedy o rezervotvorné pojištění, kdy jedna určitá část pojistného připadá na rizika a druhá na spoření. Zhodnocována je tedy ta část pojistného – v případě dožití – a to sazbou 4 % u všech produktů. Pojistná částka pro případ smrti je stanova na částku 500 000 Kč. Není zde brána v potaz dynamizace (indexace) pojistného. Bude se tedy po celou dobu pojištění uvažovat stejná měsíční peněžní splátka ve výši 1 500 Kč. Vliv inflace je zde potlačen z důvodu dlouhodobého časového intervalu (40 let), kdy je nemožné předpovídat vývoj tohoto ukazatele. Klientka má nárok na daňové zvýhodnění v podobě snížení daňového základu při výpočtu daně z příjmů fyzických osob a z toho vyplývající úsporu na dani.

Tab. 8: Srovnání produktů z hlediska vlastností

Vlastnosti produktu	Perspektiva 7NB	Rytmus	Flexi
Pojištění pro případ smrti	Ano	Ano	Ano
Pojištění pro případ dožití	Ne	Ano	Ano
Pojištění pro případ plné invalidity	Ano	Ano	Ano
Garantované zhodnocení	Ano	Ano	Ano
Možnost indexace	Ne	Ano	Ano
Maximální počet poj. osob	5 (2 + 3 děti)	6 (2 + 4 děti)	2 (2, 5 dětí)
Minimální pojistná částka	50 000 Kč	Není stanovena	10 000 Kč
Maximální pojistná částka	Není stanovena	Není stanovena	Není stanovena
Minimální vstupní věk	0 let	16 let	18 let
Maximální vstupní věk	70 let	75 let	70 let
Maximální doba trvání	80 let	99 let	75 let
Možnost přerušení placení	Ano	Ne	Ano
Možnost vinkulace	Ano	Ano	Ano

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

Jedná o velmi podobné produkty, které se liší parametry, které nejsou z hlediska jednotlivce až tak podstatné. Tím mám na mysli především možnost pojistit více osob.

Pro klienty však může být podstatná výše měsíční splátky, kterou budou chtít platit. Perspektiva a Flexi umožňují přerušení pojištění.

1) Faktor výnosnosti (zhodnocení, daňová úspora, reinvestice)

Z výsledků uvedených v tabulce níže je patrné, že při srovnání stejného produktu u třech různých pojišťoven je podle zhodnocené částky produkt Rytmus u pojišťovny Allianz schopen dosáhnout nejvyššího **zhodnocení**. V případě, kdy srovnáme vloženou částku 720 000 Kč se zhodnocenou částkou po skončení pojistné doby 1 556 548 Kč, rozdíl je 836 548 Kč, což znamená zhodnocení o 117,58 %. Při výpočtech zhodnocené částky v jednotlivém období můžeme vidět, že ve všech obdobích určených pro srovnání (10 let, 27 let, 40 let) si vede právě produkt Allianz nejlépe. Dále lze konstatovat z výpočtů, že investiční životní pojištění se vyplácí při uzavření na delší časový horizont. Nejmenší zhodnocení má produkt Flexi, který dosáhl zhodnocení pouze o 85, 91 % a výsledná částka 1 338 573 Kč je tedy o 217 975 Kč nižní, než u produktu Rytmus.

Tab. 9: Investiční životní pojištění – Zhodnocená částka po 40 letech pojištění

Produkt	Vložená částka po 40 letech	Zhodnocená částka po 40 letech	Zhodnocení po 40 letech v %
Perspektiva	720 000 Kč	1 501 344 Kč	108, 52 %
Rytmus	720 000 Kč	**1 556 548 Kč**	**117, 58%**
Flexi	720 000 Kč	1 338 573 Kč	85, 91 %

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle podkladů pojišťoven

Tab. 10: Zhodnocení vložené částky po 10 letech

Produkt	Vložená částka po 10 letech	Zhodnocená částka po 10 letech	Zhodnocení po 10 letech v %
Perspektiva	180 000 Kč	156 548 Kč	- 13, 30 %
Rytmus	180 000 Kč	179043 Kč	- 0, 53 %
Flexi	180 000 Kč	**155 383 Kč**	**- 13, 68 %**

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle podkladů pojišťoven

V tabulce výše je vypočítáno zhodnocení po 10 letech. Je patrné, že během prvních 10 let není dosáhnuto žádného zhodnocení, proto by bylo pro klientku nevýhodné, kdyby během 10 let toto pojištění vypověděla. Nevrátily by se jí tak ani vložené prostředky a o část svých peněz by přišla. Nejvíce nevýhodné v prvních deseti letech je pojištění Flexi, kdy zhodnocení dosahuje nejvíce záporných hodnot.

Tab. 11: Zhodnocení vložené částky po 27 letech

Produkt	Vložená částka po 27 letech	Zhodnocená částka po 27 letech	Zhodnocení po 10 letech v %
Perspektiva	486 000 Kč	719 652 Kč	48, 08 %
Rytmus	486 000 Kč	**750 626 Kč**	**54, 45%**
Flexi	486 000 Kč	661 244 Kč	36, 06 %

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle podkladů pojišťoven

Během 27 let pojištění se zhodnocení dostalo do kladných hodnot. Jak je již uvedeno v tabulce celkového zhodnocení po 40 letech, tak pojištění Rytmus i po 27 letech vykazuje nejvyšší zhodnocení vložených prostředků. Nejnižší hodnotu zhodnocení po 27 letech má opět pojištění Flexi, pouhých 36,06 % v porovnání s 48, 08 % respektive 54, 45 %.

Daňová úspora je u všech produktů stejná. V případě, že je pojištění uzavřeno do 60 let, má klientka nárok na daňové úlevy. Daňová úspora ročně dosahuje částky 1 800 Kč (z 12 000 Kč, které si může klient odečíst od základu daně, se vypočítá srážková daň 15 %, měsíční úspora na dani je tedy 150 Kč měsíčně, ročně již zmíněných 1 800 Kč). Za počítanou dobu 40 let může tedy klient dosáhnout úspory na dani 72 000 Kč (1 800 Kč x 40), od základu daně si může odečíst za celou dobu placení pojistného až 480 000 Kč.

Reinvestice. Úspora na dani ve výši 1 800 Kč ročně může být dále reinvestována do pojištění prostřednictvím mimořádného vkladu. Bude se tak zvyšovat spořící část pojištění průběhu 40 let trvání smlouvy o více než 1 800 Kč ročně.

2) Faktor finančního krytí

Pojistná částka v případě úmrtí klienta byla u všech třech produktů stanovena na stejnou hodnotu a to 500 000 Kč. Každá pojišťovna však má finanční krytí různé. V případě úmrtí klienta v průběhu pojištění většinou u investičního životního pojištění bývá pozůstalým vyplacena částka, která odpovídá sjednané pojistné částce ve smlouvě a kapitálové hodnotě fondů (podíly na výnosech).

Kooperativa

Zemře-li pojištěný během trvání pojištění, poskytne pojistitel dle ujednání pojistné smlouvy oprávněné osobě plnění ve výši:

- Pojistné částky pro případ smrti a hodnoty účtu pojištěného.
- Pojistné částky pro případ smrti, nebo hodnoty účtu pojištěného, je-li tato hodnota vyšší než pojistná částka pro případ smrti.

V případě dožití je u Perspektivy možnost plnění třemi způsoby: jednorázová výplata pojistné částky, výplata důchodu po předem sjednanou dobu, doživotní důchod. Dožije-

li se pojištění konce pojištění, vyplatí mu pojistitel pojistné plnění ve výši hodnoty účtu pojištěného.

Pojišťovna České spořitelny

V případě smrti se z investiční části vyplácí vyšší z hodnot dosud zaplacené pojistné nebo hodnota účtu pojištěného. Pokud je sjednána riziková část, vyplatí se navíc v případě smrti pojištěného pojistné plnění ve výši sjednané pojistné částky.

Pokud se klient dožije sjednaného konce pojistné doby, je vyplacena hodnota fondu navýšená o hodnotu bonusu.

Allianz

V případě smrti pojištěného je obmyšlené osobě (není-li uvedena, tak osobám dle zákona) vyplacena pojistná částka nebo kapitálová hodnota smlouvy (pokud je vyšší), přičemž toto plnění je vyplaceno mimo dědické řízení. Při dožití se sjednaného konce pojištění vám bude vyplacena kapitálová hodnota pojistné smlouvy.

U většiny produktů pojistné plnění pro případ dožití závisí na vývoji cen podílových jednotek podílového fondu, do kterého je část nebo celé pojistné investováno.

3) Faktor likvidity

V případě, že by klientka vypověděla smlouvu po určité době, bylo by jí nabídnuto tzv. odbytné. Jelikož Pojišťovna České spořitelny v modelaci neuvádí výši odbytného, musím zde porovnat pouze dva produkty a to produkty Perspektivu a Rytmus. Z tabulky je možno vidět, že v prvních dvou letech je odbytné u obou produktů nulové. Je to dáno tím, že v prvních dvou letech klient platí pojišťovně poplatky. Klientka by tak při vypovězení smlouvy během prvních dvou let nedostala žádné peněžní prostředky zpět. Po 10 měsících by tak přišla o 15 000 Kč, po 20 měsících o rovný dvojnásobek, tedy 30 000 Kč. Odbytné po 10 letech při vypovězení smlouvy u Perspektivy by činilo 156 048 Kč a u produktu Rytmus 152 481 Kč. Odbytné po 20 letech 439 194 Kč u Perspektivy, u Rytmu 433 450 Kč.

Tab. 12: Přehled odbytného a hodnot účtů v jednotlivých letech

PRODUKT	Perspektiva		Rytmus	
Rok	**Odbytné**	**Hodnota účtu**	**Odbytné**	**Hodnota účtu**
2	0	10 5180 Kč	0	15 608 Kč
6	71 095 Kč	71 595 Kč	69 303 Kč	97 254 Kč
10	156 048 Kč	156 548 Kč	152 481 Kč	179 043 Kč
20	439 194 Kč	439 694 Kč	433 450 Kč	464 166 Kč
31	918 084 Kč	918 584 Kč	907 985 Kč	955 198 Kč
38	1 352 675 Kč	1 353 175 Kč	1 338 531 Kč	1 403 478 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle výpočtu jednotlivých pojišťoven

Z uvedené tabulky lze hned na první pohled vypozorovat jasný rozdíl u produktů. V případě pojišťovny Kooperativa, produktu Perspektiva, by klientce byla vždy vyplacena přibližně stejná částka odbytného, jaká by byla hodnota účtu. U produktu Perspektiva je odbytné vždy o 500 Kč nižší, než naspořená částka. U produktu pojišťovny Allianz, Rytmus, je vždy hodnota odbytného o podstatnou část menší než hodnota účtu. V případě, že by se klientka rozhodla po 20 letech vypovědět smlouvu, náležela by jí hodnota odbytného u produktu Perspektiva v hodnotě 439 194 Kč. Naspořená částka by byla 439 694 Kč. Rozdíl je tedy nepatrný. Zmíněných 500 Kč. U produktu Rytmus by byla hodnota odbytného 433 450 Kč, naspořená částka by činila 464 166 Kč, rozdíl zde je velký, rovných 30 716 Kč. Z výše uvedeného lze konstatovat, že při ukončení smlouvy z hlediska odbytného by klientce bylo více vyplaceno u produktu Perspektiva.

4) Faktor nákladovosti

Pro zjištění nákladovosti pojištění jsou použity dva ukazatele a to ukazatel TANK pro jednotlivá období a PER.

Tab. 13: Nákladovost pojištění podle ukazatele TANK v jednotlivých obdobích

PRODUKT	TANK10	TANK20	TANK30	TANK40
Perspektiva 7BN	**20,6 %**	30,0 %	38, 9 %	47, 2 %
Rytmus	22,9 %	**24,7 %**	**27,5 %**	**31,3 %**
Flexi	25,8 %	33,5 %	37,9 %	43,5 %

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle (Tým TANK, 2012)

Tab. 14: Nákladovost pojištění podle ukazatele PER

PRODUKT	PER
Perspektiva	**12,3%**
Rytmus	14,0 %
Flexi	17,1 %

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle (Produktové listy, 2012)

Dle ukazatele PER je nejvíce poplatky zatíženo pojištění Flexi u Pojišťovny České spořitelny a to 17,1 %. Nejméně naopak produkt Perspektiva od pojišťovny Kooperativa – 12,3 %.

5) Faktor rizikovosti investic

V případě investičního životního pojištění zde není žádná garance a veškeré investiční riziko nese klient. Velikost rizika je odvozena od zvolené investiční strategie, kterou si předem vybere klient a může ji během pojištění měnit. Rizikovost investic je dána i dalšími aspekty - tržní riziko, riziko úrokové, riziko inflace, nečekané události, hospodářská krize.

4.3.2 Penzijní připojištění

Tab. 15: Penzijní připojištění u pojišťovny Allianz, a.s.

Předpokládané zhodnocení	4 %
Roční státní příspěvek	1 800 Kč
Příspěvky státu po 40 letech	72 000 Kč
Jednorázové vyrovnání	1 920 321 Kč
Příspěvky účastníka	720 000 Kč
Zhodnocení	**1 128 321 Kč**
Doživotní penze	12 227 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle kalkulátoru pojišťovny Allianz

4.3.3 Srovnání investičního životního pojištění s penzijním připojištěním

Graf 6: Srovnání IŽP a penzijního připojištění

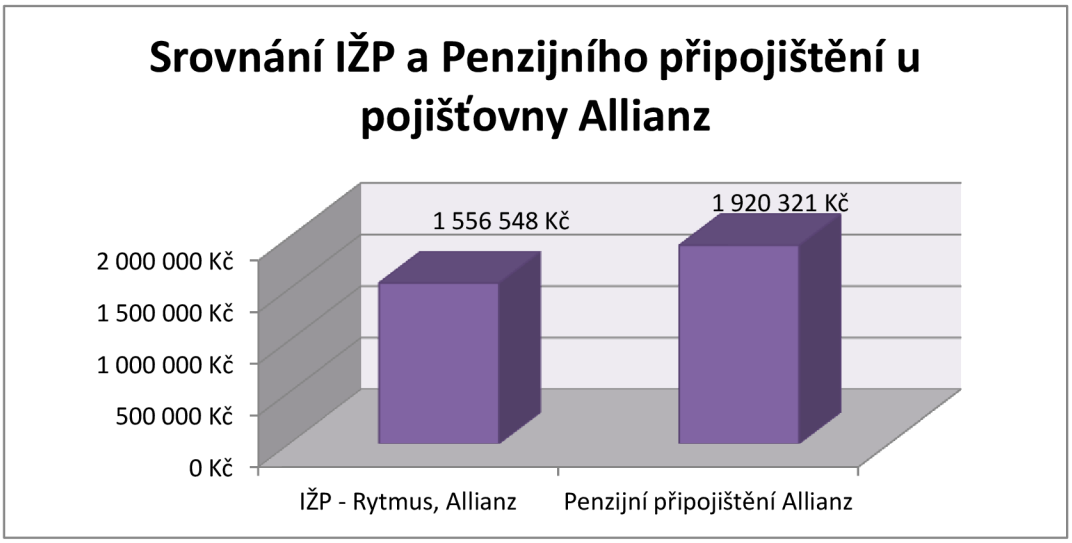

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

Pro modelaci penzijního připojištění byl vybrán podílový fond pojišťovny Allianz z důvodu vysokého zhodnocení vložených peněžních prostředků v posledních letech. Srovnání IŽP s penzijním připojištěním je možné v případě, že bude zohledněn pouze faktor zhodnocení. Bylo předpokládané stejné procento zhodnocení – 4 % pro možnost porovnání produktů, i když pojišťovna Allianz v minulém roce vykázala zhodnocení ve výši 3 %.

Na základě propočtů bylo dosaženo jasných výsledků. V případě, že srovnáme IŽP a penzijní připojištění (záměrně je srovnán nejvýhodnější produkt IŽP dle propočtů uvedených výše co se týče vložené částky s penzijním připojištěním u stejné pojišťovací instituce) a vyloučíme faktor rizikovosti, jelikož penzijní připojištění v sobě nezahrnuje pojištění rizika, jednoznačně je penzijní připojištění výhodnějším produktem z hlediska zhodnocení finančních prostředků. 363 773 Kč je výše rozdílu. V případě, že by klientka chtěla být pojištěná, je možné si sjednat rizikové životní pojištění, které je určeno pouze na krytí rizik. Kdyby si klientka chtěla zřídit rizikové životní pojištění, které by ji měsíčně stálo 400 Kč, za 40 let by zaplatila 192 000 Kč.

Rozdíl ve zhodnocení by se potom snížil na 171 773 Kč. Tyto výpočty jsou však jen obrazné z důvodu, že každé rizikové pojištění kryje různá rizika a v takovém případě, kdy nemám více podkladů ke srovnání IŽP a rizikového ŽP s penzijním připojištěním, je toto srovnání pouze orientační.

V následujícím příkladu je poukázáno na porovnání přímého navýšení hrubé mzdy 25 000 Kč o 1 000 Kč a případně příspěvku na penzijní připojištění ve výši 1000 Kč na soukromý účet zaměstnance. Pokud se zaměstnavatel rozhodne o přímé navýšení mzdy v hodnotě 1 000 Kč, znamená to pro něj vyšší výdaje na uvedeného zaměstnance. Při výši hrubé mzdy 25 000 Kč měsíčně je výdaj větší o 340 Kč měsíčně, ročně pak 4 080, Kč (340,- Kč x 12 měsíců). Celkové výdaje zaměstnavatele na zaměstnance v případě přímého navýšení mzdy činí 34 840 Kč, v případě převodu příspěvku na osobní účet zaměstnance tato částka nepodléhá odvodům a výdaje na zaměstnance činí pouze 34 500 Kč. Pro zaměstnavatele je tedy výhodnější přispívat svým zaměstnancům na penzijní připojištění namísto přímého zvýšení mzdy z důvodu, že tato část není zdaněná. Zaměstnanec ji tak dostane celou v podobě penzijního připojištění.

Tab. 16: Porovnání přímého navýšení mzdy a příspěvku na penzijní připojištění

Porovnání přímého navýšení mzdy a příspěvku na penzijní připojištění ve výši 4 %	Přímé zvýšení mzdy	Příspěvek na penzijní připojištění
Průměrný příjem	25 000 Kč	25 000 Kč
Zvýšení průměrného příjmu o 4 %	1 000 Kč	
Převod příspěvku zaměstnavatele na osobní účet zaměstnance (4 % z průměrného příjmu)		1 000 Kč
Navýšená hrubá mzda	26 000Kč	25 000 Kč
Sociální pojištění zaměstnavatele (25%)	6 500 Kč	6 250 Kč
Zdravotní pojištění zaměstnavatele (9%)	2 340 Kč	2 250 Kč
Náklady zaměstnavatele na odvod celkem	8 840 Kč	8 500 Kč
Daňově uznatelné výdaje zaměstnavatele	34 840 Kč	34 100 Kč
Daňově uznatelná je jakákoliv výše příspěvku do 24 000,- Kč za rok, nepodléhá odvodům.		1 000 Kč
Celkový výdaj zaměstnavatele na zaměstnance	**34 840 Kč**	**34 500 Kč**

Zdroj: Vlastní výpočet autorky

Tab. 17: Daňový režim zaměstnance

Daňový režim zaměstnance	Zvýšení mzdy	Příspěvek
Hrubá mzda	**26 000 Kč**	**25 000 Kč**
Sociální pojištění zaměstnavatele (25%)	6 500 Kč	6 250 Kč
Zdravotní pojištění zaměstnavatele (9%)	2 340 Kč	2 250 Kč
SH mzda po zaokrouhlení (daň základ)	34 900 Kč	33 500 Kč
Daň z příjmů (15%)	5 235 Kč	5 025 Kč
Slevy na dani – poplatník	2 070 Kč	2 070 Kč
Daň z příjmů po slevě	**3 165 Kč**	**2 955 Kč**
Sociální pojištění zaměstnance (6,5%) z HM	**1 690 Kč**	**1 625 Kč**
Zdravotní pojištění zaměstnance (4,5%) Z HM	**1 170 Kč**	**1 125 Kč**
Čistá mzda zaměstnance	19 975 Kč	19 295 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

V případě, kdy zaměstnanec využijete zvýšení příjmu prostřednictvím příspěvku zaměstnavatele na penzijní připojištění, dochází k poklesu měsíčního příjmu o 680,- Kč. Roční pokles příjmu by tak byl 8 160 Kč (680,- Kč x 12 měsíců). Ale jeho celkový příjem činí 19 295 Kč plus 1 000 Kč na penzijní připojištění. Tedy celkem 20 295 Kč.

4.4 Modelový příklad č. 2

Pan Novák, 35 let, pobírající plat 40 000 Kč hrubého měsíčně se rozhodl zřídit si životní pojištění a začít si přispívat na penzijní připojištění. Neví však, jakou výši pojistného si zvolit, aby se adekvátně zajistil na důchod. Je ochoten na životní pojištění a zároveň i na penzijní připojištění obětovat 5 000 Kč ze svého platu a to tak, aby byl zároveň pojištěn a zároveň se mu jeho vklad zhodnocoval do budoucna. Pojištění pro případ smrti chce stanovit na výši 500 000 Kč, aby tak případně zajistil svou rodinu. Měsíční úložky na životní pojištění: 1000 Kč, 2000 Kč, 3000 Kč. Měsíční úložka na penzijní připojištění: 2 000 Kč. Neuvažuji příspěvky od zaměstnavatele. Splácí měsíčně 7 000 Kč na hypotéku, kterou má uzavřenou do padesáti let na výši 3 miliony korun. Má 2 děti, manželku. U pana Nováka jsou možná připojištění, jelikož se často vyskytuje na cestách, hrozí tu riziko nehody.

Tab. 18: Předpoklady pro investiční životní pojištění

Doba spoření	30 let	30 let	30 let
Měsíční vklad	**1 000 Kč**	**2 000 Kč**	**3 000 Kč**
Pojistná částka	500 000 Kč	500 000 Kč	500 000 Kč
Míra zhodnocení 1	2, 4 %	2, 4 %	2, 4 %
Míra zhodnocení 2	4, 0 %	4, 0 %	4, 0 %
Daňová úspora	12 000	12 000	12 000
Sleva na dani	1 800 Kč	1 800 Kč	1 800 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

Při srovnání jsou použita tyto kritéria:

1) **Faktor výnosnosti (zhodnocení, daňová úspora)**
2) **Finanční krytí v případě úmrtí**
3) **Faktor likvidity (odbytné).**
4) **Faktor nákladovosti (metoda PER, TANK)**
5) **Faktor rizikovosti investic**

4.4.1 Investiční životní pojištění

Tab. 19: Vlastnosti jednotlivých produktů pojišťoven

	Diamant	**Perspektiva 7NB**	**Flexi**
Pojištění pro případ smrti	Ano	Ano	Ano
Pojištění pro případ dožití	Ano	Ne	Ano
Pojištění pro případ plné invalidity	Ano	Ano	Ano
Garantované zhodnocení	Ano	Ano	Ano
Možnost indexace	Ano	Ne	Ano
Maximální počet pojištěných osob	10 (1 dospělí + 9 dětí, libovolně)	5 (2 dospělí + 3 děti)	2 (2 dospělí, 5 dětí)
Minimální pojistná částka	10 000 Kč	50 000 Kč	10 000 Kč
Maximální pojistná částka	Není stanovena	Není stanovena	Není stanovena
Minimální vstupní věk	15 let	0 let	18 let

Maximální vstupní věk	96 let	70 let	70 let
Maximální doba trvání	99 let	80 let	75 let
Možnost přerušení placení	Ano	Ano	Ano
Možnost vinkulace	Ano	Ano	Ano

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

Srovnání je provedeno u třech různých pojišťovacích institucí, konkrétně u pojišťovny Kooperativa, Pojišťovny České spořitelny a České pojišťovny. Následně je investiční životní pojištění srovnáno s penzijním připojištěním u společnosti Allianz.

1) Kritérium z výnosnosti

Jednotlivé produkty investičního životního pojištění jsou vypočteny podle stejné procentuální míry **zhodnocení**, která činí u garantovaného fondu 2,4 % a u konzervativního fondu 4 %. Klient si však v praxi může zvolit investiční strategie podle svého uvážení a může ji v průběhu měnit. Klient tak může měnit poměr vložených finančních prostředků mezi zhodnocením pojistné částky a pojistnou ochranou.

Pro výstižnější možnost komparace byly uvedeny dvě míry zhodnocení uvedené výše. Zajímá mne výsledná naspořená částka po 30 letech, při pojistné částce 500 000 Kč a měsíční výši pojistného 1 000 Kč, 2 000 Kč, 3 000 Kč. U investičního životního pojištění konečná naspořená částka závisí jednak na výnosech jednotlivých fondů a jednak na ztrátách, které mohou být v tak dlouhém období realizovány.

a) Garantovaný fond, zhodnocení 2,4 %

Tab. 20: Hodnoty jednotlivých fondů při různých úložkách a míře zhodnocení 2,4%

Garantovaný fond	Hodnota fondu při dožití se 65 let, zhodnocení 2,4 %		
	Výše měsíční úložky		
Produkt	1 000 Kč	2 000 Kč	3 000 Kč
Diamant	261 859 Kč	794 707 Kč	**1 350 848 Kč**
Perspektiva	**351 506 Kč**	**816 813 Kč**	1 281 620 Kč
Flexi	336 147 Kč	808 819 Kč	1 243 528 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle podkladů jednotlivých pojišťoven

Z tabulky je zřejmé, že při měsíční úložce 1 000 Kč má nejvýhodnější zhodnocení vložených peněžních prostředků podle kritéria naspořené částky po 30 letech pojišťovna Kooperativa. Rozdíl je v porovnání s Českou pojišťovnou činí 89 647 Kč (351 506 Kč – 261 859 Kč), což za pojistnou dobu 30 let je už značný rozdíl. Rozdíl mezi pojišťovnou Kooperativa a Pojišťovnou České spořitelny je 15 359 Kč. Tento rozdíl není už tak výrazný. Při měsíční úložce 2 000 Kč má nejvýhodnější zhodnocení vložených prostředků rovněž pojišťovna Kooperativa. Zajímavostí je, že při úložce 3 000 Kč měsíčně, má největší zhodnocení Česká pojišťovna. V porovnání s ostatními pojišťovnami jde už o větší částku a to 69 228 Kč, respektive 107 320 Kč.

Graf 7: Hodnota fondu po 30 letech při úložce 1 000 Kč

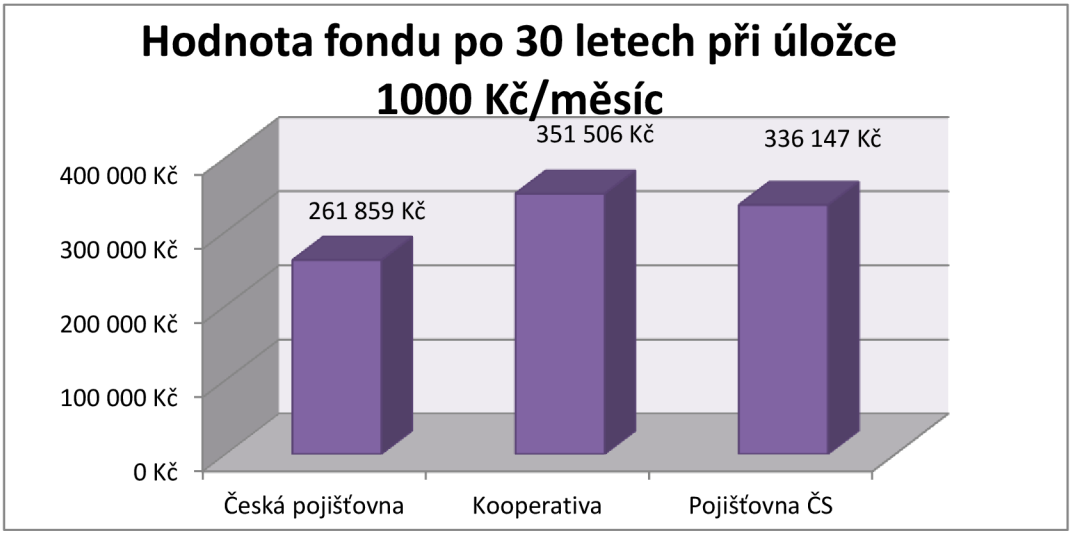

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle podkladů jednotlivých pojišťoven

Graf 8: Hodnota fondu po 30 letech při úložce 2 000 Kč

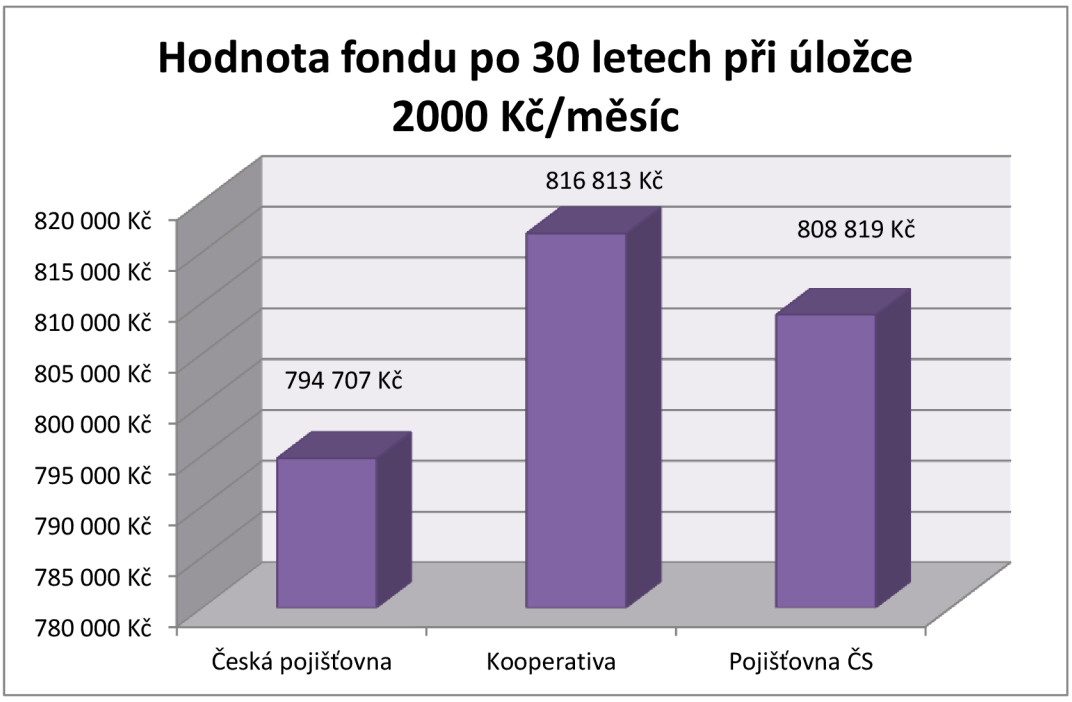

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle podkladů jednotlivých pojišťoven

Graf 9: Hodnota fondu po 30 letech při úložce 3 000 Kč

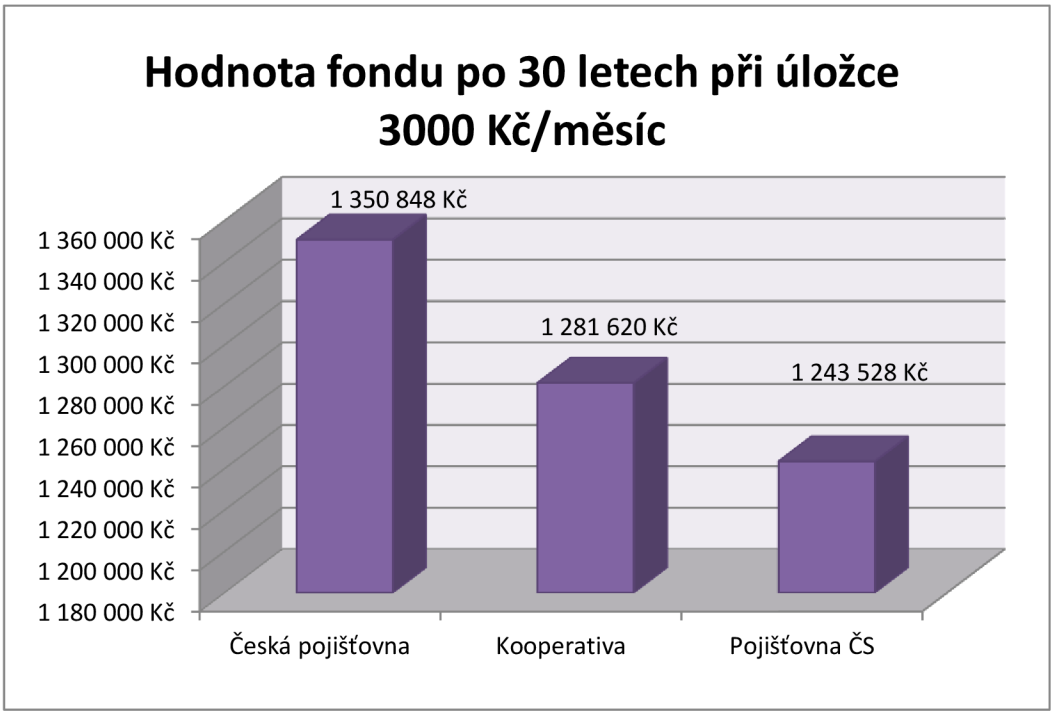

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle podkladů jednotlivých pojišťoven

b) Konzervativní fond, zhodnocení 4 %

Tab. 21: Hodnoty jednotlivých fondů při různých úložkách a míře zhodnocení 4 %

Konzervativní fond	Hodnota fondu při dožití se 65 let, zhodnocení 4 %		
	Výše měsíční úložky		
Pojišťovna	1 000 Kč	2 000 Kč	3 000 Kč
Diamant	308 907 Kč	955 926 Kč	1 631 613 Kč
Perspektiva	**449 207 Kč**	**1 173 883 Kč**	**1 746 311 Kč**
Flexi	447 625 Kč	1 035 988 Kč	1 418 920 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle podkladů jednotlivých pojišťoven

Při míře zhodnocení 4 % dosáhlo nejlepších výsledků pojištění Perspektiva od Kooperativy. Z tabulky jsou vidět docela velké rozdíly při výši měsíční úložky. Pokud se klient rozhodne pro měsíční úložku 1 000 Kč u České pojišťovny, po skončení doby 30 let mu bude vyplacena částka 308 907 Kč. Pokud by zvolil jinou pojišťovnu, Kooperativu nebo Pojišťovnu České spořitelny, byla by mu vyplacena částka o 140 300 Kč, respektive o 138 718 Kč vyšší. Při úložce 2 000 Kč jsou výsledky ještě více rozdílné. Perspektiva opět vychází nejlépe ze všech třech možných variant a to o 217 957 Kč lépe vzhledem k Diamantu a 137 895 Kč vzhledem k Flexi pojištění. Při úložce 3 000 Kč měsíčně by byly rozdíly následující: pojištění Perspektiva by bylo zhodnocené o 114 698 Kč více, než pojištění Diamant a zároveň o 327 391 Kč více než pojištění Flexi. Pokud by se klient rozhodoval podle naspořené částky na konci období, jeho rozhodnutí by tak bylo naprosto jednoznačné. Pojišťovna Kooperativa s produktem Perspektiva nabízí nejvýšší zhodnocení vložených prostředků.

V následujícím grafickém zobrazení, konkrétně se jedná o čísla grafů 10, 11 a 12 jsou znázorněna zhodnocení vložených prostředků rozdělených při různých měsíčních úložkách – 1 000 Kč, 2 000 Kč, 3 000 Kč.

Graf 10: Hodnota fondu po 30 letech při úložce 1000 Kč

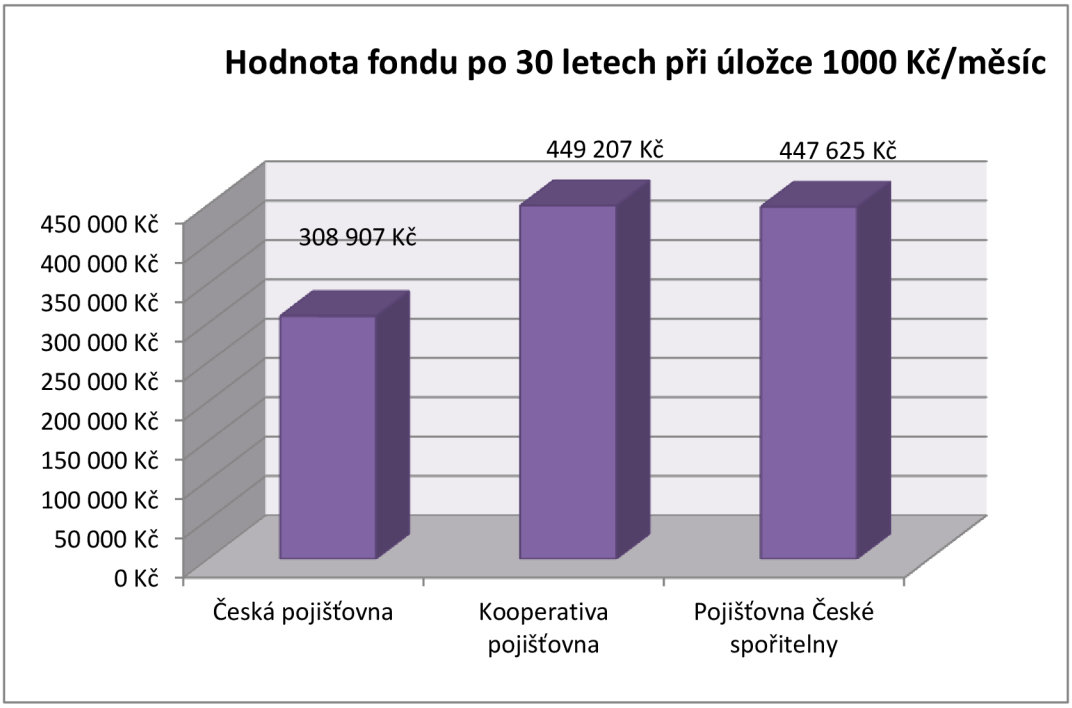

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle podkladů jednotlivých pojišťoven

Při úložce 1 000 Kč a 4 % zhodnocení nejvíce klient zhodnotí své prostředky s produktem Kooperativy, Perspektivou.

Graf 11: Hodnota fondu po 30 letech při úložce 2000 Kč

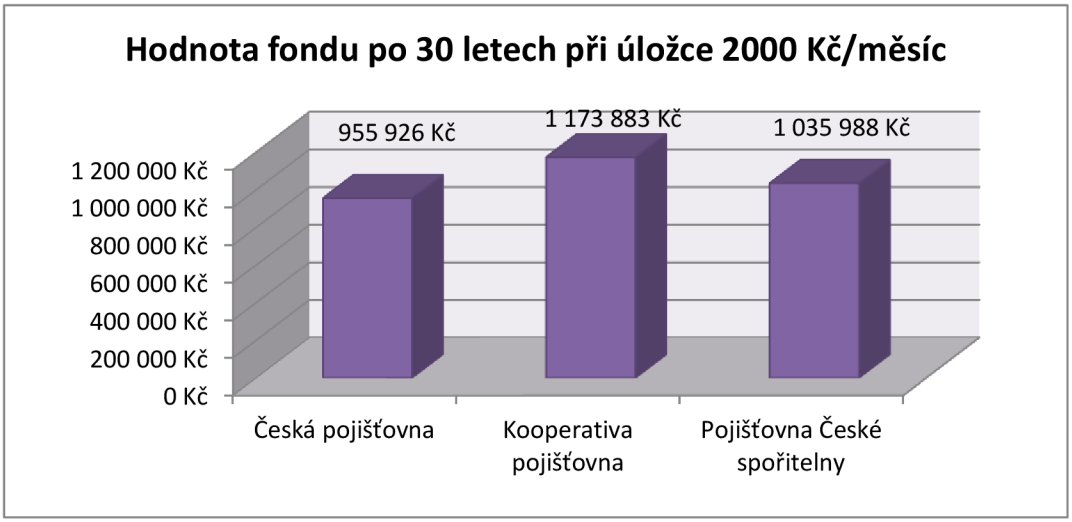

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle podkladů jednotlivých pojišťoven

Graf 12: Hodnota fondu po 30 letech při úložce 3000 Kč

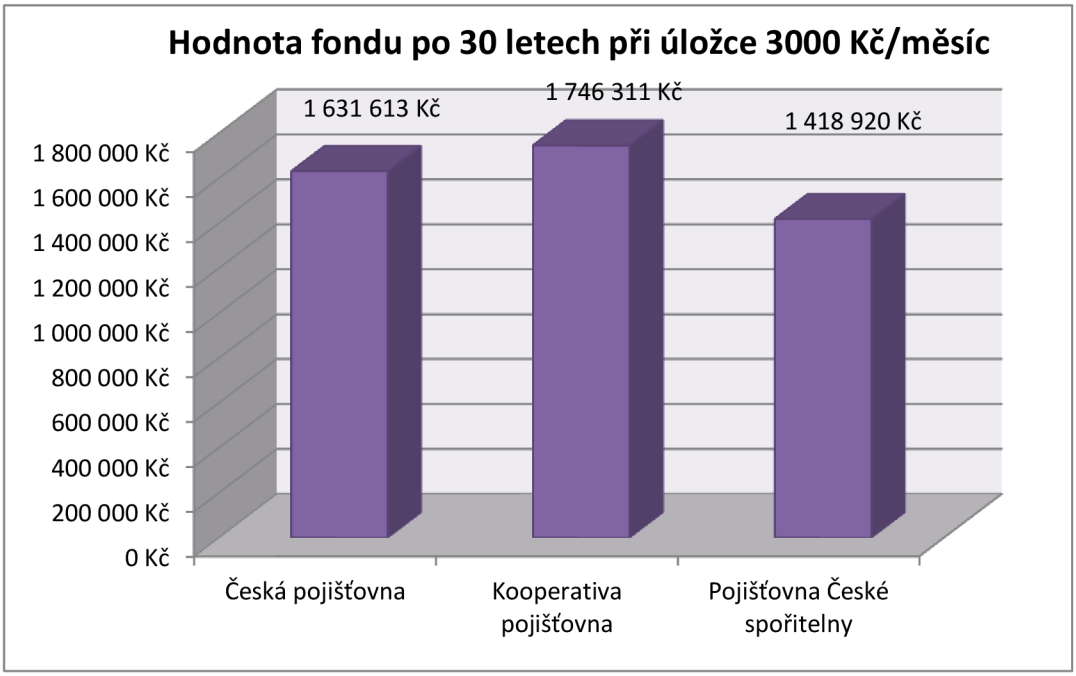

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle podkladů jednotlivých pojišťoven

Při úložce 2 000 Kč a 4 % zhodnocení nejvíce klient zhodnotí své finanční prostředky s produktem Perspektiva.

Stejně je tomu tak i ve třetím případě. Produkt Perspektiva od Kooperativy má nejvyšší zhodnocení po 30 letech pojištění.

Z grafu uvedeného níže je zřejmé, že rozdíl vložených a zhodnocených finančních prostředků při úložce 3000 Kč, zhodnocení 4 % u pojišťovny Kooperativa je výrazný. Výše zaplaceného pojistného činí 1 080 000 Kč, hodnota účtu po uplynutí doby 30 let a zhodnocení 4 % je 1 746 311 Kč. Rozdíl tedy činí celých 666 311 Kč. Tuto investici lze z pohledu zhodnocení finančních prostředků hodnotit kladně.

Graf 13: Vývoj vložených a zhodnocených finančních prostředků

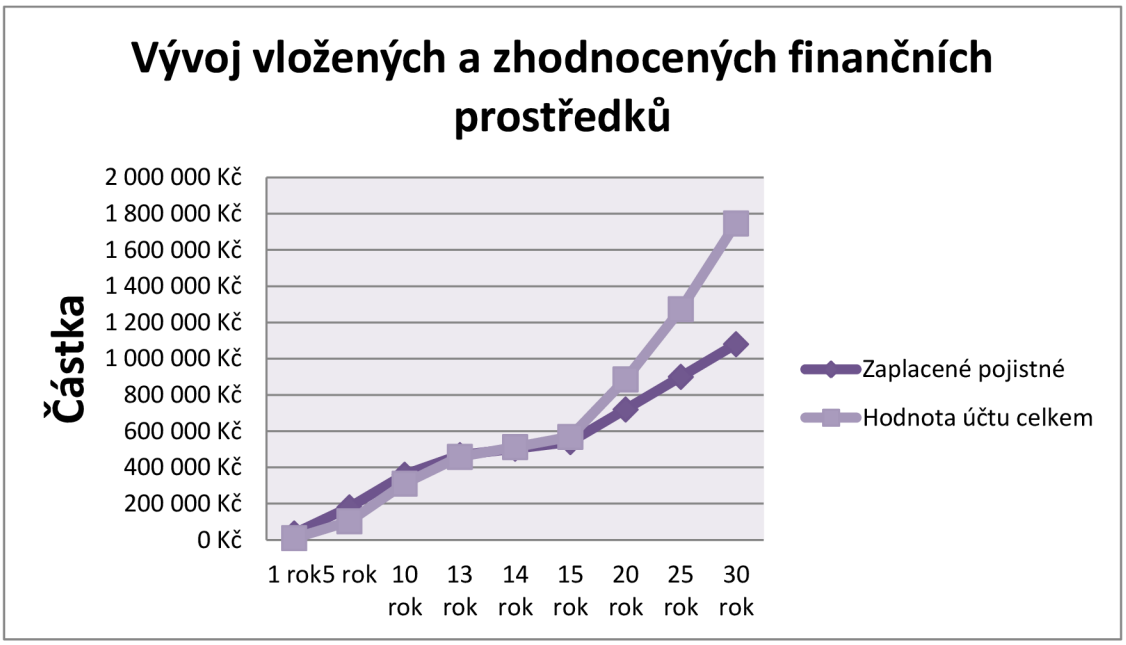

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle podkladů pojišťovny

Daňová úspora bude při porovnání pojistných produktů stejná. Klient tak na dani může ročně ušetřit 1 800 Kč a celkově si od základu daně ročně odečíst rovných 12 000 Kč. Za 30 let je tato částka rovna 54 000 Kč, od základu daně si v průběhu 30 let klient odečte částku 360 000 Kč.

Reinvestice. Úspora na dani ve výši 1 800 Kč ročně může být dále reinvestována do pojištění prostřednictvím mimořádného vkladu. Bude se zvyšovat spořící část pojištění, která bude ročně navýšena o více než 1 800 Kč v průběhu 30 let trvání smlouvy.

2) Finanční krytí v případě úmrtí

V případě úmrtí klienta je pozůstalým vyplacena pojistná částka, která se rovná podílu výplatních jednotek k určitému datu, pokud bude hodnota výplatních jednotek vyšší, pojišťovna pozůstalým vyplatí tuhle částku. Pokud bude hodnota výplatních jednotek nižší, bude pozůstalým vyplacena částka, která byla sjednaná při uzavírání smlouvy. U všech produktů je pojistná částka stejná a to 500 000 Kč.

Kooperativa

Jelikož se jedná o stejný produkt jako v prvním příkladě, pojistné podmínky jsou stejné jako v kapitole 4.3.1 – Finanční krytí v případě smrti klienta.

Pojišťovna České spořitelny

Jelikož se rovněž jedná o stejný produkt jako v prvním příkladě, pojistné podmínky jsou stejné jako v odstavci 4.3.1 – Finanční krytí v případě smrti klienta.

Česká pojišťovna

V případě smrti pojištěného pojišťovna vyplatí osobám uvedených na smlouvě jako "obmyšlené osoby" sjednanou pojistnou částku a aktuální hodnotu pojistné smlouvy. Výplatou tohoto plnění zaniká celá pojistná smlouva. Z tohoto pojištění je vyplacena pojištěné osobě po uplynutí pojistné doby pojistná částka pro případ dožití (byla-li sjednána) a kapitálová hodnota smlouvy stanovená k poslednímu dni trvání smlouvy.

3) Faktor likvidity (odbytné).

Pokud klient smlouvu předčasně zruší, není mu vrácena aktuální hodnota fondu, ale ta je snížena o dosud neuhrazenou část počátečních nákladů. U počátečních jednotek je při odbytném účtována srážka z těchto jednotek za všechny roky do sjednaného konce pojištění. Při zohlednění faktoru odbytného jsem se rozhodla pro srovnání dvou nejvýhodnějších produktů při měsíční úložce 3000 Kč a zhodnocení 4 % v jednotlivých letech pojistné doby, kdyby se klient rozhodl ukončit smlouvu.

Tab. 22: Odbytné v případě ukončení smlouvy po 25 letech

	Česká pojišťovna	Kooperativa
Odbytné po 25 letech	1 241 239 Kč	1 272 831 Kč
Naspořená částka po 25 letech	1 260 737 Kč	1 273 331 Kč
Rozdíl	**19 498 Kč**	**500 Kč.**

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle podkladů pojišťoven

V případě, že klient vypoví smlouvu během prvních dvou let, tak musí očekávat, že hodnota odkupního je nulová. V prvních dvou letech je u většiny pojistek právě placena

provize zprostředkovateli/poradci/pojišťovateli. V prvních dvou letech nejsou většinou investované žádné peníze do investičních fondů. Stejně jako tomu bylo v modelovém příkladu u produktu Perspektiva, tak i zde můžeme vidět, že po určité době je rozdíl naspořené částky a odbytného rozdílem 500 Kč. Kdyby se klient rozhodnul po určité době – konkrétně 25 letech vypovědět smlouvu, v našem srovnání by více finančních prostředků obdržel u pojišťovny Kooperativa, produktu Perspektiva.

V případě, že klient vypoví smlouvu před jejím vypršením, je důležité, aby si uvědomil, že mu bude vyplacena nižší částka. V této částce jsou obsazeny poplatky za předčasné ukončení smlouvy.

4) Faktor nákladovosti (metoda TANK a PER)

Každé pojištění je zatíženo poplatky, které značně mohou ovlivnit výnosnost daného produktu. Pojišťovací instituce někdy uvádějí výše poplatků, které jsou spojeny se zřízením pojistného, administrací, průběhem pojištění apod. Poplatky u investičního pojištění by měly být transparentní a čitelné. Každý klient by měl vědět, za jaké služky a jakou částku platí. Existují ukazatele, které se zabývají hodnocením zatížení pojistného poplatky. V našem konkrétním příkladě porovnávám jednotlivé výše poplatků prostřednictvím ukazatelů TANK a PER.

Tab. 23: Nákladovost podle ukazatele TANK u jednotlivých produktů

Produkt	TANK10	TANK20	TANK30
Diamant	Nezveřejňují	Nezveřejňují	Nezveřejňují
Perspektiva	**20,6 %**	**30,0 %**	38,9 %
Flexi	25,8 %	33,5 %	**37, 9 %**

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

Při zohlednění faktoru nákladovosti je možné porovnat pouze mezi dvěma produkty a to produktem Perspektiva a Flexi. Česká pojišťovna je jedinou z pojišťoven, která nezveřejňuje hodnotu veškerých poplatků. Její pojistné produkty jsou tak málo průhledné. V případě porovnání pouze výše zmíněných dvou produktů lze konstatovat, že v případě ukazatele TANK10 a TANK20 je méně poplatky zatížen produkt

Perspektiva. V případě ukazatele TANK30 a TANK40 je méně zatížen poplatky produkt Flexi.

Tab. 24: Nákladovost podle ukazatele PER u jednotlivých produktů

Produkt	Ukazatel PER
Diamant	Nezveřejňují poplatky
Perspektiva	**10 %**
Flexi	17,1 %

Zdroj: Vlastní zpracováni autorky dle (Produktové listy, 2012)

Ukazatel PER hodnotí nejnižšími náklady na pojištění produkt Perspektivy a to 10 % oproti produktu Flexi se 17,1 %. V případě, kdy se klient rozhodne pro uzavření pojištěné smlouvy u pojišťovny Kooperativa, jeho pojištění bude zatíženo 10% výši nákladů. Konkrétně: Při měsíční úložce 3 000 Kč, doba spoření 35 let, zhodnocení 4 %, pojistné částce 500 000 Kč bude klientovi vyplacena částka 1 746 311 Kč. Jelikož je výše nákladů 10 %, budou tyto náklady odpovídat částce 174 611 Kč.

Porovnání poplatků je vždy u jednotlivých produktů investičního pojištění obtížné, protože většinou nejde stanovit jejich absolutní výše. Aby bylo možné porovnat u investičního životního pojištění výši poplatků, je důležité porovnat ceny jednotlivých pojištění u srovnatelných produktů a to tím způsobem, aby byly stejně nastaveny všechny parametry.

5) Faktor rizikovosti investic

V tomto případě platí stejné předpoklady jako pro první modelový příklad

4.4.2 Penzijní připojištění

Pro modelaci penzijního připojištění byl vybrán podílový fond pojišťovny Allianz z důvodu vysokého zhodnocení vložených peněžních prostředků a dostupné kalkulačky na svých internetových stránkách.

Tab. 25: Penzijní připojištění u pojišťovny Allianz, a.s.

Předpokládané zhodnocení	3 %
Roční státní příspěvek	1 800 Kč
Příspěvky státu po 30 letech	54 000 Kč
Jednorázové vyrovnání	1 246 661 Kč
Příspěvky účastníka	720 000 Kč
Zhodnocení	472 661 Kč
Doživotní penze	9 461 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování autorky dle kalkulátoru pojišťovny Allianz

4.4.3 Srovnání investičního životního pojištění s penzijním připojištěním

Srovnání IŽP s penzijním připojištěním je možné v případě, že bude zohledněn pouze faktor zhodnocení. Pro následnou analýzu používám investiční životní pojištění se zhodnocením 2,4 %, měsíční úložkou 2 000 Kč a produkt Perspektiva od Kooperativy pojišťovny a penzijní připojištění od pojišťovny Allianz se zhodnocením 3 %. Vzhledem k dostupnosti musím použít dvě různé míry zhodnocení, avšak rozdíl 0,6 procentního bodu je celkem zanedbatelný.

Na základě propočtů bylo dosaženo jasných výsledků. V případě, že srovnáme IŽP pojišťovny Kooperativa, produkt Perspektiva a penzijní připojištění a vyloučíme faktor rizikovosti, jelikož penzijní připojištění v sobě nezahrnuje pojištění rizika, jednoznačně je penzijní připojištění výhodnějším produktem z hlediska zhodnocení finančních prostředků. 429 848 Kč je výše rozdílu. Nutné je ale brát ohled na to, že byla použitá jiná míra zhodnocení. Ale i v případě, že by byla míra zhodnocení u obou produktů stejná, lze předpokládat, že penzijní připojištění bude stále výhodnější, co se týče naspořených finančních prostředků.

Graf 14: Srovnání IŽP a penzijního připojištění

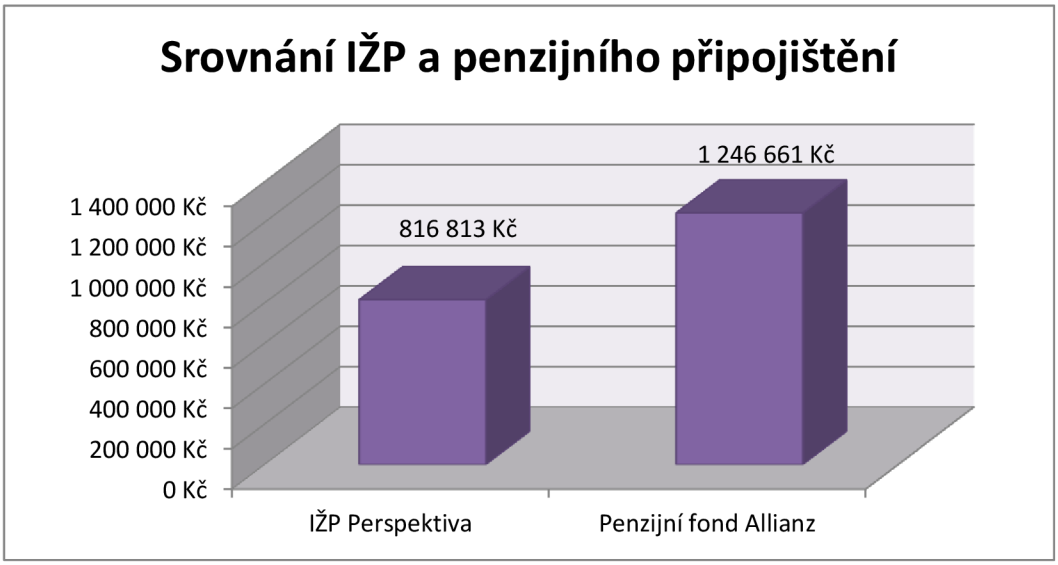

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

5 DISKUZE A DOPORUČENÍ

Na základě propočtů a srovnání produktů u jednotlivých klientů je nutné těmto klientům doporučit, pro který produkt se z dané nabídky rozhodnout a proč. Důležité je taktéž zmínit, jaké pro ně bude mít výhody či nevýhody. Veškeré propočty vycházejí z modelací, které mi byly poskytnuty uvedenými pojišťovacími společnostmi. Nejdříve bych však klientům doporučila, aby si uvědomili, že pojištění není primárně určeno na spoření, tudíž aby od něj neočekávali vysokému zhodnocení. Pokud chtějí vysokého zhodnocení dosáhnout, jsou k tomu především určeny podílové fondy, spořicí účty, a další produkty finančních trhů.

Modelový příklad 1

U modelového příkladu číslo jedna se jedná o mladou klientku, která chce uzavřít pojištění na dobu 40 let při pojistné částce 500 000 Kč. Měsíčně by na pojistném platila 1 500 Kč. Klientka nemá děti, nemá prozatím žádný úvěr, hypotéku, což se nevylučuje s brzkou budoucností, kdy o nich začne více uvažovat. Klientka nemá nějaká závažná rizika, kde by mohla přijít k úrazu, proto patří do nejnižší rizikové skupiny. Neuvažuje žádná připojištění.

Srovnání produktů IŽP

V případě IŽP byly srovnány produkty třech různých pojišťoven. Produkt Perspektiva od pojišťovny Kooperativa, produkt Flexi Pojišťovny České spořitelny a produkt Rytmus pojišťovny Allianz. Komparace byla provedena na základě pěti důležitých kritérií, které byly podrobně v teoretické i praktické části probrány.

Bylo dosáhnuto následujících výsledků:

- Z hlediska **faktoru výnosnosti** patří mezi nejlépe zhodnocené produkty produkt Rytmus u pojišťovny Allianz. Zhodnocená částka u produktu Rytmus dosáhla po 40 letech výše 1 556 548 Kč, u produktu Perspektiva 1 501 344 Kč (tento rozdíl není z hlediska doby trvání velký, činí 55 204 Kč), u produktu Flexi pouze 1 338 573 Kč. Z hlediska **zhodnocení** vložených prostředků je tedy nejvýhodnější životní pojištění *Rytmus* se zhodnocením 117, 58 %. Dále produkt Perspektiva se 108, 52 % a jako nejhorší z těchto třech srovnávaných produktů produkt Flexi

s 85, 91 %. **Daňová úspora** je u všech třech produktů stejná, jelikož je pojistné uzavřené do věku vyššího 60 let, tedy 12 000 Kč ročně. Klientka má možnost **reinvestice** peněz, které byly ušetřeny v rámci daňové úspory, ročně by tak mohla reinvestovat částku 1 800 Kč. Tato částka by se přičítala k naspořené částce, která by se dále zhodnocovala.

- **Finanční krytí v případě smrti klientky** mají všechny pojišťovny podobné. Vyplacená částka se rovná výši investovaných podílových jednotek, případně, že je tato částka nižší, je vyplacená sjednaná pojistná částka, tedy 500 000 Kč.
- Po analýze **odbytného** v případě vypovězení smlouvy klientky jednoznačně nejvýhodnějším produktem posuzovaným dle vyplacených prostředků vzhledem k naspoření částce je produkt *Perspektiva*. Rozdíl u vyplaceného odbytného po určitých letech a naspořené částky se téměř vyrovnává. Tento rozdíl je zcela zanedbatelný v porovnání s ostatními produkty. Činí pouze 500 Kč.
- Při porovnání **nákladovosti** byly dostupné informace o všech třech produktech. Během prvních 10 let je méně nákladným pojištěním *Perspektiva* dle ukazatele TANK. V dalších 30 letech se nejméně nákladným pojištěním stal dle ukazatele TANK produkt *Rytmus*. Nákladovost IŽP je ale i v případě produktu Rytmus hodně vysoká. Dosahuje 31, 3 %. Prostřednictvím ukazatele PER se naopak nejméně nákladným produktem stal produkt Perspektiva 7NB s 12,3 %.
- **Rizikovost investice** je v rámci všech produktů stejná.

Vzhledem k porovnání vlastností jednotlivých produktů se dle mého názoru může mezi nejvíce transparentní produkty řadit Perspektiva od pojišťovny Kooperativa a to z více důvodů. Jak je již zmíněno výše, jedná se o produkt, který se řadí mezi ty nejméně nákladné. Dále pojišťovna jako jediná z pojišťoven na svých stránkách poskytuje kalkulátor, aby si tak klient mohl sestavit a spočítat, kolik ho pojištění bude stát, může si přesně zvolit svou investiční strategii a fondy, do kterých bude investovat. Zároveň perspektiva nabízí i velké portfolio nabízených fondů, včetně garantovaného fondu s jistým výdělkem. V případě nutnosti vypovězení smlouvy je klientce prostřednictvím právě tohoto produktu vyplaceno nejvyšší odbytné vzhledem k naspořené částce.

Srovnání IŽP s penzijním připojištěním

Porovnání IŽP s penzijním připojištění bylo dalším úkolem. Zhodnocení u IŽP je dáno výnosy jednotlivých podílových fondů. Obecně je zhodnocení z dlouhodobého hlediska u IŽP vyšší, záleží však na výši investic – spořící části. Z této části se pak dá uplatnit daňový odpočet. Daňový odpočet však zajišťuje i penzijní připojištění. Pokud se jedná o mladou klientku (konkrétně v našem případě 25 let), tak v případě, že by chtěla využít penzijního připojištění a spořit si tak na důchod, doporučila bych určitě z hlediska výnosnosti spořit nejdříve malé částky a později s přibývajícím věkem tyto částky navyšovat. Je výhodnější z důvodu zhodnocení vložených prostředků, aby mladý člověk využil jiných forem spoření s vyššími úložkami, které mají lepší zhodnocení.

Srovnání navýšení mzdy s příspěvkem na penzijní připojištění

Dále bylo klientce provedeno srovnání ve mzdě v případě, kdy využije přímého navýšení hrubé mzdy nebo příspěvku na penzijní připojištění ve stejné výši. Klientce bych určitě doporučila, pokud zaměstnavatel tuto možnost poskytuje, využít příspěvků na penzijní připojištění. Klientka sice dosáhne nižší čisté mzdy, avšak další tisícikoruna v našem příkladě bude uložena na osobní účet klientky a zhodnocována prostřednictvím fondů penzijního připojištění.

Doporučení klientce

Z hlediska informací uvedených výše a navíc použitých v praktické části této práce a informací získaných během zpracování diplomové práce bych klientce doporučila následující:

1) V případě, že klientka patří do nejnižší rizikové skupiny, bych jí doporučila na rizika obětovat pouze minimální část pojistného. V případě, že by klientka měla rodinu, což se tak v budoucnu s velkou pravděpodobností stane, tak bych tuto rizikovou část navýšila a obětovala tak větší část na rizika. Do té doby může klientka využít možnosti ovlivňovat spořící část IŽP a snažit se částku zhodnocovat co nejvíce.
2) Měsíční splátka byla nastavena na částku 1 500 Kč. V případě této klientky bych částku snížila na 1 000 Kč a to z důvodu, aby bylo využito maximální daňové

úlevy. Jak bylo zmíněno v teoretické části, od základu daně z příjmů lze ročně odečíst příspěvek na ŽP, maximální odčitatelnou částku 12 000 Kč.

3) Klientka by v tak nízkém věku mohla své finance zhodnocovat prostřednictvím spořících produktů, takže by měla možnost investování do podílových fondů, termínovaných účtů, spořicích účtů a určitě, zda bude zvažovat koupi bytu, tak stavebního spoření, které je stále ještě se státním příspěvkem. Všechny tyto produkty jsou alternativou k investičnímu životnímu pojištění.
4) Jelikož do listopadu roku 2012 je stále možnost využít starého výhodného systému penzijního připojištění, určitě bych klientce doporučila, aby toto spoření využila a měla tak možnost uplatnit příspěvky od státu. Pojistné bych opět nastavila tak, aby využila maximálního příspěvku od státu. Tedy 500 Kč, od dalšího roku bude nutné toto připojištění pro nejvyšší slevy uzavřít na částku 1 000 Kč.
5) V současné době je trendem, že zaměstnavatelé přispívají většinou na penzijní připojištění a ne na životní pojištění. I tohoto důvodu se zvětšuje význam penzijního připojištění.
6) V případě, že klientka se rozhodne pro produkt investičního životního pojištění, na prvním místě by zajisté bylo důležité u produktů porovnat nákladovost, kterým je IŽP zatížené z velké míry.
7) Nedoporučuji vstupovat do druhého pilíře důchodové reformy.

Modelový příklad 2

Ve druhém modelovém případě šlo o klienta, který chce uzavřít pojištění na dobu 30 let a být pojištěný na částku 500 000 Kč. Srovnání bylo provedeno u třech různých pojišťovacích institucí, konkrétně u pojišťovny Kooperativa, Pojišťovny České spořitelny a České pojišťovny. Následně bylo investiční životní pojištění srovnáno s penzijním připojištěním u společnosti Allianz. Srovnání bylo provedeno za stejných kritérií jako v prvním modelovém příkladu. Klient splácí měsíčně 7 000 Kč na hypotéku, kterou má uzavřenou do padesáti let na výši 3 miliony korun. Má 2 děti, manželku. U pana Nováka jsou možná připojištění, jelikož se často vyskytuje na cestách, hrozí tu rizika například autonehody.

Srovnání produktů IŽP

Byly použity dvě míry zhodnocení pro porovnání zhodnocení prostředků a různá výše měsíčních splátek. Pro další analýzu však byla použita míra zhodnocení 4 % a měsíční výše splátky 3 000 Kč. Byly porovnány produkty České pojišťovny - Diamant, pojišťovny Kooperativa - Perspektiva a Pojišťovny České spořitelny - Flexi. Srovnání bylo provedeno na základě stejných kritérií jako v modelovém příkladu jedna.

- Z hlediska **výnosnosti** - **zhodnocených** peněz je při zhodnocení 4 % a měsíční úložce 3 000 Kč nejvýhodnější pojistit se u pojišťovny Kooperativa - produkt Perspektiva. Rozdíly s ostatními produkty byly značné. **Daňová úspora** je u všech třech produktů stejná (12 000 Kč ročně).
- **Finanční krytí** v případě úmrtí závisí na pojišťovně, sjednaná pojistná částka činí 500 000 Kč. U všech pojišťoven by však měla být klientovi vždy vyplacena částka buď podílových jednotek, nebo výše pojistné částky, pojišťovna by měla vyplatit částku, která je pro klienta z hlediska naspořených peněz vyšší.
- **Faktor likvidity** bylo možné posuzovat jen u dvou produktů - Perspektivy a Diamantu. Jednoznačně výhodnějším produktem je produkt Perspektiva, kde rozdíl naspořené částky a odbytného je zanedbatelný, pouze 500 Kč.
- Jelikož Česká pojišťovna nezveřejňuje poplatky, které jsou spojeny s **nákladovostí** a tedy cenou pojištění, musela jsem porovnat pouze dva produkty. Perspektivu a Flexi pojištění. Během prvních 20 let je méně nákladným pojištěním *Perspektiva* dle ukazatele TANK, rozdíl v délce pojištění 30 let je však v případě těchto produktů zanedbatelný. Perspektiva tak zaručeně vychází z těchto dvou produktů, co se nákladovosti týče, jako méně zatížená poplatky. Jednoznačně to dokazuje i ukazatel PER, kde nákladovost je výrazněji nižší, než je tomu u Flexi pojištění.
- Faktor **rizikovosti investic** má zde stejné předpoklady, které jsou u modelového příkladu jedna.

I v tomto modelovém příkladu dle jednotlivých kritérií vyšlo pojištění Perspektiva jako jedno z nejvýhodnějších. Proto bych klientovi doporučila, pokud by se rozhodoval mezi těmito třemi nabízenými produkty, právě pro produkt Kooperativy pojišťovny.

Srovnání IŽP s penzijním připojištěním

Stejně jak tomu bylo i v prvním příkladě, i nyní byl nejvýhodnější produkt IŽP z hlediska zhodnocení peněžních prostředků porovnán s penzijním připojištěním. Na základě výpočtů bylo dosaženo jasných výsledků. V případě, že srovnáme IŽP pojišťovny Kooperativa, produkt Perspektiva a penzijní připojištění pojišťovny Allianz a vyloučíme faktor rizikovosti, jelikož penzijní připojištění v sobě nezahrnuje pojištění rizika, jednoznačně je **penzijní připojištění výhodnějším** produktem z hlediska zhodnocení finančních prostředků. 429 848 Kč je výše rozdílu.

Doporučení klientovi

V případě klienta pana Nováka jsou doporučení více jednoznačná.

1) Pan Novák má rodinu i další závazky (hypotéku), proto je pro něj rozhodně výhodnější, aby podstatná část pojistného pokrývala rizika spojená s fakty výše. Pan Novák se řadí i do vyšší rizikové skupiny vzhledem k jeho zaměstnání, kdy často musí jezdit autem na pracovní cesty. Jelikož jeho měsíční plat dosahuje přibližně 40 000 Kč, zvýšila bych pojistnou částku minimálně na 1 500 000 Kč, která tak odpovídá jeho třem ročním platům.
2) Penzijní připojištění bych nastavila stejně jako u klientky v prvním příkladu na takovou část, aby mohl využít maximálních daňových úlev. V tomto roce 500 Kč měsíčně, v dalších letech 1 000 Kč. S vyšším věkem bych částku postupně navyšovala, aby si tak klient zajistil určitou výši příjmu v důchodu.
3) Nedoporučovala bych klientovi vstupovat prozatím do druhého pilíře důchodové reformy.
4) Jako doporučení by mohlo být pro klienta určitě možnost připojištění, kterých je na českém pojistném trhu nespočet. Zde už ale záleží na klientových dalších požadavcích a prioritách, která nelze v tomto směru posoudit.
5) Jelikož klient disponuje dostatečným množstvím finančních prostředků, doporučila bych uzavřít rizikové životní pojištění s různými připojištěními, která by pokrývala ta nejdůležitější rizika a nevyužila bych tak možnosti IŽP, ale možnost spořit s jinými produkty, kde by mu náleželo větší zhodnocení.

Obecná vlastní doporučení pro všechny klienty, kteří mají v plánu uzavřít ŽP:

- Dopředu si pečlivě provést analýzu jednotlivých produktů, o které má klient zájem.
- Zaměřit se především na důležité základní parametry nastavení pojistných smluv.
- Uvědomit si, že životní pojištění je primárně určeno k pojištění rizik.
- Zohlednit délku pojištění.
- Zohlednit výši pojistné částky, doporučená částka by měla odpovídat, jak už bylo zmíněno v teoretické části této práce, dvojnásobku až pětinásobku ročního příjmu.
- Nenechat se ovlivnit pojišťovacími agenty.
- V případě, že má zájemce dostatek peněžních prostředků, využít možnost finančního poradce, avšak netrvat pouze na jeho doporučení.
- Životní pojištění by mělo být sjednáno tak, aby plně krylo potřeby klienta. Je důležité, aby pojistná částka pokrývala potřeby každého klienta, v případě, že tak nebude učiněno, pojištění ztrácí význam. Proto je důležité nejdříve určit pojistnou částku a poté výše splátek.
- Nenechat se ovlivnit současnou důchodovou reformou a udělat si na ni vlastní názor, zajímat se o jednotlivé významy pilířů. Především momentálně o druhý pilíř, který nemá v současné době optimální nastavení pro klienty, momentální nastavení vlády je pro ně nevýhodně. Důchodová reforma se týká především klientů do 35 let, kteří tak musí rozhodovat o důchodovém období, které bude za 35 – 40 let. Pokud si klient zvolí, že vyplácení důchodů bude po dobu 20 let, bude se muset dožít přibližně devadesáti let, aby si své naspořené úspory vybral. Pokud si vybere doživotní vyplácení důchodu, bude se muset dožít alespoň 95 let. V případě, kdy klient umře brzy po odchodu do důchodu, naspořených peněz si nemá možnost užít už vůbec a pozůstalí žádné peněžní prostředky nedostanou. V takovém případě veškeré peníze propadnou penzijním fondům. V případě, že by se tedy klient rozhodnul o výplatě důchodu na 20 let nebo na doživotí, je to zásadní chyba.
- Životní pojištění bych doporučila v případech, kdy je klient živitelem rodiny, má rizikové povolání, či má sjednanou hypotéku nebo úvěr na podnikání. Důležité tak je, aby v případě smrti klienta byli zabezpečeni pozůstalí.

Shrnutí

Z mého pohledu je investiční životní pojištění absolutně fiktivním nástrojem pro zhodnocení volných peněžních prostředků. Pojišťovna negarantuje peněžní prostředky, které do něj klient vložil. Veškeré propočty, které jsou klientovi poskytnuty, jsou založeny na fiktivní bázi, jelikož se nikdy do budoucna neví, jak se budou finanční trhy - fondy, do kterých klient vloží své peněžní prostředky, vyvíjet. Výpočty, které klient uvidí při uzavření smlouvy na delší období, jsou v součtu za desítky let naprosto neporovnatelné. Pojišťovny v dnešní době tlačí klienty do uzavírání smluv, často se i ignorují nabídky pro kapitálové životní pojištění. Projevilo se to v několika mystery shopping testech, které provádějí nejmenované agentury zaměřené na mystery shopping. Vývoj finančních trhů, fondů, často ukazuje, že investiční strategie konzervativní častěji vychází ve srovnání lépe, než investiční strategie dynamická. Jak již bylo vícekrát zmíněno, investiční životní pojištění patří mezi nejvíce nákladné prostředky pro zhodnocení peněz, které je zatěžováno řadou poplatků, zejména vstupními poplatky (kam řadíme správu pojištění, provizi zprostředkovateli), které následně ovlivňuje výše odbytného. Z tohoto důvodu je doporučováno klientům uzavřít investiční životní pojištění na delší dobu. Od nákladovosti jednotlivých produktů se odvíjí cena pojištění, klient by tak měl znát podrobně nabídku jednotlivých pojišťoven a být schopen tuto nabídku náležitě porovnat. V diplomové práci bylo zohledněno pouze IŽP. Z mého pohledu je toto pojištění v současné době dosti nevýhodně nastavené. Určitě má své místo, ale momentálně je nastaveno tak, že je výhodnější pro klienta stále využít ostatní produkty, které jsou k IŽP alternativní. Investování přes pojišťovnu je nákladnou alternativou, vzhledem k poplatkům a i ke garanci, která je v případě IŽP nulová. Dle mého názoru, pokud chce klient krýt svá rizika, měl by uzavřít rizikové životní pojištění s možným připojištěním a zbytek svých volných peněžních prostředků investovat do alternativních produktů k IŽP. Pojištění jako forma spoření mi přijde u všech produktů životního pojištění příliš drahá a netransparentní. Pojišťovny se v současné době snaží co nejvíce zatraktivnit nabídku svých produktů a to i prostřednictvím propojenosti jednotlivých produktů, kdy je možné kombinovat pojištění s připojištěním a zužitkovat tak různé slevy, pokud klient uzavře obě dvě formy. Opět mi tato možnost přijde jen jako dobrý reklamní tah, aby tak pojišťovny zvýšily zisky, které jim z uzavření pojištění plynou.

6 ZÁVĚR

Diplomová práce se zabývá tématikou životního pojištění. Produktová nabídka životního pojištění se na českém území v poslední době značně rozšířila a klient tak má mnoho možností, kam vložit své volné peněžní prostředky, které chce zhodnocovat a zároveň být přitom pojištěn. Důležité je nezaměňovat produkty životního pojištění se spořícími produkty, které by měly být vždy nastaveny tak, že zhodnocení v případě spořících produktů bude vyšší. Klienty samozřejmě zajímá, jakou si mají zvolit výši pojistné částky, ta však závisí na výši měsíčních splátek pojistného. Klienti proto často volí nižší pojistnou částku, protože nemají dostatek finančních prostředků pro hrazení splátek vyšších. Pojišťovny většinou doporučují, aby si klient udělal podrobnější přehled svých ročních příjmů, případně příjmů rodiny a jejich potřeb a pojistil se na takovou částku, která přibližně odpovídá jeho třem až pěti ročním příjmům, případně vyčísleným finančním potřebám již zmiňované rodiny. Pokud tedy klient měsíčně vydělá 25 000 Kč, roční mzda činí 300 000 Kč, pak se klientovi doporučuje uzavřít pojistnou částku od 900 000 Kč až do milionů a půl. Často je pojišťovnami nabízena indexace placeného pojistného, aby byl klient ochráněn před růstem cen (inflací). Pro klienta to znamená, že pojistné je zvyšováno podle inflačního indexu (tj. procentuálního růstu celkové cenové hladiny vyhlášeného různými zodpovědnými institucemi). Kromě výše pojistné částky a placeného pojistného při uzavírání smlouvy záleží přímo na přáních klienta, kterému produktu dá přednost, jaká rizika chce krýt, kolik procent z pojistného chce určit ke zhodnocení (výjimkou je rizikové pojištění), jaká je likvidita pojistného, daňové zvýhodnění, nákladovost pojištění a další aspekty. Nesmí se zapomínat na to, že hlavním smyslem existence pojišťoven, je stejně jako u všech firem (kromě neziskových), dosahování zisku. Pojišťovny zisku dosahující prostřednictvím investování finančních prostředků z technických rezerv pojištění na kapitálových trzích.

Celkový cíl práce byl splněn. K jeho splnění bylo nutné splnit i jednotlivé cíle dílčí, kterým jsem se věnovala v úvodní teoretické části této diplomové práce. Teoretickou část jsem rozdělila na několik okruhů, které by měly vést k jednoznačnějšímu pochopení a nastínění dané tématiky. Praktická část byla věnována porovnání jednotlivých produktů fiktivním klientům a doporučení, pro jaké se mají rozhodnout životní pojištění a jaké vznikají rozdíly při využití životního pojištění s penzijním

připojištěním z hlediska naspořených prostředků po uplynutí pojistné doby. Pro srovnání byly použity produkty investičního životního pojištění, dále kapitálové a penzijní připojištění. Z výsledků, ke kterým jsem dospěla v praktické části této diplomové práce, jsem vyvodila jednotlivá doporučení.

Z celkové nabídky pojistných produktů lze vidět velký potenciál investičního životního pojištění, u kterého se nabídka neustále rozrůstá. Z velké části tak nahrazuje kapitálové životní pojištění, které není natolik flexibilní a není možné s ním dosáhnout výnosů, jako s pojištěním investičním.

V praktické části diplomové práce jsem dosáhla výsledků, které se očekávaly od jejího hlavního cíle, avšak je nutné modelové příklady brát s rezervou a nadhledem, protože realita může být často odlišná. Jsem vděčná za to, že mi tato diplomová práce umožnila se lépe zorientovat v nabídce životního pojištění, v produktech a celkově v celém pojistném systému. Na základě znalostí, které jsem během psaní této diplomové práce získala, jsem si ve vlastním zájmu podrobně zpracovala analýzu produktů životní pojištění, které mám uzavřeny u dvou pojistných institucí, konkrétně u pojišťovny Kooperativa a České pojišťovny. Překvapením pro mě bylo, že jedno z uvedených pojištění se pro mne stalo absolutně nevýhodným a v blízké době zvažuji o jeho ukončení. Z těchto důvodů, ale i z mnoha dalších vidím velký přínos této diplomové práce jednak pro sebe samou, jednak pro případné čtenáře, kteří zvažují či už mají uzavřené životní pojištění.

Životní pojištění je spojené především s platbou za krytí rizik, tedy penězi, které by klient při placení čistě rizikového pojištění už zpět nezískal, zatímco konkrétně u investičního životního pojištění právě investiční část rizika pokryje a přidá i něco navíc. Je důležité si uvědomit, že aby se tak stalo, nějakou dobu to trvá a většinou u takových produktů nebude klient během prvních 10 let v plusových číslech u žádného z nich. Pojištění s sebou nese nesporně velká rizika. Rizikovost pojištění však nemusí být zohledněna pouze pojištěním pro případ smrti, či pojištěním invalidity, dalších nemocí či připojištěním, nýbrž i dalšími faktory, které jsou v celé délce pojistné doby zohledňovány. Patří mezi ně především tržní riziko, riziko úrokové, riziko inflace, nečekané události, hospodářská krize. Klient musí k těmto rizikům přihlížet, v případě,

že by nepřihlížel, může se pro něj uzavření životního pojištění stát velkým adrenalinem, které už je samo o sobě například v případě investičního životního pojištění nejistou investicí.

Životní pojištění je obecně velmi obsáhlým tématem, které značně přesahuje rozsah této práce. Při zpracování veškerých informací pro vypracování teoretické i praktické části jsem se setkala s problémem nedostatečného množství psaných zdrojů. Elektronických zdrojů je naopak velké množství, avšak informace zde uvedené jsou často zkreslující a nevhodné. Na českém pojistném trhu lze vidět velkou konkurenci, kdy se pojišťovny neustále snaží přijít na trh s něčím novým. Informovanost neustále roste a klienti si začínají uvědomovat, že se nebudou moci spoléhat v budoucnu pouze na důchod, který dostanou od státu. I z těchto důvodů se zvyšuje důležitost a obliba produktů životního pojištění. Zda je životní pojištění vhodným produktem pro zhodnocení peněžních prostředků, je na zvážení každého klienta. Své názory jsem uvedla v kapitole diskuze, kde se k investičnímu životnímu pojištění stavím spíše negativně. Jak jsem již v této práci několikrát upozorňovala, je důležité nezaměňovat pojištění se spořením. Každý z těchto produktů má své místo a klienti by měli být natolik finančně gramotní, aby dokázali mezi těmito produkty vidět jejich rozdíly. Věřím, že tato práce této gramotnosti napomůže a bude přínosem nejen pro mne, ale i pro čtenáře, kteří ji budou číst.

SEZNAM LITERATURY

Knižní zdroje

1 **DAŇHEL, D., DUCHÁČKOVÁ E.,. 2010.** *Teorie pojistných trhů.* 1. vydání. Praha 4: Professional Publishing, 2010. s. 288. ISBN 978-80-7431-015-7.

2 **DAŇHEL, J. a kol.** *Pojistná teorie.* 2. vyd. Praha: Professional Publishing, 2006. s. 338. ISBN 80-86946-00-2.

3 **DUCHÁČKOVÁ, E.** *Principy pojištění a pojišťovnictví.* Praha 4: Ekopress, s.r.o., 2009. s. 224 s. ISBN 978-80-86929-51-4.

4 **KOLEKTIV ČESKÉ ASOCIACE POJIŠŤOVEN:** *Životní pojištění.* První vydání. Praha: Grada, 2002. 104 s. ISBN 802-47-014-64.

5 **ŘEZÁČ, F. 2011.** *Pojišťovnictví.* 1.vyd. Brno: CERM, s.r.o., 2011. s. 110. ISBN 978-80-214-4242-9 .

6 **SOUKUPOVÁ, JANA.** *Mikroekonomie.* 4. vydání. Praha: Management Press, 2006. s. 574. ISBN: 978-80-7261-150-8.

7 **STEUER, ANTHONY.** *Questions and Answers.* Almeda CA: Sage, Press, 2010. s. 531. ISBN: 978-0-9845081-0-5.

8 **ŠULC, J., ILLETŠKO, P.** *Penzijní připojištění.* Praha: GRADA Publishing, spol. s r.o., 2000. s. 164. ISBN 80-7169-979-9.

Elektonické zdroje

9 **ASOCIACE PENZIJNÍCH FONDŮ ČR.** *Ekonomické ukazatele penziních fondů APF ČR za rok 2011.* [online]. 2012 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: http://www.apfcr.cz/cs/vybrane-ekonomicke-ukazatele/ekonomicke-ukazatele-penzijnich-fondu-apf-cr-za-rok-2011.html.

10 **ČESKÁ ASOCIACE POJIŠŤOVEN.** *Vývoj předepsaného pojistného a HDP (meziroční změny v %).* [online]. 2012 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: http://www.cap.cz/Folder.aspx?folder=Lists%2fMenu%2fPojistn%C3%BD+th

11 **ČESKÁ ASOCIACE PODNIKATELŮ.** *Statistiky – Vývoj pojistného trhu.* [online]. 2012 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z:http://www.cap.cz/statistics.aspx.

12 **ČESKÁ ASOCIACE POJIŠŤOVEN.** *Pojisti si život.* [online]. 2012 [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: http//www.pojistizivot.cz/fakta-o-zivotnim-pojisteni.

13 **ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA.** *Slovník pojmů.* [online]. 2012 [Cit. 2012-04-03]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/obecne/slovnik/t.html.

14 **FINANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.** *Penzijní připojištění - odvětví.* [online]. 2012 [Cit. 2012-04-28]. Dostupné z: http://www.financnivzdelavani.cz/webmagazine/page.asp?idk=275.

15 **KOMERČNÍ BANKA.** *Penzijni fond Komerční banky.* [online]. 2012 [Cit. 2012-04-03] Dostupné z: http://www.pfkb.cz/duchodova-reforma/.

16 **KOMERČNÍ POJIŠŤOVNA.** *Komerční pojišťovna nadále vévodí trhu životního pojištění v oblasti jednorázově placených smluv.* [online]. 2012 [Cit. 2012-03-13]. Dostupné z: http://www.investujeme.cz/komercni-pojistovna-nadale-vevodi-trhu-zivotniho-pojisteni-v-oblasti-jednorazove-placenych-smluv/.

17 **MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY.** *Vyhláška.* [online]. 2000 [Cit. 2012-04-13]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vyhlasky_1222.html?year=2000.

18 **MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ.** Důchodové pojištění. [online]. 2012 [Cit. 2012-03-06]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/cs/3#ps.

19 **ODBOR 71.** *Proč je nutné provést důchodovou reformu.* [online]. [Cit. 2012-02-20]. Dostupné z: www.socialniporadce.mpsv.cz/cs/164.

20 **PENÍZE.CZ.** Jak funguje investiční životní pojištění. [online]. 2008 [Cit. 2012-04-19] http://www.penize.cz/17695-jak-funguje-investicni-zivotni-pojisteni.

21 **PENÍZE.CZ.** *Podrobná charakteristika investičního životního pojištění.* [online]. 2007 [Cit. 2012-04-03]. Dostupné z: http://www.penize.cz/17480-podrobna-charakteristika-investicniho-zivotniho-pojisteni.

22 **PRODUKTOVÉ LISTY.** *PER a čtyřicet loupežníků.* [online]. 2012 [Cit. 2012-05-03]. Dostupné z: http://www.produktovelisty.cz/pojisteni-osob/extra.html.

23 **ŠÍDLO, D.** *Co odhalí PER.* [online]. 2007 [Cit. 2012-05-12]. Dostupné z: http://www.finmag.cz/cs/finmag/financni-poradenstvi/co-odhali-per/.

24 **TŮMA, O. 2012.** *Penzijní fondy 2011: Výsledky*. [online]. 2012 [Cit. 2012-04-28]. Dostupné z: http://www.penize.cz/penzijni-pripojisteni/231659-penzijni-fondy-2011-vysledky.

25 **TÝM TANK.** *Snížení výnosu investice - TANK.* [online]. 2010 [cit: 2012-05-02]. Dostupné z: http://old.t-a-n-k.eu/cs/content/snizeni-vynosu-investice-tank.

26 **TÝM TANK.** Ukazatel Tank. *Tank.* [online]. 2012 [cit: 2012-05-02]. Dostupné z: http://t-a-n-k.eu/ukazatel-TANK-nakladovost-IZP/.

27 **VYROUBALOVÁ, M.** *Reforma penzí: Tři čtvrtiny Čechů nevěří druhému pilíři.* [online]. 2012 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/152739-reforma-penzi-tri-ctvrtiny-cechu-neveri-druhemu-piliri/.

28 **ZÁMEČNÍK, P.** *Spořit s životním pojištěním? Proč ano, a proč ne.* [online]. 2012. [cit. 2012-05-01]. Dostupné z: http://www.ovbjournal.cz/cs/clanky/21-sporit-s-zivotnim-pojistenim-proc-ano-a-proc-ne.shtml.

29 **ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.** Přehled produktů životního pojištění. [online]. 2012 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: http://www.zivotni-pojisteni.eu/pojisteni-srovnani.9/prehled-produktu-zivotniho-pojisteni.263.html.

30 **ŽOFKA, J.** KOMENTÁŘ: Socioekonomické dopady demografického stárnutí. *www.demografie.info.* [online]. 2006 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku&artclID=383.

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Členění důchodového systému v Evropské unii ... 14
Tab. 2: Vlastnosti základních druhů pojištění osob ... 27
Tab. 3: Výhody a nevýhody životního pojištění ... 40
Tab. 4: Přehled státních příspěvků na penzijní připojištění ... 44
Tab. 5: Přehled zhodnocení penzijních fondů v roce 2011 ... 45
Tab. 6: Aktuální výnosnost fondů k 18. dubnu 2012 ... 52
Tab. 7: Vstupní údaje pro modelový příklad 1 ... 55
Tab. 8: Srovnání produktů z hlediska vlastností ... 56
Tab. 9: Investiční životní pojištění – Zhodnocená částka po 40 letech pojištění ... 57
Tab. 10: Zhodnocení vložené částky po 10 letech ... 58
Tab. 11: Zhodnocení vložené částky po 27 letech ... 58
Tab. 12: Přehled odbytného a hodnot účtů v jednotlivých letech ... 61
Tab. 13: Nákladovost pojištění podle ukazatele TANK v jednotlivých obdobích ... 62
Tab. 14: Nákladovost pojištění podle ukazatele PER ... 62
Tab. 15: Penzijní připojištění u pojišťovny Allianz, a.s. ... 63
Tab. 16: Porovnání přímého navýšení mzdy a příspěvku na penzijní připojištění ... 65
Tab. 17: Daňový režim zaměstnance ... 65
Tab. 18: Předpoklady pro investiční životní pojištění ... 66
Tab. 19: Vlastnosti jednotlivých produktů pojišťoven ... 67
Tab. 20: Hodnoty jednotlivých fondů při různých úložkách a míře zhodnocení 2,4% .. 69
Tab. 21: Hodnoty jednotlivých fondů při různých úložkách a míře zhodnocení 4 % 71
Tab. 22: Odbytné v případě ukončení smlouvy po 25 letech ... 75
Tab. 23: Nákladovost podle ukazatele TANK u jednotlivých produktů ... 76
Tab. 24: Nákladovost podle ukazatele PER u jednotlivých produktů ... 77
Tab. 25: Penzijní připojištění u pojišťovny Allianz, a.s. ... 78

SEZNAM GRAFŮ A OBRÁZKŮ

Graf 1: Podíl osob věku 65+ / počet osob věku 16 – 64 17
Graf 2: Procentuální podíl pojišťoven na předepsaném pojistném 23
Graf 3: Předepsané pojistné v ČR a v EU (meziroční index) 24
Graf 4: Vývoj druhů životního pojištění v ČR (tis. Kč) 25
Graf 5: Zhodnocení penzijních fondů v roce 2011 46
Graf 6: Srovnání IŽP a penzijního připojištění 63
Graf 7: Hodnota fondu po 30 letech při úložce 1 000 Kč 69
Graf 8: Hodnota fondu po 30 letech při úložce 2 000 Kč 70
Graf 9: Hodnota fondu po 30 letech při úložce 3 000 Kč 70
Graf 10: Hodnota fondu po 30 letech při úložce 1000 Kč 72
Graf 11: Hodnota fondu po 30 letech při úložce 2000 Kč 72
Graf 12: Hodnota fondu po 30 letech při úložce 3000 Kč 73
Graf 13: Vývoj vložených a zhodnocených finančních prostředků 74
Graf 14: Srovnání IŽP a penzijního připojištění 79

Obr. 1: Srovnání skladby obyvatel v roce 2010 a 2066 16
Obr.2: Schéma důchodového systému v České republice 18

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Nabídka produktů životního pojištění na českém trhu v roce 2012

Příloha 2: Schéma konfigurátoru životního pojištění Perspektiva

Příloha 3: Přehled nákladovosti IŽP dle PER

Příloha 4: Modelace ŽP Diamant, muž, zhodnocení 2,4 %, měsíční splátka 3 000 Kč

Příloha 5: Modelace ŽP Perspektiva, muž, zhodnocení 4 %, měsíční splátka 3 000 Kč

Přílohy

Nabídka produktů životního pojištění na českém trhu v roce 2012 **Příloha č. 1**

AEGON	IŽP	Univerzální ŽP	Rizikové ŽP	
Allianz	Rytmus – ŽP	Allianz KP	PRO život – RŽP	Pastelka – investiční ŽP dětí
MetLife Amcico	Multi-life Futurum Garant plus	Invest	Premium Renta	Život plus Relax Spektrum
AVIVA	Aviva EasyLife	Talisman	Spořící životní plán	Aviva Royal Rizikový životní plán
AXA více než / standard	IŽP Kumulativ Life	IŽP Comfort Plus	IŽP Medvídek	Tradiční životní pojištění
ČPP A je to pojištěno! VIENNA INSURANCE GROUP	KŽP	IŽP		
ČESKÁ POJIŠŤOVNA	ŽP Diamant	ŽP Multirisk	Dětské pojištění Sluníčko Plus	
ČSOB Pojišťovna	Maximal Profit (Z)	ŽP pro děti - Maxík	Maximal Invest	
GENERALI GROUP GENERALI Pojišťovna	IŽP Genio, Future, Clever Invest	Rodinné pojištění Benefit	KP, Generali Life, RŽP	Pojištění pro případ dožití, Lvíček Generali
HASIČSKÁ VZAJEMNÁ POJIŠŤOVNA, A.S.	KŽP	KŽP za běžné pojistné	Věnové a stipendijní pojištění	ŽP se spořením

ING	ŽP Investor Plus, ING Smart	IŽP Garance Plus	IŽP Junior Plus a Junior Top	ŽP Investice, ING Garant Invest, TOP Life
KB Pojišťovna	IŽP Vital Invest	Spořící pojištění Vital Premium		
Kooperativa Vienna Insurance Group	Univerzální ŽP Perspektiva	KŽP Harmonie	RŽP Rubikon	Dětské pojištění Perspektiva
MAXIMA POJIŠŤOVNA, a.s.	Rizikové pojištění Maxirisk	RŽP MaxJistota		
POJIŠŤOVNA ČESKÉ SPOŘITELNY VIENNA INSURANCE GROUP	Flexi ŽP junior	Flexi životní pojištění	ÚŽP Hypotéka	
UNIQA	Životní pojištění, Dětské ŽP, Investiční ŽP	Skupinové ŽP, Životní a úrazové pojištění	Celoživotní pojistný program – Kapitálové pojištění	Garant Fix, Rizikové životní pojištění s dividendou
VICTORIA VOLKSBANKEN An ERGO company	Investiční ŽP Vektor	DŽP Renta		
wüstenrot	IŽP Wustenrot ProInvest	KŽP ProBudoucnost,ProGold,	KP Dětský balíček	Rizikové pojištění Vustenrot ProSichr

Schéma konfigurátoru životního pojištění Perspektiva **Příloha č. 2**

Přehled nákladovosti IŽP dle PER **Příloha č. 3**

Aktualizováno 5.2.2012 | verze 1.11 | Redakce Produktové listy .cz

PRODUKTOVÉ LISTY .cz

Přehled nákladovosti IŽP (dle PER)

Dle metodiky PER (product expense ratio)

Nižší poplatky = nižší hodnota PER, vyšší poplatky = vyšší hodnota PER

Nově AXA Kumulativ Life

Ukazatel nákladovosti PER (maximální hodnota pro doby trvání 20 až 30 let)

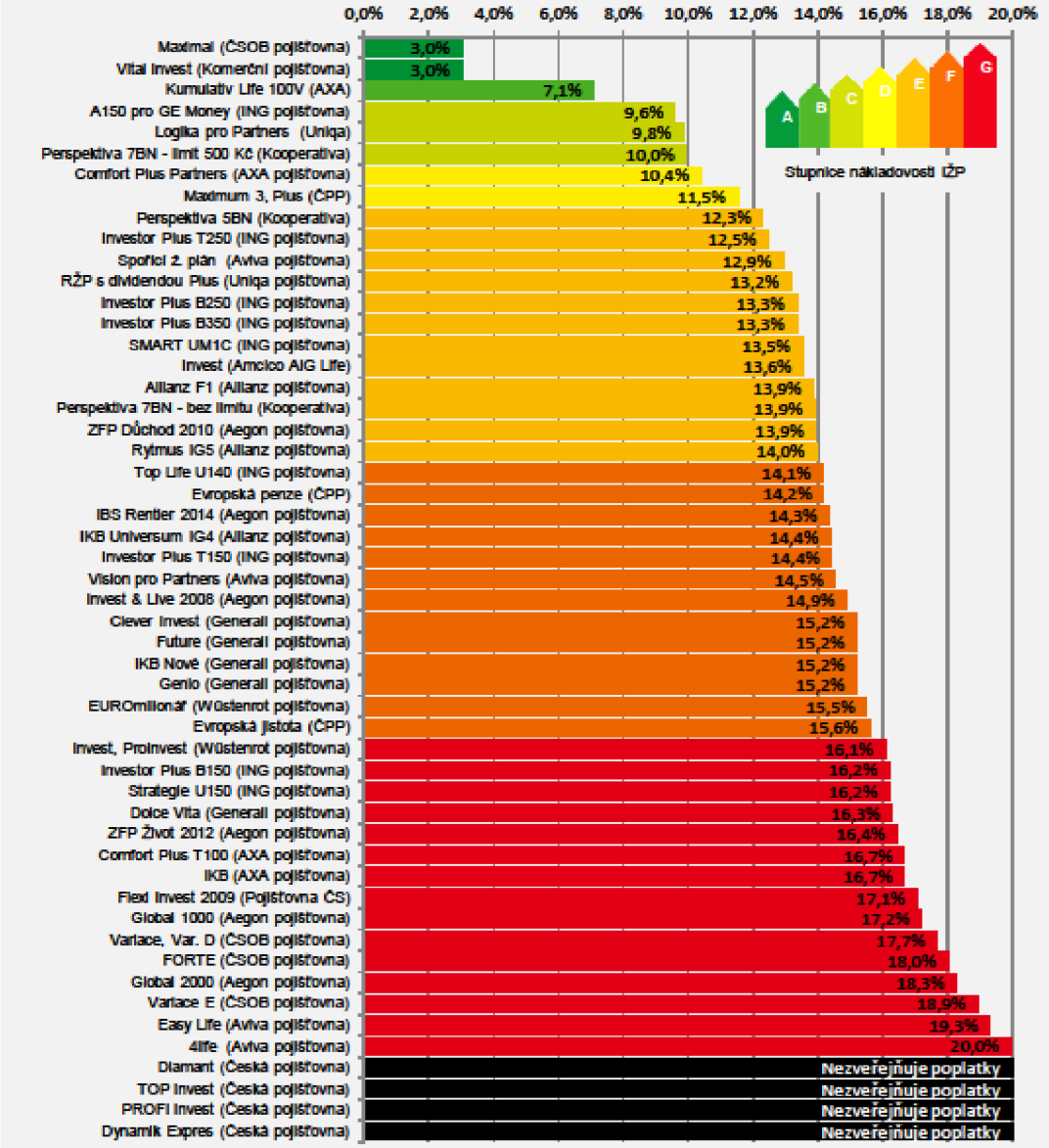

Nákladovost PER (%) na základě normovaného modelu.
Skutečná nákladovost závisí na nastavení dalších parametrů smlouvy.

© Produktové listy.cz

Příloha č. 4

Modelace ŽP Diamant, muž, zhodnocení 2,4 %, měsíční splátka 3 000 Kč

Rok trvání	Kapitálová hodnota v Kč		Podíly na výnosech	Hodnota fondů v Kč					Celkem	Hodnota
sml.	*garanto-vaná (KHBg)*	*negaranto-vaná (VUM)*	v Kč							odkupného
1.	33 303		180						33 483	0
2.	67 164		698						67 862	238
3.	101 567		1 562						103 129	32 402
4.	136 508		2 782						139 290	70 442
5.	171 968		4 367						176 335	109 318
6.	207 951		6 324						214 275	149 040
7.	244 450		8 664						253 114	189 610
8.	281 461		11 395						292 856	231 032
9.	318 994		14 526						333 520	273 324
10.	357 021		18 067						375 088	316 465
11.	395 539		22 026						417 565	360 461
12.	434 515		26 412						460 927	405 284
13.	473 924		31 234						505 158	450 917

14.	513 730		36 501						550 231	497 330
15.	553 902		42 220						596 122	544 500
16.	594 416		48 400						642 816	592 412
17.	635 230		55 048						690 278	641 033
18.	676 307		62 173						738 480	690 333
19.	717 599		69 781						787 380	740 274
20.	759 027		77 878						836 905	790 784
21.	800 568		86 472						887 040	841 853
22.	842 125		95 566						937 691	893 390
23.	883 620		105 167						988 787	945 331
24.	924 966		115 279						1 040 245	997 601
25.	966 078		125 903						1 091 981	1 050 126
26.	1 006 795		137 043						1 143 838	1 102 762
27.	1 047 038		148 698						1 195 736	1 155 445
28.	1 086 704		160 870						1 247 574	1 208 094
29.	1 125 737		173 557						1 299 294	1 260 677
30.	**1 164 091**		**186 757**						**1 350 848**	-

Příloha č. 5

Modelace ŽP Diamant, muž, zhodnocení 2,4 %, měsíční splátka 3 000 Kč

Kooperativa

Nabídka Univerzálního životního pojištění PERSPEKTIVA

Fondy a očekávané zhodnocení

Název fondu	Alokace	Očekávané zhodnocení
ERSTE-SPARINVEST Konzervativní fond	100 %	4.0 %

Rok	Jednorázové pojistné plnění v případě smrti hlavního pojištěného v Kč	Zaplaceno celkem v Kč	Zaplaceno celkem na krytí rizik v Kč	Hodnota účtu celkem v Kč	Odkupné v Kč	Odkupné / zaplacené pojistné celkem
1	500 000	36 000	1 209	10 170	0	0 %
2	500 000	72 000	2 469	20 701	0	0 %
3	500 000	108 000	3 816	31 573	31 073	29 %
4	500 000	144 000	5 209	66 755	66 255	46 %
5	500 000	180 000	6 607	103 364	102 864	57 %
6	500 000	216 000	8 002	141 468	140 968	65 %
7	500 000	252 000	9 348	181 173	180 673	72 %
8	500 000	288 000	10 631	222 561	222 061	77 %
9	500 000	324 000	11 795	265 756	265 256	82 %
10	500 000	360 000	12 819	310 855	310 355	86 %
11	500 000	396 000	13 689	357 948	357 448	90 %
12	500 000	432 000	14 366	407 157	406 657	94 %
13	500 000	468 000	14 795	458 624	458 124	98 %
14	512 503	504 000	14 916	512 503	512 003	102 %
15	568 701	540 000	14 916	568 701	568 201	105 %
16	627 189	576 000	14 916	627 189	626 689	109 %
17	688 060	612 000	14 916	688 060	687 560	112 %
18	751 410	648 000	14 916	751 410	750 910	116 %
19	817 342	684 000	14 916	817 342	816 842	119 %
20	885 960	720 000	14 916	885 960	885 460	123 %
21	957 373	756 000	14 916	957 373	956 873	127 %
22	1 031 696	792 000	14 916	1 031 696	1 031 196	130 %
23	1 109 047	828 000	14 916	1 109 047	1 108 547	134 %
24	1 189 549	864 000	14 916	1 189 549	1 189 049	138 %
25	1 273 331	900 000	14 916	1 273 331	1 272 831	141 %
26	1 360 527	936 000	14 916	1 360 527	1 360 027	145 %
27	1 451 275	972 000	14 916	1 451 275	1 450 775	149 %
28	1 545 720	1 008 000	14 916	1 545 720	1 545 220	153 %
29	1 644 013	1 044 000	14 916	1 644 013	1 643 513	157 %
30	1 746 311	1 080 000	14 916	1 746 311	1 745 811	162 %

Uvedené hodnoty jsou výsledkem orientačního modelového výpočtu a nejsou pojistitelem garantované. Všechny údaje jsou platné k datu modelace a mají platnost jeden měsíc od data vytvoření nabídky. Datum: 19.4.2012

Vytištěno Konfigurátor verze 5.09 19.4.2012 12:20:28 (vytvořeno ve verzi 5.09 19.4.2012)